



ALEXANDRE SATORRAS



L'ALUMNAT  
NOUvingut ALS  
INSTITUTS PÚBLICS  
DE MATARÓ



Institut  
Josep Puig i Cadafalch



 **Damià Campeny**

TREBALL DE RECERCA 2018

Víctor Rodríguez Sánchez  
2n Batxillerat A  
Curs 2018/19  
Tutor: Aleix Banús  
Institut Thos i Codina, Mataró

---

## Índex

<b>1. Introducció</b>	4
<b>2. Objectius</b>	5
<b>3. Metodologia</b>	5
<b>4. L'espai escolar</b>	
4.1. L'educació	7
4.2. L'institut	8
4.3. Atenció a la diversitat	10
4.4. Tractament de la diversitat	10
<b>5. Primeres experiències</b>	
5.1. El procés d'acollida de l'alumnat nouvingut	11
5.2. Adaptació de l'alumne nouvingut a l'escola	15
5.3. L'entorn de l'alumne nouvingut: les famílies	15
<b>6. L'inici de l'aprenentatge</b>	
6.1. La matrícula viva	17
6.2. El taller de llengua	17
6.3. Espais de benvinguda educativa (EBE)	17
<b>7. L'aula d'acollida</b>	
7.1. L'adaptació al sistema educatiu català davant l'alumnat estranger	18
7.2. Què és l'aula d'acollida?	18
7.3. Les primeres setmanes dels nouvinguts a l'aula d'acollida	20
7.4. Professorat de l'aula d'acollida	21
7.5. Assessors i coordinadors LIC	23
7.6. Metodologia de l'aula d'acollida (Com aprenen la llengua?)	24
7.7. El temps a l'aula d'acollida	25
<b>8. Materials i recursos per aprendre</b>	
8.1. Utilització de les TAC	26
8.2. Material que s'utilitza a les aules d'acollida per aprendre	26
8.3. Adaptar materials per la diversitat	30

---

<b>9. El procés de transició dels alumnes nouvinguts a les aules ordinàries</b>	
9.1. L'aula ordinària.....	32
9.2. El clima a l'aula.....	33
<b>10. Estratègies i metodologies per atendre l'alumnat nouvingut a l'aula ordinària</b>	
10.1. Treball cooperatiu, racons de treball, etc.....	34
10.2. Projectes.....	34
10.3. Suport dins i fora de l'aula.....	35
<b>11. L'acolliment dels alumnes nouvinguts per part dels companys de l'aula</b>	
11.1. Acceptar a l'altre.....	36
11.2. Rebuig dels alumnes nouvinguts.....	36
11.3. Relacions a l'esbarjo i activitats de lleure.....	37
<b>12. Avaluació de l'alumnat nouvingut</b>	
12.1. Avaluació de l'alumnat que presenta dificultats en l'aprenentatge.....	37
12.2. Com s'avalua a aquest alumnat?.....	37
<b>13. Part pràctica</b>	
13.1. Entrevistes "Assessors LIC".....	39
13.2. Entrevistes als professors de l'aula d'acollida .....	52
13.3. Anàlisi de l'entrevista dels assessors LIC.....	69
13.4 Anàlisi de les entrevistes dels professors de l'aula d'acollida.....	70
13.5 Enquestes a l'alumnat nouvingut: "L'IDIOMA".....	71
13.6 Enquestes a l'alumnat nouvingut.....	76
13.7 D'on són els alumnes nouvinguts entrevistats?.....	84
13.8 Anàlisi del quadre de la nacionalitat dels alumnes nouvinguts.....	85
13.9 Què hi ha després de l'ESO? Quin és el seu futur? .....	86
<b>13. Conclusions.....</b>	<b>87</b>
<b>14. Agraïments.....</b>	<b>91</b>
<b>15. Bibliografia i webgrafia.....</b>	<b>92</b>
<b>16. Annex</b> (dossier a part; conté les entrevistes realitzades als alumnes nouvinguts, entre altres).	

---

---

## 1. Introducció

Aquest treball de recerca està enfocat al món de l'educació perquè des de ben petit m'ha agradat molt l'àmbit de l'ensenyament i un dels meus propòsits en acabar aquests estudis post-obligatoris, el batxillerat, seria, concretament, estudiar Educació Primària o especialitzar-me en una llengua per ser professor d'aquesta en secundària.

És per aquest motiu que vaig començar a interessar-me en buscar temes relacionats amb el món de l'educació amb la finalitat d'adquirir nous coneixements sobre aquest camp i relacionar-me amb persones amb experiència que hi treballin. Al principi no tenia del tot clar cap a on volia enfocar aquesta recerca ja que hi ha molts aspectes a tractar i només m'havia de centrar en un. Al principi volia fer un estudi dels diferents sistemes educatius que hi ha en diferents països del món, però em vaig adonar que aquest tema és molt ampli i, a més a més, una mica complicat a l'hora de fer la part teòrica, per exemple, perquè sabia que no disposaria de la informació necessària que voldria tenir per dur a terme la recerca i els continguts estarien molt poc desenvolupats. És per això que al final vaig decidir enfocar el meu treball per un altre camí. Amb l'ajuda que em va proporcionar el meu tutor del treball em vaig inclinar per fer un estudi dels alumnes nousvinguts als diferents instituts públics de Mataró.

Aquest tema em va cridar molt l'atenció perquè volia saber com s'adaptaven aquells alumnes que venen d'un país estranger a Catalunya per primera vegada sense saber parlar el català o el castellà o fins i tot sense saber parlar cap d'aquestes dues llengües. Amb això volia fer l'estudi del procés d'adaptació d'aquestes persones, com adquireixen els nous coneixements que es donen a classe, de quina forma ho fan, si necessiten o no un aprenentatge adaptat per ells, com se'ls avalua i molts aspectes més que volia resoldre mitjançant tota la informació que tindrè al meu abast.

Em resulta molt interessant, principalment, la manera com aprenen aquestes persones i com els professors, professores, psicopedagogs, etc del centre ajuden a aquests alumnes, malgrat les seves dificultats, a adquirir tots els coneixements necessaris per estar preparats per futures etapes de les seves vides i per tenir molta més cultura del lloc on estan vivint actualment.

---

## 2. Objectius

Amb aquest treball, enfocat als alumnes nouvinguts als instituts públics de Mataró, com ja he dit anteriorment, vull trobar resposta a totes aquelles preguntes i qüestions que m'he anat plantejant tot just abans de començar a documentar-me. Però sobretot, l'objectiu principal d'aquest treball és saber quin percentatge d'alumnes nouvinguts se saben adaptar a un sistema educatiu diferent del que estaven acostumats i si han assolit la llengua vehicular: el català (si el saben parlar, escriure, etc). I, finalment, si tots els alumnes d'origen estranger que mostren certes dificultats en el procés d'aprenentatge acaben 4t d'ESO assolint tots els coneixements necessaris que calen tenir assumits en aquesta etapa educativa per aconseguir tenir el títol de l'Educació Secundària Obligatòria com la gran majoria d'alumnes nascuts aquí.

## 3. Metodologia

La part pràctica del meu treball de recerca es centra, principalment, en entrevistes i enquestes amb diferents professors i assessors de les aules d'acollida dels diferents instituts públics de Mataró. Amb aquestes entrevistes podrem veure el funcionament de les aules d'acollida, de quina manera treballen, quin és el tracte del professor cap a l'alumnat nouvingut, quins continguts es treballen, com aprenen la llengua, com se'ls avalua, etc.

He tingut l'honor de posar-me en contacte i de parlar personalment amb molts professors i professores de diferents centres educatius públics d'Educació Secundària de Mataró i m'han respòs totes les preguntes que tenia plantejades per dur a terme la meva recerca sense cap inconvenient.

Amb les diverses opinions del professorat i dels assessors podrem veure les diferències que hi ha als centres, fent una comparativa a través de les diferents respostes de les preguntes.

A més a més, també podrem veure els diferents punts de vista dels alumnes nouvinguts a través de les enquestes, on obtindrem resposta sobre el seu acolliment inicial, com es senten quan arriben per primera vegada a un lloc que desconeixen, amb gent nova,

---

desconeixent també l'idioma, si s'han adaptat bé o no a aquest sistema educatiu, quines dificultats tenen, etc. També analitzaré molt l'idioma, el català.

Comprovaré si els alumnes nouvinguts utilitzen la llengua vehicular per parlar amb els companys o no, si l'utilitzen fora d'horari escolar, etc. Aquesta recerca em serà molt útil per comprovar si aquests alumnes nouvinguts poden superar l'ESO com la resta.

---

## 4. L'ESPAI ESCOLAR

### 4.1. L'educació

Abans de començar a parlar sobre els alumnes nouvinguts als instituts públics de Mataró m'agradaria definir una paraula molt important però que potser ningú ha trobat una definició convincent. Aquesta paraula és: EDUCACIÓ. Què és l'educació?

Principalment, l'educació “és una activitat comunicativa entre persones per mitjà de la qual les unes amb les altres es transmeten estímul, motivació, orientació, ajuda, idees, pensaments, sabers, habilitats, normes i pautes de coneixement i de conducta que afavoreixin el seu creixement i el seu desenvolupament com a persones”<sup>1</sup>.

Així doncs, la seva finalitat és millorar com a persona, és a dir, l'educació pretén perfeccionar l'home; millorar-lo, fer-lo més valuós, amb l'ajuda de les nostres vivències, la nostra cultura, tots els nous coneixements que anem adquirint a cada etapa de les nostres vides, etc. Amb tots aquests factors i amb molts més és com avui dia estem cadascú educats; sobretot estem educats pel nostre aprenentatge, i en aquest sentit, l'aprenentatge fonamental a realitzar per a qualsevol ésser humà és “aprendre a ser”. Aquesta activitat és la que l'home ha de fonamentar: “Aprendre a aprendre”.

L'educació no només és possible sinó necessària. L'educació necessita la involucració de dues persones com a mínim: un capaç d'influenciar, d'ensenyar, i l'altre capaç de rebre i acceptar aquesta influència (aquest ensenyament). La capacitat d'exercir influència dependrà de l'educador i la possibilitat de rebre-la i acceptar-la lliurement depèn de l'educant. En aquest cas, si parlem que estem dintre de l'aula, l'alumne decideix si tota l'educació que ensenya el professorat l'adopta o no. Hem de tenir en compte que ningú pot forçar l'educació de l'altre i per consegüent l'educador és incapaç d'influenciar sobre l'educant, és a dir, de produir en ell un canvi de conducta, si aquest/a no es deixa. El que sí que és ben cert és que l'única cosa que pot fer l'educador és, doncs, proposar a l'educant valors i possibilitats de creixement que aquest els farà seus o no, en virtut de la seva llibertat i de la seva voluntat d'educar-se o no.

*“L'educador no educa l'educant, sinó que és l'educant qui, assumint els aprenentatges oferts per l'educador, s'educa o no a sí mateix”<sup>2</sup>*

---

<sup>1</sup> Extret de <http://www.xtec.cat/~vmessegu/personal/educa/quees1.htm> (segon paràgraf apartat 1 “Què és”).

<sup>2</sup> Aquesta cita està extreta de la pàgina web: <http://www.xtec.cat/~vmessegu/personal/educa/quees2.htm> (en el sisè paràgraf de l'apartat “Es possible l'educació?”)

---

## 4.2. L'institut

Un cop els alumnes han acabat la primària passen a Secundària, l'ESO (Educació Secundària Obligatòria).

L'institut és el centre d'estudis obligatoris, excepte batxillerat i cicles formatius, que han de cursar els alumnes de entre 12 i 16 anys. Aquest centre està dividit en diferents nivells; el primer d'ells és l'ESO, que consta de quatre cursos obligatoris (1r, 2n, 3r i 4t d'ESO) que ha de cursar l'alumne per obtenir el títol de l'Educació Secundària Obligatòria.

***“Aquesta etapa educativa és el marc idoni per consolidar les competències bàsiques, realitzar nous aprenentatges i posar les bases per a una formació personal basada en l'autonomia personal que permeti l'aprenentatge al llarg de tota la vida, en la responsabilitat, en la solidaritat, en la participació i en la capacitat d'adquirir compromisos individuals i col·lectius, per aprendre a participar activament en una societat democràtica”.***

*(Decret 143/2007 d'Ordenació de l'ensenyament de l'ESO)*

Un cop ha passat aquesta etapa vol dir que aquest/a alumne/a ja ha adquirit i assolit tots els coneixements que s'han donat; i per això ja està preparat o preparada per passar a cursar cursos post-obligatoris com per exemple batxillerat, cicles formatius de grau mitjà, escola d'adults i/o anar directament al món laboral. També podem trobar-nos amb casos d'alumnes que tot i no haver acreditat en l'ESO volen seguir formant-se i decideixen fer algun curs específic (CAM) o un curs de Programes de Formació i Inserció (PFI) per després accedir a cicles formatius de grau mitjà (CFGM).

També hi ha altres alternatives pels alumnes que no volen seguir estudiant però que tampoc volen perdre el temps. En aquesta cas, poden fer algun Pla d'ocupació (SOM), anar a l'escola d'idiomes, treure's el títol de monitor i de temps de lleure que els hi servirà per poder estar en menjadors, casals, etc. També es poden treure el curs per ser monitor d'esports i fins i tot poden aprofitar per treure's el carnet de conduir.

En la majoria dels casos, els alumnes que volen accedir en un futur a estudis de caràcter universitaris opten per cursar un batxillerat, escollint, evidentment, el tipus de batxillerat que vol fer en relació amb el que vol estudiar.

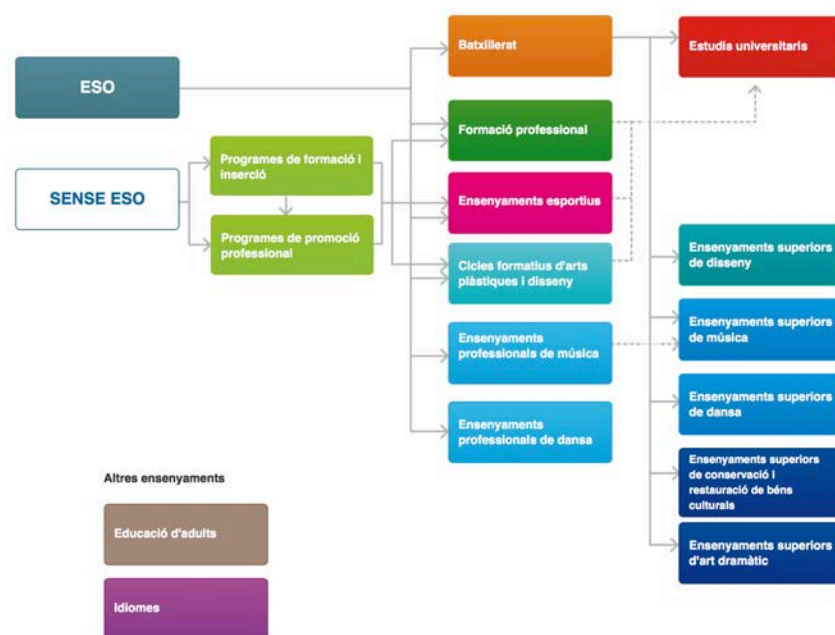


Per exemple, si algú vol estudiar alguna carrera universitària relacionada amb la salut, escollirà el batxillerat científic per introduir-se en el món de les ciències i anar adquirint els coneixements bàsics per poder especialitzar-se, més endavant, en els estudis professionals que vol fer.

Actualment hi ha quatre tipus de batxillerat: el batxillerat científic, humanístic, social i artístic. L'alumne escollirà el batxillerat que més li agradi i que més li convingui per els seus estudis universitaris o per fer un cicle de grau superior i, més endavant, accedir a la universitat. Per altra banda, hi ha alumnes que una vegada han acabat l'ESO, decideixen fer un cicle de grau mig, que això els hi és molt útil perquè ja t'introdueixen de mica en mica en el món laboral fent pràctiques en empreses.

A diferència del batxillerat, els cicles formatius, a part de les classes teòriques, et donen la possibilitat de fer pràctiques del que vols treballar i del que estàs estudiant. Això és un punt molt positiu per l'alumne perquè el motiva a aprendre a fer el que li agrada i per començar a formar-se en el camp que està estudiant.

Finalment, hi ha un percentatge d'alumnes que una vegada han finalitzat l'ESO, passen directament al món laboral. També, hi han alumnes repetidors que els estudis no els hi van prou bé i quan fan els 16 anys decideixen deixar de banda els estudis sense obtenir el títol de l'Educació Secundària Obligatòria. Esquema<sup>3</sup>:



<sup>3</sup> Esquema extret de la pàgina web: [http://queestudiar.gencat.cat/ca/orientacio/joves/informo-ensenyaments/explora\\_mapa\\_destudis/](http://queestudiar.gencat.cat/ca/orientacio/joves/informo-ensenyaments/explora_mapa_destudis/)

---

### 4.3. Atenció a la diversitat

A tots els centres educatius d'estudis secundaris obligatoris es fa l'atenció a la diversitat. L'atenció a la diversitat és l'acolliment de tots aquells alumnes que presenten dificultats en els estudis (en l'aprenentatge) pel fet de venir d'un altre país d'origen, per tenir alguna discapacitat, etc.

Fa uns anys que aquesta diversitat no era tan gran. A mesura que han anat passant els anys, hi ha hagut una gran varietat d'alumnes en els centres educatius que provenen de diferents països, cultures, religions, etc.. Això implica que a l'institut els professors i professores del centre han de ser capaços i capaces d'atendre aquesta diversitat, d'acceptar-la i donar-li uns coneixements dignes com a la resta d'alumnes del centre per fer-los créixer com a persones i perquè en un futur tinguin uns coneixements mínims per tenir un treball digne.

#### 4.3.1. Tractament de la diversitat

Per començar, cada alumne té una sèrie de característiques físiques, una sèrie de característiques socials, de nivell socioeconòmic i cultural i una sèrie de característiques psicològiques que els fan ser diferents.

Davant de tota aquesta diversitat, els professors i especialistes del centre (psicopedagogs, cap d'estudis, director, orientador, etc) han de donar una resposta que permeti als alumnes avançar en el seu procés de desenvolupament i aprenentatge. Per fer això, a cada alumne se l'ha de tractar i ensenyar de manera més individualitzada, és a dir, ensenyar-li a adquirir els coneixements en un altre ritme molt més adaptat, com per exemple amb material (llibres, dossiers...) molt més específic; que més endavant de la recerca en parlarem més a fons. A més a més, cada alumne té el seu ritme d'aprenentatge, especialment, els alumnes que provenen d'un altre país que han d'aprendre la llengua d'aquí. A aquests alumnes segurament els hi costarà una mica més que als altres perquè primer han d'aprendre la llengua i això implica moltes hores de dedicació i esforç per part d'ells i del professorat per aconseguir-ho. El més important en el tractament de la diversitat és fer que aquests alumnes se sentin bé, a gust i còmodes en el centre per motivar-los a aprendre i a estudiar.

***"Mai consideris l'estudi com una obligació, sinó com una oportunitat per penetrar en el bell i meravellós món del saber"<sup>4</sup>.***

---

<sup>4</sup> cita d'Albert Einstein sobre l'estudi

---

## 5. PRIMERES EXPERIÈNCIES

### 5.1. El procés d'acollida de l'alumnat nouvingut

L'acolliment inicial per part del centre cap als alumnes nouvinguts<sup>5</sup> al institut és primordial. Molts d'aquests alumnes que arriben per primer cop a un lloc diferent, desconegut, amb gent que desconeix, etc. pateixen una mica les primeres setmanes perquè els hi costa l'adaptació, estan desorientats i tenen sentiments d'enyorança cap al lloc d'on venen, cap als seus costums... Tot aquell alumne nou, vingui d'on vingui, que entra per primera vegada en un lloc que desconeix, li provoca confusió, vergonya, aïllament, desorientació, nervis, etc. i juntament, si sumem que li costa integrar-se en el grup perquè ha arribat quan el curs escolar ja ha començat i tothom ja es coneix entre ells i han fet els seus amics, aquest alumne es pot sentir exclòs.

Quan un alumne nouvingut desconeix el territori, el funcionament del sistema educatiu, les llengües autòctones, la manca de referents personals de suport, etc. fa que aquests alumnes nouvinguts d'origen estranger, particularment els alumnes que s'incorporen al curs escolar amb retard, estiguin en una posició inicial més complicada; ja que estaven acostumats a fer unes altres coses que per exemple en el centre on s'incorporen ara no es realitzen.

A més a més, si l'arribada i l'incorporació al nou centre ha estat molt recent, acostumen a tenir sentiments d'enyorança d'allò que ha deixat enrere: família, amics, el seu poble, el seu barri; en definitiva la vida que estava acostumat/da a fer.

Indubtablement, no és el mateix iniciar l'escolarització en un curs de primària que fer-ho en un curs de l'ESO perquè les dificultats dels continguts de les matèries no són les mateixes, ni ho és la intensitat del treball que s'exigeix per assolir-ho tot. Incorporar-se en els estudis secundaris fa que l'alumne que ve d'un altre país li costi més aprendre, perquè per començar ha d'aprendre la base per poder continuar. Per exemple, si aquell alumne no sap la llengua l'haurà d'aprendre per poder entendre i comprendre el lloc on està i per obtenir els temes que es donen.

---

<sup>5</sup> Es considera alumne nouvingut a aquell/a que s'ha incorporat al sistema educatiu en els últims 24 mesos o, si és d'una cultura molt allunyada, 36 mesos.

---

A tot això, ha d'haver prèviament tot un procés d'acollida cap al alumne i cap als seus pares d'origen estranger que el veurem a continuació.

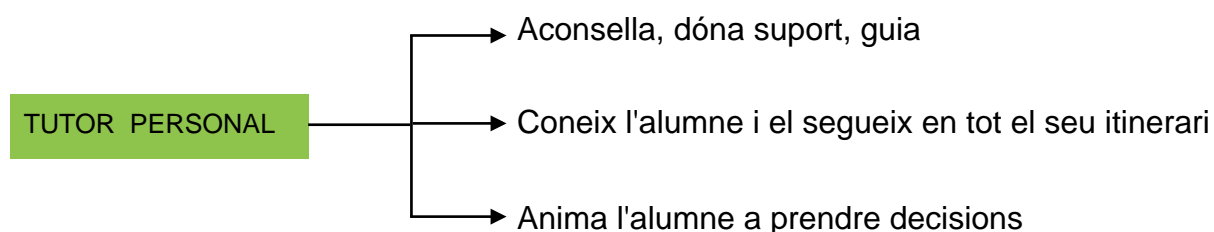
Per començar, quan un alumne nouvingut arriba al centre el primer que es fa es la rebuda per part de direcció. L'equip directiu del centre, director/a, cap d'estudis, etc. reben a l'alumne i a la seva família i mantenen un primer contacte on el director/a es presenta a la família, se'ls fa una primera entrevista tractant diversos temes i es resolen les primeres preguntes. Si la família no sap parlar la llengua se'ls atén de la millor manera possible, a través d'un traductor, per exemple, per tal de que entenguin l'essencial i se sentin acollits.

També, de primera mà, es recullen totes les dades necessàries de l'alumne que es vol matricular al centre: lloc de procedència, dades personals (DNI/Passaport, targeta sanitària, domicili, etc). A més a més, es mira quin curs ha cursat en el curs anterior en el seu país de procedència, es mira quin tipus d'estudis ha fet i les qualificacions que ha obtingut prèviament. Un cop la família s'ha presentat a direcció passa al departament d'orientació i aquests professors orientadors ensenyen a l'alumne el centre a nivell físic, és a dir, fan un recorregut per tot el centre mostrant-li tots els espais on aquest/a passarà el curs acadèmic; en definitiva, mostrar-li totes les instal·lacions i facilitats del centre: les aules, gimnàs, laboratoris, sala d'actes, els espais d'esbarjo, etc. Això fa que l'alumne tingui una primera visió general de tot l'edifici i les instal·lacions que tindrà al seu abast durant els gairebé nou mesos de curs escolar (si es que arriba al començament del curs) i se senti familiaritzat amb tots els espais una vegada que hagi començat el curs.

Un cop ha vist l'institut físicament, aquest departament, el d'orientació, li fan fer una sèrie de proves específiques de nivell sobre les diferents àrees comunes com ara: català, castellà, matemàtiques i anglès. Si no sap el català, evidentment, no podrà fer aquesta prova; haurà d'anar aprenent aquesta nova llengua al llarg del curs i dels cursos posteriors. Una vegada aquest alumne ja ha fet les diferents proves es passen a corregir-les i els resultats d'aquestes passen a l'equip docent, direcció i secretaria; després, a partir dels resultats obtinguts es decideix a quin curs haurà d'anar, depenent dels seus coneixements. Per exemple hi ha algun alumne que per edat li tocava anar a un curs superior però ha hagut de cursar un o dos cursos inferiors perquè no ha assolit correctament els continguts i/o mostra dificultats en l'aprenentatge perquè encara no entén la llengua i per això no es pot passar al curs que li pertocaria.

---

Posteriorment, l'equip de professors es reuneixen i decideixen a quin curs se li ubica definitivament. A la majoria dels casos, els alumnes nouvinguts d'origen estranger, a part d'estar a l'aula ordinària amb els seus companys, passaran la majoria de les hores del dia a l'aula d'acollida, on rebrà un ensenyament molt més adaptat a les seves necessitats i als seus coneixements, és a dir, se'ls farà un pla individualitzat i el ritme de treball serà diferent, així com la manera d'avaluar-lo. Quan aquest alumne ja està ubicat en un curs i en una aula se li assigna un tutor personal. El tutor personal és la persona que li fa un seguiment al llarg del curs per proporcionar-li tota l'assistència necessària i per contribuir al fet que l'experiència d'aprenentatge li resulti el més profitosa possible. Aquesta persona l'assessora en totes les decisions que pugui prendre, li serveix de punt de referència immediat per canalitzar<sup>6</sup> qualsevol problema relacionat amb el context formatiu en què es troba, li proporciona consell, suport, i li guia en la seva formació gràcies al coneixement que va adquirint de la persona.



Quan l'alumne nouvingut ja coneix al seu tutor/a personal se li presenta al tutor/a de grup classe. Els tutors i les tutores són aquells docents que s'encarreguen de cada un dels nivells educatius oferts als centres escolars, per designació directa del director i sota la coordinació del cap d'estudis. Dins de l'aula tenen una funció orientadora que no es pot separar de la seva tasca com a docent.

Les funcions del tutor són àmplies i complexes: programa i planifica, pren decisions, coordina, detecta i valora necessitats, deriva, informa i comunica, ajuda, aconsella i orienta, avalua, etc. Aquestes funcions es multipliquen a causa de la diversitat de cada un dels alumnes que conformen el grup-classe.

---

<sup>6</sup> Canalitzar: resoldre

---

Per això, el departament d'orientació dels centres de secundària és l'equip encarregat d'assessorar als tutors, proporcionant-los recursos i tècniques per a poder desenvolupar de forma adequada aquesta multitud d'actuacions i funcions.

En aquests casos, els professors de grup són els encarregats de facilitar als alumnes tots els papers de pagament de llibres, sortides, material, etc, i aquest/a professor/a és qui donarà tots els documents per poder fer el pagament de tots el llibres de text i/o digitals. Un cop que la família d'aquest alumne nouvingut hagi fet l'ingrés de la quota del material se li farà l'entrega de la carpeta de l'institut, l'agenda, etc.

També, aquest tutor/a mantindrà un primer contacte amb aquest nou alumne on li donarà l'horari, li explicarà on se situa les diferents aules, com s'organitza l'institut.

Un punt important del procés d'acollida de l'alumnat nouvingut d'origen estranger és mirar en quines assignatures mostra més dificultats; per això hauria d'anar a l'aula d'acollida per reforçar-les i per aprendre d'una manera molt més adaptada. Allà se sentirà millor ja que tindrà una atenció molt més personalitzada en relació amb els seus punts febles a l'hora d'aprendre. Tanmateix, se li establirà el nivell d'hores que hi estarà en aquesta aula en funció del seu nivell acadèmic. Finalment, quan l'alumne ja ha conegut als seus professors i al centre es fa la presentació davant dels companys de classe; tant de l'aula ordinària com els de l'aula d'acollida. Això li permet conèixer als seus companys i sentir-se més obert a l'hora de fer amistats noves; per no sentir-se cohibit.

#### Aspectes a tenir en consideració quan arriba un company nouvingut:

- Preparar el grup perquè l'acollida del nou alumne/a sigui natural i positiva.
- Buscar la implicació dels alumnes i proposar alumnes guia.
- Treballar valors i actituds que afavoreixin el respecte mutu i la convivència.
- Contribuir a crear un entorn de confiança i seguretat amb actituds positives per part del professorat i de l'alumnat.
- Potenciar i valorar la riquesa cultural que ens podem aportar: costums, llengua, història.
- Davant una possible manca d'escolarització, una bona argumentació pot evitar prejudicis i facilitar la comprensió de la situació.
- Afavorir la participació activa i la implicació de l'alumnat en la recerca d'estratègies i accions per a l'acollida de l'alumnat nouvingut.
- Demanar a l'alumnat nouvingut el mateix nivell d'exigència en relació a actituds, normes de convivència i hàbits de treball.
- Cercar i compartir punts de coincidència: vivències, sentiments, afeccions...

---

## **5.2. Adaptació de l'alumne nouvingut a l'institut**

És totalment natural, normal i comprensible que l'alumne nouvingut d'origen estranger que arriba per primera vegada a un lloc que desconeix i que no coneix a ningú se senti cohibit.

El que se sol fer és buscar i designar a un company/a que sigui del mateix lloc de procedència (un company autòcton) o bé un alumne nouvingut de l'any anterior o que parlin la mateixa llengua. Això es fa perquè vegin que no estan sols, que també hi han companys com ell/a per poder relacionar-se i parlar entre ells/es. Això també els motiva molt a aprendre perquè es poden ajudar mútuament i es poden entendre molt bé.

Aquests alumnes immigrants estableixen relacions afectives amb els seus companys/es que els van donant seguretat i motivació.

## **5.3. L'entorn de l'alumne: la família.**

Es molt important que des del principi de curs hi hagi una bona comunicació entre la família de l'alumne nouvingut i el centre. El primer contacte, les primeres reunions, les primeres avaluacions, etc es importantíssim que siguin acollidors; les famílies han de veure que se senten ben acollides per part del centre perquè vegin que reben tot tipus d'informació. Les famílies responen millor a les demandes del centre si els han sabut comunicar de manera entenedora qui son, què fan i què n'esperen. També és important saber rebre i recollir aquelles dades significatives que la família vol comunicar. Aquesta informació ajudarà a entendre la singularitat i realitat de cada alumne. La relació entre la família i el centre ha de ser molt fluida per així aconseguir una bona col·laboració i ajuts per part de tothom.

És molt important que les famílies estiguin presents i involucrades en tot per tenir en compte el seu acord en les decisions finals sobre els problemes que es presentin. A més a més, la col·laboració de les famílies sobre els alumnes és primordial. Es importantíssim que les famílies dels alumnes nouvinguts donin ànims a que estudiïn perquè vegin que els seus pares es preocupen per els seus fills. Cal tenir molt en consideració que els pares i mares tenen un paper molt significatiu dintre del procés d'aprenentatge de cada fill/filla. També, està molt bé que els pares aportin tot tipus d'informacions sobre els seus fills i filles; com ara, els interessos, preferències, habilitats o competències més desenvolupades que han pogut observar en moments i situacions diverses fora de l'escola, en la seva convivència familiar i social.

---

Corresponentment, també han de saber quin és l'horari (quina franja horària ocuparan els seus fills a l'institut) dels seus fills/es i han d'estar informats del desenvolupament i canvis que es van fent al llarg del curs. Sobretot, referint-nos a les famílies dels alumnes nous, han d'estar informats sobre tot el progrés dels seus fills en l'aprenentatge i han de rebre una atenció més detallada sobre tot el que fan a l'aula.

Gairebé tots els instituts públics de Mataró, d'arreu de Catalunya i del país, tenen AMPA.

**L'AMPA**, (L'Associació de Mares i Pares d'Alumnes) és una entitat sense afany de lucre<sup>7</sup> que està formada per tots els pares i mares dels alumnes del centre que s'organitzen voluntàriament perquè l'institut funcioni millor. Es recomana que totes les famílies interessades d'aquells alumnes nous o no, que hi col·laborin per millorar la convivència i totes les activitats que es van fent al llarg del curs escolar. En aquesta entitat, les famílies d'origen estranger, se senten realitzades perquè veuen que poden col·laborar en tot el que vulguin pel bon funcionament del centre i per els seus fills/es. Un dels punts positius de l'AMPA és que aquestes famílies poden interactuar amb pares i mares d'altres alumnes estrangers o no; i amb això tenen la possibilitat d'aprendre la llengua d'aquí, el català i el castellà, parlant amb altres pares del centre.

Els objectius principals de l'AMPA són:

- 1. Promoure la participació de pares i mares a la comunitat educativa.**
- 2. Afavorir la conciliació de la vida laboral i familiar.**
- 3. Ampliar els espais d'educació i socialització de l'alumnat.**
- 4. Realitzar accions que contribueixin a la millora de l'ensenyament** que reben els alumnes.

A gairebé tots els centres públics d'Educació Secundària Obligatòria, les famílies voluntàries (tot i que no són moltes) que han volgut col·laborar en l'AMPA de l'institut han sigut molt ben rebudes i el seu paper dins de l'AMPA ha sigut molt significatiu. També és important dir que el suport dels mestres del centre és vital pel bon funcionament d'aquesta entitat.

---

<sup>7</sup> "Sense afany de lucre": amb l'objectiu de no obtenir diners a canvi, no hi ha cap benefici.



---

## **6. L'INICI DE L'APRENTATGE**

### **6.1. La matrícula viva**

Quan un alumne nouvingut es vol inscriure en un centre educatiu quan el curs escolar ja ha començat entra en joc la matrícula viva. Anomenem **matrícula viva** a la preinscripció de l'alumne que es vol incorporar en l'institut en qualsevol moment del curs escolar, independentment que el període de matriculació ja hagi finalitzat. S'ha de tenir en compte que la matrícula viva només serveix per quan vols cursar alguna etapa d'educació infantil, primària i secundària obligatòria. Durant el curs, es pot donar el cas de que hi hagi algun alumne transmigrant, és a dir, que durant el curs escolar pot visitar durant uns mesos el seu país d'origen; i amb això també requereix una atenció pedagògica específica perquè l'alumne que retorna al seu país d'origen s'ha de preparar per enfrontar-se una altra vegada a la realitat que ja no forma part de la seva vida actual ja que retorna a un país molt més pobre i amb altres formes de relació social.

### **6.2. El taller de llengua**

Actualment gairebé tots els centres educatius tenen almenys una aula d'acollida, però es pot donar el cas d'algun centre que no en tingui. Aquests centres tenen unes aules semblants a les aules d'acollida però s'anomenen de diferent manera; són els Tallers de Llengua (TL). Aquests tallers es van fer amb la finalitat d'ampliar el servei de conversa, però la principal diferència amb les aules d'acollida és que són uns espais molt més reduïts i amb menys recursos.

### **6.3. Espais de benvinguda educativa: EBE**

Diferents ajuntaments de diferents ciutats i pobles de Catalunya van crear uns Espais de Benvinguda Educativa (EBE) separats dels centres per cursar estudis de coneixement de la llengua i per començar a conèixer el sistema educatiu català abans d'entrar en l'institut ordinari. Aquí, l'alumne immigrant estarà un temps breu que tan sols li servirà per incorporar-se al curs en les mateixes condicions que la resta dels alumnes. Aquestes aules es van fer pensades en descongestionar els centres d'alumnes nouvinguts, i a més a més, es dona una atenció més específica i ha de permetre millorar l'entorn familiar, la comprensió i participació en el sistema educatiu català.

---

## **7. L'AULA D'ACOLLIDA**

### **7.1. L'adaptació del sistema educatiu català davant l'alumnat estranger**

L'acollida de l'alumnat estranger a Catalunya es va anar sistematitzant a mesura que anaven arribant alumnes estrangers als centres. Per començar, en el curs del 1998/99, el Servei d'Ensenyament de Català a través d'una normativa de la Secretaria General del Departament d'Educació es van crear els TAE, Tallers d'Adaptació Escolar i Aprenentatges Instrumentals Bàsics. Els **TAE** són uns tallers que no formen part dels centres educatius que s'utilitzaven per agrupar alumnat immigrant de secundària en aules d'estudi. Aquests tallers estaven adreçats, principalment, a aquells alumnes d'altres alfabetos com per exemple l'àrab i l'alumnat de parla castellana o de llengües romàniques assistien als centres educatius.

A mesura que va anar passant el temps, aquest model d'escolarització externa no estava funcionant com s'havia previst. Es van anar presentant una sèrie de problemes que feia que aquest sistema decaigués com per exemple: van haver moltes despeses perquè els alumnes s'havien de desplaçar cap a altres parts de la ciutat per atendre aquelles classes, hi havia molt absentisme escolar, l'organització del sistema era molt complex, els horaris no quadraven entre els centres educatius i aquests tallers, etc.

A conseqüència d'això, el Departament d'Educació, al veure que el nombre d'alumnes d'origen estranger anava creixent notablement, va optar per fer un nou model per a aquests alumnes on se'ls acollís dintre d'unes aules específiques en els centres educatius anomenades aules d'acollida.

### **7.2. Què és l'aula d'acollida?**

Actualment, a gairebé tots els instituts hi ha unes aules especials destinades exclusivament a aquells alumnes nouvinguts. Aquests alumnes no poden anar totes les hores de la jornada escolar a l'aula ordinària perquè desconeixen la llengua, ja que venen d'un altre país de procedència on potser, en alguns casos, no parlen una llengua hispànica. L'aula d'acollida és un espai on es dona l'oportunitat de rebre a l'alumnat nouvingut amb una atenció més emocional, més personalitzada i alhora serveix per adquirir un aprenentatge de la llengua catalana d'una manera molt més intensiva. Aquesta aula li ha de permetre a l'alumne tenir una atenció adient a les seves necessitats i a la seva evolució en els avenços lingüístics, tenint en compte que també ha de seguir en contacte amb el seu grup classe en algunes hores i en algunes assignatures comunes, com per exemple educació física, entre d'altres.

Hem de tenir en consideració que les aules d'acollida no sempre han estat en funcionament. Les primeres aules d'acollida es van començar a crear a principis d'aquest segle (al segle XXI) cap al curs del 2004/2005. Durant els primers anys, com no hi havien suficients diners, el Departament d'Educació subvencionava els centres d'educació secundària amb 1200 euros aproximadament per facilitar als alumnes tot tipus de material: des d'aparells d'informàtica fins a tot tipus de material didàctic com ara diccionaris, llibres, molt vocabulari en català per aprendre, etc. En definitiva, ajudava al centre a tenir tots els estris imprescindibles per treballar a l'aula.

L'aula d'acollida ha d'estructurar-se d'una manera molt més flexible que l'aula ordinària. Això vol dir que el professorat s'adapta molt més a les necessitats de l'alumnat i a més a més tenint en compte l'organització de cada centre. De la mateixa manera, ha d'haver la possibilitat d'atendre a l'alumnat en grups diferents en relació de la seva escolarització prèvia, la seva llengua d'on procedeix i moltes altres característiques que puguin prendre unes necessitats educatives més específiques per cadascú.

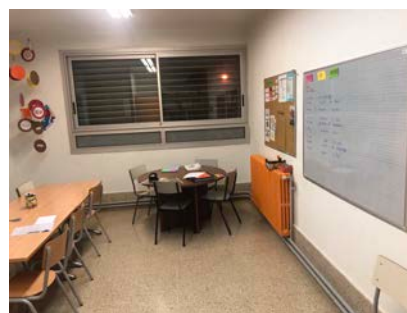
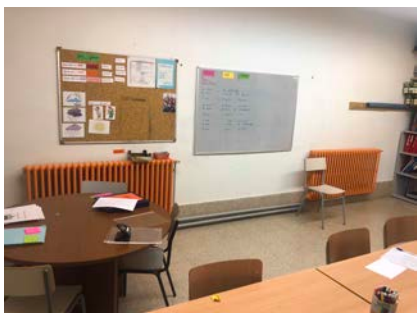


Aula d'acollida IES Thos i Codina, Mataró  
Fotografies fetes per mi.



Aula d'acollida IES Alexandre Satorras, Mataró  
Fotografies fetes per mi.

Mural de l'aula d'acollida de l'IES Alexandre Satorras, Mataró  
Fotografies fetes per mi.



Aula d'acollida IES Miquel Biada, Mataró  
Fotografies fetes per mi.



Aula d'acollida IES Damià Campeny, Mataró  
Fotografies fetes per mi.

### 7.3. Les primeres setmanes dels nouvinguts a l'aula d'acollida

S'ha donat el cas que en alguns alumnes nouvinguts no se sap quins han estat els estudis que ha fet perquè no hi ha documents oficials que acreditin quins han estat els estudis que ha cursat i per tant no es poden convalidar; per això el professorat segueix uns criteris que l'ajudarà a poder resoldre quins són els coneixements previs de l'alumne. Una vegada que l'alumne nouvingut ja ha passat les proves inicials de nivell i ja es coneixen els resultats d'aquestes, s'estableix un mètode d'aprenentatge que varia segons el professorat. Cada professor/a fa servir allò que li resulta més fàcil i més còmode per treballar amb l'alumnat. Es recomana que quan aquests alumnes estan en procés d'adaptació en l'aula d'acollida se li reconeguin els seus punts forts, és a dir, lloar<sup>8</sup> les tasques ben fetes; per exemple si a un alumne se li donen molt bé les matemàtiques i totes les activitats que se li donen per fer les té correctes se l'ha de felicitar, reconeixent que ha fet una bona feina per animar-lo a continuar. Això fa que l'alumne se senti motivat i, alhora, el reconeixement per part del professorat cap a l'alumne l'ajuda molt en la seva evolució acadèmica.

---

<sup>8</sup> lloar: reconèixer una feina ben feta; felicitar a algú per fer bé una tasca.

---

#### **7.4. El professorat de l'aula d'acollida**

Principalment, el professorat de les aules d'acollida pertany al departament de català i consegüentment és professor de llengua catalana; i el professorat d'aquesta àrea és qui dona classes als alumnes nouvinguts a les aules d'acollida. Aquest professorat té molta iniciativa i és qui motiva a l'alumnat. Això és un repte per la persona que fa la classe ja que ha de fer un canvi professionalment a l'hora d'adreçar-se a un altre tipus d'alumnat que necessita una atenció diferent a la resta. Aquest alumnat nouvingut també el podem anomenar com a "alumnes amb Necessitats Educatives Específiques" (NEE) o com a "alumnes amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE). Tot i que aquest alumnat no té una malaltia crònica, discapacitat, trastorn, dislèxia, TDAH, etc. el podem agrupar en aquest grup perquè han patit una incorporació tardana al sistema educatiu i li falta un domini de la llengua vehicular dels aprenentatges i això fa que necessiti una atenció més específica com ja he comentat anteriorment.

El tutor o la tutora de l'aula d'acollida ha de ser la persona referent de l'alumne nouvingut. Tot el treball que fa el tutor o la tutora d'aquesta aula es dedica principalment a l'ensenyament (a la docència) de l'alumnat nouvingut.

El tutor/a de l'aula d'acollida ha satisfer una sèrie de punts:

1. Planificar i gestionar l'aula d'acollida: aplicar els mètodes més efectius per tal de que l'aprenentatge sigui l'adient per a cada alumne, organitzar els continguts, treballar amb recursos innovadors i motivadors, etc.
2. Fer que la integració de l'alumnat nouvingut a l'aula d'acollida sigui satisfactòria.
3. Realitzar l'avaluació inicial per veure el progrès de cada alumne, elaborar plans de treball individuals, adaptar el currículum per cadascú (a partir de les seves necessitats), etc.
4. Aplicar estratègies per tal de que l'aprenentatge de la llengua (en aquest cas el català) sigui favorable.
5. Treballar i estar en contacte constantment amb altres professionals; com ara assessors LIC, coordinadors, etc.
6. Assistir a les reunions d'avaluació amb l'equip de professors del centre per anar comentant el progrès de cada alumne (en que està millorant i en què està empitjorant). Això serveix per tenir un seguiment dels alumnes.

---

A més a més, dins de l'aula el professorat ha de tenir expectatives elevades per a tots els alumnes; és a dir, ha de confiar en els alumnes i tenir les expectatives altes per tothom independentment del seu nivell en la llengua. També la paciència és un factor importantíssim en els mestres ja que s'ha de tenir present que aquests alumnes, que acaben d'arribar d'un altre país, s'estan esforçant el doble per aprendre la llengua el més ràpidament i efectivament possible i per assolir tots els continguts de totes les assignatures o àrees. En tot moment s'ha de tenir en compte que això no es fa en dos dies ni en uns mesos; sinó que es un procés llarg, gairebé es necessiten de 5 a 7 anys per assolir un nivell comunicatiu (per mantenir una conversa perfectament parlada) com el de la resta dels companys que estan a l'aula ordinària.

És importantíssim que no es facin canvis a l'hora de treballar a l'aula d'acollida, com per exemple separar els alumnes per nivells. Cal que s'opti per agafar altres recursos: tècniques i estratègies per tal de que aquests alumnes assoleixin l'ESO amb èxit. Per fer això cal que hi hagi un entorn d'aprenentatge segur on tots els alumnes se sentin reconeguts i puguin fer totes les tasques proposades sense por a fer errors. A més, el bon ambient a l'aula és fonamental per tal de que la classe funcioni a la perfecció. El clima a l'aula ha de ser tranquil, fent que els alumnes estiguin prenent atenció en tot moment cap al professor que està en aquell moment a l'aula. Tot i així, és molt important que els alumnes nous participin i interactuïn amb els companys i amb el professor i potenciar la col·laboració entre tots és una ajuda molt necessària per l'aprenentatge. També s'han de valorar totes les llengües i cultures dels alumnes de l'aula perquè sentin que no estan desplaçats del grup. La diversitat a l'aula és enriquidora i a la vegada un recolzament per l'aprenentatge dels alumnes d'origen estranger.

Els professors han de tenir en consideració, sempre, el punt de partida de l'alumne pel fet de que s'ha d'adaptar el currículum a cadascú; s'ha de determinar què és el que sap i el que li costa més per proporcionar-li tots els coneixements que li falta consolidar. També, el professorat ha de ser conscient de les dificultats de les activitats que se'ls demana. S'ha de valorar que fan un esforç per entendre, per fer les tasques i per comprendre el que llegeixen ja que per als alumnes que s'estan començant a familiaritzar amb la llengua, l'esforç que han de fer per saber què és el que li estan demanant per fer és molt.

---

Tanmateix, els mestres s'han d'adaptar a l'estil d'aprenentatge dels alumnes perquè cadascú té la seva manera d'aprendre que ve de la mà de la seva identitat i de la seva cultura de procedència. S'ha de respectar la diversitat i ensenyar-los a adaptar-se a les demandes que se'ls hi exigeixi. Finalment, fins i tot, se'ls ha de proporcionar ajuda si la necessiten en qualsevol moment i a la vegada, anar deixant que es resolguin ells mateixos els dubtes.

També cal dir que l'alumnat de l'aula d'acollida té dos tutors, el de l'aula d'acollida i el de l'aula ordinària (grup classe) que estaran en constant contacte entre sí.

### **7.5. Assessors LIC**

A l'aula d'acollida, a part dels professors i del tutor estan els coordinadors i assessors LIC (coordinador de Llengua, Interculturalitat i Cohesió social) fora del centre. Els assessors LIC s'encarreguen del projecte lingüístic de l'institut i de dinamitzar la llengua catalana per tal que els alumnes aprenguin a consolidar-la.

La incorporació d'alumnes nous, l'exclusió social i el poc coneixement de la llengua catalana són factors que calen millorar per poder assentar la cohesió social i per començar, s'ha de posar en pràctica totes les estratègies, mètodes i recursos didàctics necessaris per fer que la llengua catalana sigui una llengua vehicular<sup>9</sup> als instituts.

Més endavant de la recerca aprofundiré aquest apartat amb les entrevistes a diferents assessors LIC de Mataró (ho podreu trobar a la part pràctica).

---

<sup>9</sup> Llengua vehicular: és aquella llengua pròpia d'una comunitat autònoma que utilitzen les persones per comunicar-se. Per exemple, en aquest cas, parlant que estem a Catalunya, la llengua vehicular és el català. Aquesta llengua també es coneix pel nom de "*lingua franca*".

## 7.6. La metodologia de l'aula d'acollida

L'aula d'acollida ha de funcionar d'una manera molt dinàmica, utilitzant diferents mètodes per motivar els alumnes com, per exemple, fomentar el treball cooperatiu. Cal garantir un lloc on l'alumnat interactuï amb la resta de la classe per facilitar, sobretot, el seu procés de socialització. També és important analitzar si és necessari que tots els alumnes nous passin la majoria d'hores a l'aula d'acollida ja que potser és convenient que també passin una estona amb el seu grup-classe corresponent. L'ideal seria que l'alumne nouvingut passi la meitat de les hores lectives a les dues aules (a l'aula d'acollida i a l'aula ordinària).

És necessari que es treballi a l'aula de manera competencial, és a dir, posar en joc metodologies i estratègies diferents en les tasques a desenvolupar a l'aula. Educar a alumnes competents és sinònim de beneficiar la seva autonomia, de que siguin capaços de desenvolupar les seves pròpies idees i extreure'n conclusions, de relacionar i de donar raons, de saber identificar i cobrir les seves opinions i sobretot, valorar i respectar les dels altres. Perquè un alumne pugui assolir el seu màxim nivell competencial cal que els continguts siguin cada vegada més complexos per garantir un bon ensenyament en l'alumne; el que interessa és que l'alumne vagi aprenent cada vegada més coses noves. Sense motivació i confiança, per part de l'alumne, resulta difícil que la metodologia que s'utilitza a l'aula d'acollida doni els seus fruits. És bo estimular la curiositat de l'alumne plantejant tasques de manera engrescadora perquè estimulin la curiositat. Un bon treball en relació a això és proposar petites tasques on els alumnes nous hagin de fer una petita recerca i elaborar una resposta, sempre tenint en compte que puguin assumir el nivell de dificultat de la feina ja que si se'ls plantegen activitats massa difícils per ells es podrien desmotivar. També s'ha d'ensenyar a gestionar els fracassos, frustracions, etc. dels problemes que tinguin; ja siguin acadèmics o emocionals.





---

## 7.7. El temps a l'aula d'acollida

És aconsellable que l'alumnat nouvingut no estigui més de tres anys (més de tres cursos seguits) a l'aula d'acollida.

És evident que l'alumne nouvingut no haurà adquirit la llengua en aquest temps però hem de pensar que cada curs van venint alumnat nouvingut nou i els recursos que hi ha als instituts són limitats; és a dir, és molt difícil atendre a molt alumnat nouvingut a la vegada i això no ho pot fer només una sola persona especialitzada. A més a més, per fer una bona acollida es requereix tenir un espai per fer classe i si no marxessin de l'aula d'acollida determinats alumnes que ja porten una sèrie de cursos seguits no hi cabrien de nous perquè les aules d'acollida solen ser més reduïdes per tal d'atendre a tothom en iguals de condicions.

Quan passa aquest temps, aquests alumnes marxen de l'aula d'acollida amb el grup classe a tot l'horari lectiu. El professorat de cada matèria serà l'encarregat d'adaptar-li el temari a les seves capacitats ja que, com és comprensible, no pot entendre els continguts com la resta del grup a causa d'una escolarització tardana al sistema educatiu català i per no tenir un bon domini de la llengua.

Es recomana a els alumnes nouvinguts que tinguin un reforç fora d'horari escolar per reforçar i continuar aprenent el català. Molts d'ells opten per anar a l'escola d'adults per aprendre'n, ja que es una bona alternativa per practicar la llengua vehicular. Hi ha centres, que proporcionen un servei gratuït que el gestiona l'ajuntament oferint classes de reforç per la tarda a l'alumnat que li costa més aprendre. Aquesta és una oportunitat que els alumnes que la saben aprofitar en treuen molt de profit ja que, finalment, acaben d'entendre tots els conceptes que es donen a les assignatures i acaben millorant en els seus resultats acadèmics notablement.

---

## 8. MATERIALS I RECURSOS PER APRENDRE

### 8.1. Utilització de les TAC

Les TAC, Tecnologies d'Aprenentatge i Coneixement, són els recursos tecnològics que s'utilitzen a les aules dels centres educatius. Avui dia tenim la sort que disposem al nostre abast tot tipus de material. Els recursos tecnològics i interactius són eines essencials per treballar de diverses maneres a les aules, fent que els alumnes s'interessin molt més pels continguts de l'assignatura. Per exemple, a gairebé totes les aules dels centres d'Educació Secundària de Mataró hi ha un ordinador amb connexió a internet i, a través d'un projector, permet que l'alumne visualitzi millor els conceptes. També, tot i que tenen un cost més alt, en algunes aules, hi ha pissarres digitals interactives. Aquestes pissarres es poden utilitzar per mostrar vídeos (per ensenyar qualsevol tipus de multimèdia) o simplement pot fer la funció d'una pissarra tradicional, escrivint amb un llapis electrònic o fins i tot amb el dit.



Alumne xinès utilitzant les TAC

A més, hi ha centres, com per exemple el Thos i Codina, que treballen amb ordinadors. Això ens proporciona molts avantatges ja que els llibres es mostren digitalment i el cost dels llibres és més econòmic.

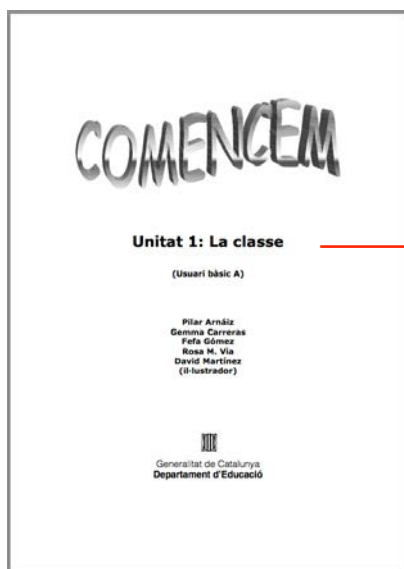
També, en algun moment, puntualment, el professor pot autoritzar a l'alumnat nouvingut l'ús del telèfon mòbil per fer-ne un ús acadèmic. El telèfon mòbil està molt present a gairebé tot l'alumnat i gairebé sempre el porten a l'institut (tot i que no el facin servir). Aquesta és una eina molt útil perquè permet buscar més ràpidament el que es vol consultar. La majoria dels alumnes nouvinguts en fan un bon ús i no ocasiona problemes.

### 8.2. Material que s'utilitza a les aules d'acollida per aprendre

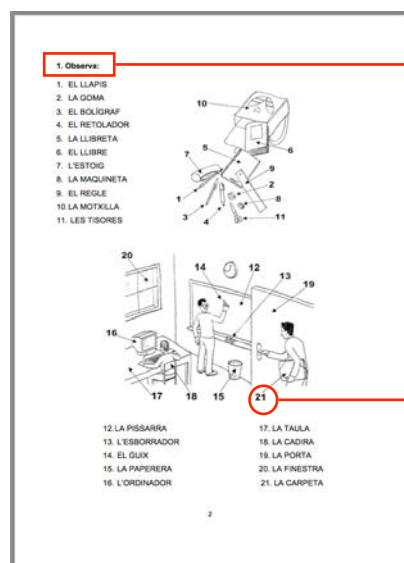
A l'aula d'acollida es treballa de manera diferent que a l'aula ordinària. Com que aquest alumnat no pot portar el mateix ritme que els altres alumnes és evident que necessiten tenir un material diferent a la resta per treballar. El professorat de l'aula d'acollida ha d'adequar un material per l'alumnat nouvingut. Per exemple, un dels recursos més efectius són els dossiers que ja ha fet, prèviament, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Aquests dossiers es poden trobar a la pàgina web de la Generalitat de Catalunya, a l'apartat de "projectes" en la secció "Alumnat d'origen estranger" on posa "Material i recursos".

Aquest material el pot descarregar el mateix professor; i pot escollir quin vocabulari i quins temes vol treballar amb el seu alumnat nouvingut. Aquests dossiers s'anomenen "COMENCEM". La majoria del professorat comença treballant els dossiers relacionats amb l'institut i la classe perquè coneguin com és l'espai del centre i perquè aprenguin el vocabulari del material que trobaran a les aules, entre altres. Amb aquests dossiers l'alumne d'origen estranger comença a adquirir nou vocabulari i s'inicia amb l'aprenentatge de la nova llengua: el català, perquè hi ha activitats per escriure, identificar i buscar mots en aquesta nova llengua per ells. En aquesta pàgina web es poden trobar tots aquests dossiers: <http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/alumnat-origen-estranger/alumnatnou/materials/catalaprimaria/>

A continuació analitzaré alguns exercicis que proposa la unitat 1: "La classe" del dossier "COMENCEM" pels alumnes nouvinguts.



Portada del dossier "COMENCEM"



A la primera pàgina d'aquest dossier trobem un exercici d'observació.

Això serveix perquè l'alumne tingui un primer contacte amb el nou vocabulari que l'envolta: com és la seva aula, què pot trobar i quin és el material que ha de tenir primordialment.

A través dels números del dibuix, l'alumne permet tenir més present els nous conceptes i li serà més fàcil reconèixer l'objecte. També, si el professor li demana nomenar algun objecte ho farà amb més facilitat perquè ja ho haurà vist anteriorment.

Un cop l'alumne sap identificar els conceptes, en aquest exercici ha de fer l'esforç d'escriure'ls només fixant-se en el dibuix.

En aquesta sopa de lletres ha de buscar deu paraules relacionades amb "la classe" i posteriorment, escriure-la a la llista de la dreta numerada.

L'últim exercici que demana aquesta pàgina és acabar de formar aquestes sis paraules amb les vocals corresponents en els espais en blanc. Aquí l'alumne aprendrà quines són les vocals i s'iniciarà en l'escriptura en llengua catalana.

2. Completa:

1. el llapis  
2. \_\_\_\_\_  
3. \_\_\_\_\_  
4. \_\_\_\_\_  
5. \_\_\_\_\_  
6. \_\_\_\_\_  
7. \_\_\_\_\_  
8. \_\_\_\_\_  
9. \_\_\_\_\_  
10. \_\_\_\_\_

11. \_\_\_\_\_  
12. \_\_\_\_\_  
13. \_\_\_\_\_  
14. \_\_\_\_\_  
15. \_\_\_\_\_  
16. \_\_\_\_\_  
17. \_\_\_\_\_  
18. \_\_\_\_\_  
19. \_\_\_\_\_  
20. \_\_\_\_\_  
21. \_\_\_\_\_

3. Busca 10 paraules relacionades amb la classe:

E	R	P	L	L	A	P	I	S	T
T	C	A	D	I	R	A	P	A	F
O	R	D	I	N	A	D	O	R	G
P	P	I	S	S	A	R	R	A	M
E	S	B	O	R	R	A	D	O	R
S	G	O	M	A	B	A	L	E	D
F	J	E	R	E	G	L	E	Y	H
A	D	G	J	E	S	T	O	I	G
A	P	O	R	T	A	J	H	K	A
L	L	L	I	B	R	E	T	A	N

1. LLAPIS  
2. \_\_\_\_\_  
3. \_\_\_\_\_  
4. \_\_\_\_\_  
5. \_\_\_\_\_  
6. \_\_\_\_\_  
7. \_\_\_\_\_  
8. \_\_\_\_\_  
9. \_\_\_\_\_  
10. \_\_\_\_\_

4. Posa les vocals que falten.

R   G   L   T   S   R   S

B   L   G   R   F   T   L

M   G   N   T   G   M

3

Aquests exercicis ja són una mica més complicats. Aquí l'alumne nouvingut ha de començar a crear frases. Primer ha d'identificar les paraules masculines i femenines per relacionar-les amb l'article corresponent i, posteriorment, l'ha de relacionar amb l'adjectiu en el gènere correcte. Una vegada que tingui totes les frases formades les ha d'escriure a les línies inferiors.

Aquest exercici serveix per comprovar que l'alumne sap identificar sense dificultats l'objecte; ja que haurà d'escriure la paraula al lloc corresponent.

5. Relaciona i copia les frases:

El    libre  
La    taula  
      llibre  
      pirzall  
      maletxa  
      llapis  
      goma  
      carpete

és    petit  
      gros  
      grossa  
      petita

• El llibre és gros.  
• \_\_\_\_\_  
• \_\_\_\_\_  
• \_\_\_\_\_  
• \_\_\_\_\_  
• \_\_\_\_\_  
• \_\_\_\_\_

9. Completa:

TAULA   CADIRA   MAPA   PORTA   PISARRA  
ARMARI   PÓSTER   FINESTRA

6

Aquests exercicis serveixen per identificar si la paraula és femenina o masculina i perquè l'alumne nouvingut es fixi si és singular o plural. Una vegada ha fet això, ja podrà escriure l'article corresponent a cada paraula.

22. Posar l'article: el - la - f - els - les

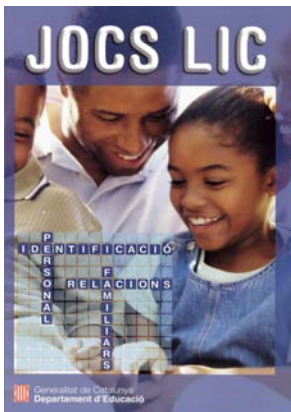
\_\_\_\_\_ papirera    \_\_\_\_\_ maquinaeta    \_\_\_\_\_ esbòig    \_\_\_\_\_ taula  
\_\_\_\_\_ armari    \_\_\_\_\_ cadira    \_\_\_\_\_ cola    \_\_\_\_\_ pirzall  
\_\_\_\_\_ guix    \_\_\_\_\_ tiscornes    \_\_\_\_\_ maletxa    \_\_\_\_\_ regle  
\_\_\_\_\_ reboladors    \_\_\_\_\_ llibre    \_\_\_\_\_ bolígrafs    \_\_\_\_\_ mapa  
\_\_\_\_\_ ordinador    \_\_\_\_\_ esborrador    \_\_\_\_\_ goma    \_\_\_\_\_ libreta

23. Completa:

UNA	MOLTES
cadira	cadires
goma	_____
_____	maquinaetes
_____	maletes
finestra	_____
porta	_____
pisarra	_____
_____	papireres

24. Escriu els noms:

7

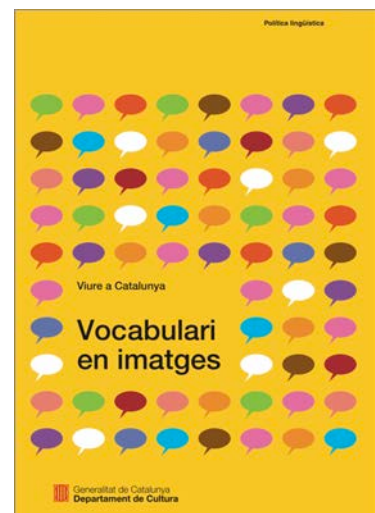


A part d'aquests dossiers, també podem trobar altres recursos, com per exemple quaderns anomenats "JOCS LIC" amb activitats d'entreteniment (sopes de lletres, mots encreuats, embolics, paraules incompletes, i d'altres jocs) que són molt útils per l'adquisició de nou vocabulari.

He trobat aquesta pàgina web on es poden descarregar aquests quaderns: <https://agora.xtec.cat/ieaoriolmartorell/moodle/mod/page/view.php?id=28244>

També, el professor de l'aula d'acollida pot elaborar els seus propis exercicis pels alumnes. A més a més, també hi ha làmines i pòsters amb il·lustracions amb el nom de cada objecte que també poden ser molt útils; com per exemple, el llibre "Vocabulari en imatges", del Departament de cultura de Catalunya.

*"Aquest llibre s'adreça a les persones que acaben d'arribar a Catalunya i no coneixen la llengua catalana. Té dues parts: una primera part de vocabulari en imatges i una segona part integrada per una guia de conversa molt breu. El vocabulari té més de 1.000 paraules en català, que apareixen associades a una il·lustració i estan agrupades per temes (l'escola bressol, l'escola d'adults, la farmàcia, les herbes i les espècies, els àpats, etc.). El centre d'interès a què correspon cada làmina es troba en català, castellà, francès, anglès, italià, alemany, àrab i xinès. Inclou un mapa comarcal i un mapamundi".<sup>10</sup>*



Portada del llibre "Vocabulari en imatges"

Pàgines extretes del llibre "Vocabulari en imatges" on es mostra el contingut; les il·lustracions amb noms.



<sup>10</sup> Fragment informatiu sobre de què tracta el llibre, extret de la següent pàgina web: [http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/informacio\\_i\\_difusio/publicacions\\_en\\_linia/viure\\_a\\_catalunya\\_col/viure\\_a\\_catalunya\\_vocabulari\\_en\\_imatges/](http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/informacio_i_difusio/publicacions_en_linia/viure_a_catalunya_col/viure_a_catalunya_vocabulari_en_imatges/)



### 8.3. Adaptar materials per la diversitat:

Com que al començament de l'aprenentatge dels alumnes nouvinguts el més important és que aprenguin vocabulari, tot aquest material és molt útil i alhora molt visual per ells. A banda de tots aquests recursos, també podem trobar d'altres, com per exemple recursos interactius.

Avui dia hi ha moltes pàgines web per fer activitats i jocs interactius, però una de les millors plataformes que podem utilitzar, i sobretot per l'alumnat nouvingut, és "Edu365".

*"Edu365.cat o simplement Edu365 és un portal educatiu del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya orientat i desenvolupat específicament per a l'alumnat i les seves famílies, que es basa en les infraestructures i serveis de la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC). El portal proporciona al professorat un conjunt de recursos i serveis que el poden ajudar en el desenvolupament de la tasca educativa segons matèries i etapes, així com eines als alumnes per fer pràctiques, resoldre dubtes o usar pàgines webs".<sup>11</sup>*

Aquesta pàgina web presenta moltes activitats i jocs segons el nivell educatiu de l'alumne. En aquest cas, si entrem a l'etapa "primària" i després a "acollida", surt un munt d'activitats adreçades a l'alumnat nouvingut.



A la imatge de l'esquerra podem veure alguns dels jocs que podem trobar per l'alumnat nouvingut a la web "Edu365.cat". Sobretot, amb aquests jocs, l'objectiu és que l'alumne aprengui molt vocabulari, reforci activitats matemàtiques molt simples i que conegui els elements bàsics del llenguatge, entre altres.

En alguns d'aquests jocs, fins i tot, l'alumne pot escoltar la pronúncia de les paraules per dir-les correctament.

<sup>11</sup> Extret de Vikipèdia (<https://ca.wikipedia.org/wiki/Edu365.cat>)

És importantíssim adaptar el material a cada alumne, perquè cadascú necessita tenir activitats en relació amb els seus coneixements. En alguns casos, els caldrà reforçar alguns aspectes amb més activitats, perquè no tots els alumnes nous aprenen per igual i ens podem trobar amb nois o noies d'origen estranger que necessiten més suport i més pràctica per adquirir el que s'està treballant a l'aula d'acollida. En aquestes situacions el professor de l'aula li proporcionarà més activitats extres i l'ajudarà en el que necessiti, elaborant-li dossiers adaptats.

En definitiva, l'ús de les TAC dins i fora de l'aula i de tot aquest material, els permet avançar en tots els continguts i els permet posar-se al dia més ràpidament i, amb això, aconseguen fer les mateixes activitats que la resta amb més facilitat. Actualment, els alumnes poden accedir a les TAC en molts llocs públics, com per exemple a les biblioteques públiques de la ciutat (a Mataró, per exemple, a la Biblioteca Antoni Comas, a la Biblioteca Pompeu Fabra i per últim a la Biblioteca popular de la Fundació Iluro), als centres cívics, casals i locutoris. Sobretot cal destacar que molt d'aquest alumnat mostra molt d'interès i motivació per aprendre a través d'aquestes alternatives, com ara amb l'utilització de les TAC i això, després, es veu reflectit en els seus resultats acadèmics perquè milloren molt en el seu procés d'ensenyament-aprenentatge.



Façana de la biblioteca pública Antoni Comas



Façana de la biblioteca pública Fundació Iluro

BIBLIOTEQUES  
PÚBLIQUES DE  
MATARÓ



Façana de la biblioteca pública Pompeu Fabra

---

## **9. EL PROCÈS DE TRANSICIÓ DELS ALUMNES NOUINGUTS A LES AULES ORDINÀRIES**

### **9.1. L'aula ordinària**

És important saber que l'alumnat nouvingut passa algunes estones a l'aula ordinària, amb el seu grup-classe. L'aula ordinària és, bàsicament, l'espai on es troben els alumnes nascuts aquí (que no són d'origen estranger); aquestes aules són tots els cursos d'ESO. Molts dels alumnes nouvinguts, quan estan a l'aula ordinària es mostren incòmodes i una mica exclosos, ja que els seus companys ja tenen el seu grup d'amics format i els hi és difícil relacionar-se amb els altres. És per això que en un primer moment l'alumnat estranger agraeix tenir a l'aula ordinària companys del mateix origen, amb qui comunicar-se sense problemes i en qui recolzar-se. Això afavoreix la creació de petits grups dins les aules ordinàries, uniformes quant a l'origen, i aquests vincles faciliten la sociabilitat per a aquest alumnat.

Un cop que l'alumne ja ha passat dos cursos, com a màxim, a l'aula d'acollida i passa amb el seu grup a l'aula ordinària, aquest alumnat té moltes dificultats per seguir el ritme de les classes perquè el seu nivell de coneixement de l'idioma no és suficient i no ha tingut un coneixement previ de la majoria de les assignatures, cosa que requereix adaptacions i una atenció individualitzada que el professor de la matèria no podrà estar per ell en molts moments perquè també haurà d'atendre als dubtes que tinguin la resta dels companys. A causa d'això, sovint, el professorat de l'aula d'acollida li fa un seguiment, voluntàriament, a aquest alumnat, tot i que ja no sigui el seu tutor.

Considero que el tutor hauria d'estar més pendent d'aquells alumnes d'origen estranger, tenint amb ells més mostres d'afecte i de suport perquè sentin que no estan desplaçats en comparació a la resta.

L'alumnat d'origen estranger, quan passa a l'aula ordinària se sent, en certa manera, una mica desatès perquè la majoria de cops passa desapercbut degut a que li costa participar, fer intervencions, i li costa involucrar-se en algunes activitats. Hi ha professors que intenten ajudar-lo, al principi o al final de cada classe, explicant-li de la millor manera possible perquè ho pugui entendre, els continguts que treballen a cada sessió. També, li poden fer una atenció una mica més personalitzada a l'hora del pati.



---

Seria fantàstic que hi hagués una ajuda extra dins de l'aula ordinària. Hi hauria d'haver un professor de suport per a aquest alumnat. L'altra opció seria que el professorat de cada matèria pugui aprendre, a través d'una formació molt concreta, com poder gestionar i atendre de forma útil aquesta diversitat cultural dins les aules ordinàries i que li facilités altres recursos adaptats al nivell de coneixement de l'idioma de l'alumne.

## **9.2. El clima a l'aula**

Un bon ambient de treball a l'aula és sinònim d'una millor concentració i d'una millora de l'adquisició dels conceptes. A més a més, el nombre d'alumnes per aula també influeix molt perquè com menys alumnes hi ha en una aula, el professorat podrà atendre millor a aquest alumnat.

D'altra banda, com que ara a tots els instituts públics de Mataró l'horari escolar es tracta d'una jornada seguida, és a dir, que es fan les sis hores ininterrompudament i per la tarda no hi ha classes, a les últimes hores del matí és molt més complicat que els alumnes mantinguin l'atenció i això comporta que hi hagi un cert descontrol a l'aula perquè els alumnes ja estan cansats. Això també afecta a l'alumnat nouvingut i juntament amb totes les dificultats que mostren se'ls fa més complicat entendre la classe perquè el seu nivell de concentració és pràcticament nul.

Per últim, i no menys important, l'experiència i la formació que té el professor influeix molt en la manera com organitza l'aula, la manera d'explicar i fer les activitats, els recursos i les metodologies que utilitza. Si el professor organitza la seva matèria d'una manera més engrescadora sabent que els alumnes van adquirint els conceptes, els resultarà més fàcil entendre l'assignatura i el clima de treball serà molt favorable perquè l'alumnat estarà molt més motivat i més concentrat. L'alumnat nouvingut agraeix que li presentin l'assignatura d'una manera més didàctica perquè acabarà captant-ho tot amb més facilitat tot i que tinguin més dificultats perquè no tenen un domini de la llengua catalana fluït.

A més a més, si a l'aula hi ha respecte entre els companys i quan algú fa alguna intervenció és escoltat sense problemes, això fa que els alumnes tinguin confiança en ells mateixos per expressar-se lliurement sense preocupar-se del què pensarán els altres. El respecte a l'aula ho valoren molt els alumnes nouvinguts perquè senten que poden participar i intervenir sense ser jutjats.

---

## **10. ESTRATÈGIES I METODOLOGIES PER ATENDRE L'ALUMNAT NOUINGUT A L'AULA ORDINÀRIA**

### **10.1. Treball cooperatiu, racons de treball, etc**

A l'aula ordinària es dóna molta importància al treball en equip. Com que a l'aula ordinària tothom, teòricament, està al mateix nivell ningú té dificultats a l'hora de fer treballs en grup. Això no passa a l'aula d'acollida perquè allà cada alumne té uns coneixements diferents a la resta (perquè no es pot comparar un alumne que porta dos anys en aquesta aula amb un altre que acaba d'arribar molt recentment) i cadascú té un ritme de treball diferent i per això el treball cooperatiu no funciona gaire; es treballen altres competències.

La majoria del professorat proposa als seus alumnes fer un treball en algun trimestre del curs. El problema el trobem quan hi ha alumnes nouvinguts a les aules ordinàries, ja que quan han de fer un treball amb dos o tres companys més, aquests es cohibeixen i, tot i que volen participar en la recerca del treball se'ls fa molt difícil. També quan han de parlar entre el grup aquests alumnes volen expressar-se però tenen moltes dificultats perquè no dominen l'idioma. En aquests casos, el professorat ho té en compte i l'assigna una tasca molt concreta que la pugui fer de manera autònoma i un cop realitzada l'afegeix dins del treball del seu grup; per sentir-se que ha contribuït en el treball.

El dia de l'exposició del treball davant tota la classe, el professor de l'àrea valora molt positivament que l'alumne nouvingut sàpiga explicar, mínimament, la seva part que ha treballat i també es valora molt que s'expliqui en català. Amb els alumnes d'origen estranger és necessari adequar el currículum perquè com és comprensible, no ho podran fer igual que l'alumnat nascut aquí.

### **10.2. Projectes**

Actualment, molts centres d'Educació Secundària Obligatòria han incorporat un nou sistema de treball a les aules: treballar per projectes. L'Institut Thos i Codina és un exemple d'institut que s'ha iniciat aquest curs 2018/19 amb aquesta nova metodologia de treball a les aules. Aquesta és una metodologia de treball que sembla que va guanyant implantació de mica en mica, però majoritàriament a les escoles d'Educació Primària.

Aquests projectes es realitzen vuit hores setmanals i l'objectiu és que els alumnes aprenguin a treballar en equip, treballant nous conceptes i alhora, és important que es motivin fent-los.

---

També, quan un alumne nouvingut arriba a l'aula ordinària, en alguns casos, el professor l'assigna que faci una petita exposició explicant quin és el seu país d'origen, la seva cultura, la seva família, etc. Això és una manera de fer-se conèixer entre el grup i és una forma de presentar-se davant dels nous companys i companyes.

### **10.3. Suport dins i fora de l'aula**

Assistir a classe no implica una educació efectiva. Molts alumnes no tenen suficient amb només assistir a les classes lectives i necessiten tenir un reforç extra fora d'horari escolar perquè han de repassar els continguts de la matèria. Els alumnes nouvinguts, tot i que la majoria no ho fan, haurien de reforçar i practicar molt el català fora de l'institut perquè amb el que aprenen a classe no és suficient. El principal problema és que l'economia de les famílies no és molt favorable i no poden pagar classes de reforç als seus fills i filles. És per això que en alguns instituts, s'organitzen classes de reforç, subvencionades per l'ajuntament, per aquell alumnat que li costa seguir el ritme de la classe. Els alumnes que hi assisteixen en treuen molt de profit d'aquestes sessions i això es reflecteix en els seus resultats. També cal dir que si algú no assisteix a aquestes classes, automàticament se'l dona de baixa perquè una altre persona pugui aprofitar aquest servei. Crec que aquests alumnes haurien de tenir una ajuda extra dins de l'aula per tenir més confiança en ells mateixos i per entendre-ho tot millor.

Per una altra part, s'aconsella als alumnes nouvinguts que participin en les activitats de lleure que proposa el centre per compartir experiències amb els companys i per relacionar-se més amb ells. Cal fer participar l'alumnat estranger en activitats com colònies, o altres tipus de sortides pedagògiques. Moltes de les famílies no poden pagar el cost d'aquestes sortides i és una llàstima perquè si no hi participen a l'institut difícilment ho faran pel seu compte i, en conseqüència, no hauran viscut aquestes vivències i no s'hauran pogut interrelacionar amb la resta del grup; ja que és una forma de cohesió social. També es dona el cas que tot i que les famílies puguin pagar aquestes activitats no els deixen participar. Això és molt comú en les noies musulmanes perquè les famílies, encara que no ho exposin, no volen que la seva filla tingui contactes lúdics per por a que es relacioni amb nois de la seva edat.

---

## **11. L'ACOLLIMENT DELS ALUMNES NOUINGUTS PER PART DELS COMPANYS DE L'AULA**

### **11.1. Acceptar a l'altre**

Sense voler que succeeixi, a gairebé totes les aules es creen petits conflictes i hi ha un cert rebuig cap a alguns alumnes. Tanmateix, el lloc d'origen dels alumnes, la manera com vesteixen, la higiene i el color de pell, entre altres, són motius que intervenen en els conflictes que sorgeixen; aquests són factors que són motiu de burla, de desprestigi i de rialles cap a algú. Molts dels alumnes nascuts aquí neguen que hi ha racisme a les aules però sí que afirmen que poden haver casos d'aïllament. Per això és importantíssim que ens acceptem els uns amb els altres.

### **11.2. Rebuig dels alumnes nouvinguts**

Molts alumnes tracten irrespectuosament a l'alumnat que prové d'una immigració econòmica molt recent, on s'inclouen l'alumnat musulmà, marroquí i pakistanès.

Tanmateix, l'alumne d'origen estranger es pot sentir rebutjat per part del mateix grup ètnic i el situa en una posició d'inferioritat. També, el nivell acadèmic dels alumnes nouvinguts està relacionat amb el fet que siguin acceptats pels companys; el fet de ser alumnes amb dificultats per l'idioma i per tenir dificultats d'escolarització és motiu per ignorar-los i per riure-se'n.

L'alumne nouvingut, per no sentir-se aïllar i desplaçat del grup sempre intenta agrupar-se amb algú del seu propi país d'origen, tot i que la majoria seuen sols. La personalitat d'aquests alumnes també fa que s'integrin millor o no. Si és una persona tímida li costarà més entrar en un cercle d'amics o amigues, però en canvi si és una persona més extrovertida tindrà menys dificultats per encaixar amb el grup.

Opino que l'etnicitat influeix molt a l'hora d'escollir les amistats i de relacionar-se ja que els grups d'amics i amigues estan formats, majoritàriament, per persones del mateix grup ètnic, i és per això que crec que s'hauria de fer més èmfasi en posar remei a l'hora d'interrelacionar-se; ja que tothom no hauria de ser exclòs pel simple fet de ser d'una religió diferent.

---

### **11.3. Relacions a l'esbarjo i activitats de lleure**

A les estones d'esbarjo els alumnes s'agrupen per grups ètnics<sup>12</sup>. L'alumnat, en general, quan està a les estones d'esbarjo, si ha de triar amb qui relacionar-se en aquestes hores, opta per anar-se'n amb els companys de la seva pròpia nacionalitat i sovint, es divideixen els nois i les noies per separat.

L'esport a les hores de lleure va molt bé per relacionar-se amb tothom en igual de condicions perquè és un element cohesionador. Això, però, no és molt efectiu en el cas de les noies perquè la majoria d'elles no practiquen cap activitat física, i per exemple les noies musulmanes solen anar juntes a un lloc del pati en concret per passar l'estona parlant entre elles. Molts dels nois, en aquestes estones, juguen a futbol i això fa que es relacionin molt més entre ells per aconseguir guanyar el partit en equip.

## **12. AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT**

### **12.1. Avaluació de l'alumnat que presenta dificultats en l'aprenentatge**

Com ja he comentat anteriorment, els alumnes nouvinguts mostren moltes dificultats per seguir els continguts de la matèria i és per això que el professorat té dificultats, també, per poder-los avaluar perquè és comprensible que si l'alumne fa poc que està al centre no assolirà els continguts de l'assignatura. Si un alumne nouvingut es troba a l'últim curs de l'etapa d'estudis d'educació secundària i no acredita, l'equip docent posa sobre la taula totes les possibilitats laborals o acadèmiques que pot tenir i s'intenta ajudar a l'alumne a escollir el millor camí per ell/a perquè tingui un futur el més profitós possible.

### **12.2. Com s'avalua a aquest alumnat?**

Els criteris d'avaluació per l'alumnat nouvingut varien molt respecte a l'alumnat nascut aquí. Principalment, s'avalua que dominin, per una banda, la competència lingüística i, per una altra banda, l'autonomia que mostren aquests alumnes a l'aula, és a dir, si demanen ajuda, com es relaciona amb el grup, etc. En definitiva, es valora tot; no només els continguts que poden assolir o no, sinó l'evolució que mostra l'alumne durant el curs.

---

<sup>12</sup> Grup ètnic: Comunitat humana definida per afinitats racials, lingüístiques, culturals, etc.

---

Es marquen una sèrie d'objectius mínims que ha de tenir, complir, l'alumne i el que es prioritza sobretot és que sigui independent, capaç de planificar-se, organitzar-se, que faci les activitats que assigna el professor, que demani ajuda quan tingui un dubte, etc. Tot això és el es demana que compleixi a l'hora d'avaluar-lo. En les assignatures que està a l'aula ordinària és el professor de l'assignatura qui avaluarà l'alumne, i a català, per exemple, l'avalua el professor de llengua catalana i el professor de l'aula d'acollida en relació al seu PI (Pla Individualitzat).

---

## 13. PART PRÀCTICA:

### 13.1 Entrevista: “ASSESSORS LIC”

Abans de començar amb les entrevistes i amb les enquestes als alumnes nouvinguts i al professorat de l'aula d'acollida he parlat amb dos assessors LIC que actualment estan treballant a l'institut Thos i Codina de Mataró. Una de les assessores LIC amb la que he mantingut una entrevista és la Maria Dolors Acevedo Pozo. Ella, encara que actualment no exerceix la feina d'assessora LIC, ha estat vinculada molts anys en fer aquesta feina i en sap molt del tema. Actualment, ella és psicopedagoga a l'institut i ajuda els alumnes en totes les seves dificultats. També, l'altra persona amb el que he tingut una entrevista sobre els LIC és en Dídac Giné, actualment és coordinador LIC des de el mes de setembre d'aquest curs i alhora és professor de llengua catalana i literatura al centre. Ell també m'ha donat el seu punt de vista sobre els assessors LIC i, amb diferents respostes obtingudes de les mateixes preguntes podrem veure les diferents opinions de cadascú. Els estic molt agraït a tots dos perquè m'han atès molt amablement i m'han contestat l'entrevista el millor possible, dedicant-me una estona per ajudar-me en la meva recerca.

### ENQUESTA A ASSESSORS LIC

#### 1. Què són els assessors LIC?

**LOLI:** *“LIC vol dir llengua , interculturalitat (nouvinguts) i cohesió social. Són assessors LIC perquè van per tots els centres educatius de la ciutat, de primària i secundària a assessorant en temes d'alumnes nouvinguts i temes lingüístics.”*

**DÍDAC:** *“L'assessoria LIC és un terme mig, implica moltes coses. Intenta atrapar el que diu la llei, que s'ha de treballar sobretot en termes de llengua catalana, en termes d'integració i atrapar l'institut; que això vol dir pares, famílies, alumnes i altres professors. La finalitat és assessorar, fer un acompanyament integral a partir de la llengua i la cultura catalana. S'ha de veure quines eines tenim per ajudar a aquest alumnat. La integració a partir de la llengua catalana com a llengua vehicular”.*

#### 2. Exactament quina és la funció d'un/a assessor/a LIC?

**LOLI:** *“La funció és acompanyar als centres a la elaboració de projectes, de convivència, d'acollida de nouvinguts de llengües... en general a qualsevol projecte d'un centre que*

---

*està relacionat amb aquestes tasques, amb convivència escolar també. Si els centres han d'elaborar un projecte de convivència escolar, els assessors LIC ajuden a acompanyar, a ajudar en la intervenció d'aquest procés. Cada centre està en un punt diferent, és a dir, amb unes característiques determinades diverses i intenten partir d'aquesta realitat que té cada centre per acompanyar-los en aquest procés”.*

**DÍDAC:** *“No hi ha una sola funció, sinó que és un assessorament on es fan moltes tasques. Per exemple, participar en el projecte lingüístic de centre i en documentació de centre. Tots els centres tenen projecte lingüístic (PLC) i s'ha de tenir en compte i actualitzar-lo si cal. També, les Competències Bàsiques, que es fan a l'últim curs de l'ESO (a 4t), des de la coordinació LIC es va proposar que aquestes proves també es fessin a 1r, 2n i 3r d'ESO per veure l'evolució dels nens (per veure el nivell competencial que té cada alumne). També es fan reunions de professors amb l'EAP (Equip d'Assessorament i orientació Psicopedagògica), s'ajuden als alumnes que necessiten un reforç lingüístic de fora organitzant classes de reforç per l'ajuntament. Buscar la llengua com a un mitjà per fer aquest acompanyament a partir de la llengua. La funció principal del nouvingut és que s'integri, i que conegui l'idioma”.*

### **3. Quina és la teva feina al centre? En què consisteix el teu treball?**

**LOLI:** *“Ara mateix, a l'institut Thos i Codina sóc psicopedagoga, en el departament d'orientació; però abans quan era assessora LIC em dedicava a anar voltant pels centres que feien demandes perquè necessitaven un assessorament. I concretament, per exemple, a nivell lingüístic, des de formacions que es feien amb un claustre de primària que va demanar la formació a nivell lingüístic (d'una fundació que fem des de la generalitat) que és el **impuls de la lectura** i llavors jo anava cada quinze dies a aquest centre a fer una formació a tot el claustre. També, a nivell de projecte de convivència, que era un document que havíem d'elaborar per els centres, ens demanaven assessorament també per poder fer el projecte de convivència. A partir d'una diagnosi del centre vèiem en quin punt estaven, per exemple, com feien el treball de convivència per veure com treballaven el bullying, o com es treballen temes d'educació emocional o de valors, o de protocols d'actuació quan hi ha algun problema com s'actua,... llavors a partir d'una diagnosi vèiem quins eren els punts forts i els punts febles, i a partir d'allà vèiem com enfortir els aspectes que estaven més fluixos.*



---

*També els LIC, treballem molt a nivell de pla educatiu d'entorn. Es treballa molt a nivell de municipi amb la tècnica d'ensenyament de l'ajuntament, llavors juntament amb la tècnica d'ensenyament i l'assessora LIC fem un tàndem importantíssim perquè tots els projectes a nivell de ciutat, que actualment són més de quaranta, els portem conjuntament i llavors la tècnica de l'ajuntament s'encarrega més de l'horari extraescolar, de les tardes, a nivell d'activitats amb AMPES i els LIC s'encarreguen més de l'escola, i juntes fem una tensió més global perquè els centres funcionin millor. A més a més, a les biblioteques es van fer formacions perquè es potenciï la lectura sobretot en els alumnes fora del seu horari escolar”.*

**DÍDAC:** *“En temes administratius jo tinc una hora de càrrec dedicant-me a l'assessorament, participo en les reunions que es fan de comissions socials i comissions de diversitat, CAD, (Comissió d'Atenció a la Diversitat) i tot el que són aspectes lingüístics de centre, en aquest sentit sóc una figura que coordina una mica amb altres centres. Per exemple, des de l'any passat des del departament d'ensenyament van dir que s'havia de treballar l'expressió escrita en tots els àmbits i l'assessor LIC s'havia d'encarregar d'això; es fan reunions amb altres coordinadors LIC i tota la informació que m'han donat la traspasso al centre, entre altres funcions”.*

#### **4. T'encarregues de potenciar la llengua catalana al centre? com ho fas?**

**LOLI:** *“Per potenciar la llengua catalana es fa principalment a través de les formacions. També, el dia 21 de febrer és el dia de la llengua materna i des de fa dos anys a Mataró es treballa el reconeixement de la diversitat que tenim a la ciutat, ja que a la ciutat es va comptabilitzar que es parlen més de 141 idiomes i llavors s'intenta donar visibilitat de totes les llengües perquè evidentment que la llengua vehicular és la llengua catalana, però al igual que ens estimem nosaltres la nostra llengua hem de respectar també totes les altres llengües, i llavors en aquest dia se li dona molta visibilitat a aquesta varietat lingüística que tenim. Aquesta diversitat és una riquesa i, treballar la llengua catalana ens permet partir del mateix punt a tothom perquè si no, les persones que parlessin altres llengües no s'entendrien entre ells sense una llengua vehicular i el català és aquesta llengua de cohesió que posa a tothom en igualtat de condicions i fa que tothom parteixi del mateix punt”.*

---

**DÍDAC:** *“No sóc jo l’encarregat de potenciar la llengua catalana al centre, som tots. La feina de potenciar la llengua catalana al centre l’ha de fer, sobretot, el professorat, perquè estem en un institut on l’ensenyament és amb la llengua catalana com a llengua vehicular. El mitjà d’integració ha de ser la llengua, el català. Potenciar-la ja s’hauria de fer. A partir d’aquí, doncs s’utilitzen totes aquestes propostes de treball per consolidar-la”.*

##### **5. Has percebut un increment d’alumnes nouvinguts als centres educatius respecte anys enrere?**

**LOLI:** *“Hi ha hagut un increment d’alumnes nouvinguts en aquests últims anys, tot i que ara s’ha estabilitzat una mica perquè també hi ha hagut gent que ha marxat. Tot i així si que hi ha un degoteig d’alumnes xinesos. Aquesta és una cultura que incrementa cada vegada més aquí (deixen el seu país i venen a aquí) i sobretot venen amb edats molt avançades. Són nois i noies que han estat a la Xina fins als catorze, quinze o setze anys i de cop i volta venen a aquí perquè els pares ja es poden permetre portar-los perquè els hi poden pagar el viatge, l’estància, etc. però no coneixen els seus pares. Llavors és un reagrupament familiar, però amb un dol migratori molt fort perquè estaven molt vinculats amb la seva família d’origen i en alguns casos poden arribar a estar anys per arribar a superar aquest procés migratori. Això desencadena alguns problemes ja que no només és un tema acadèmic, que venen amb moltes dificultats perquè és una llengua que no té res a veure amb la nostra, i a més a més a nivell emocional experimenten un xoc important enyorant el seu lloc de procedència; llavors el que s’intenta fer és acompanyar, solucionar i reforçar tot això a través de reforços de tallers de català que es fan juntament amb l’ajuntament perquè aquests alumnes tinguin uns primers coneixements mínims d’aquestes habilitats lingüístiques, llavors des del departament de català, a les tardes, dos cops per setmana poden expressar-se mínimament oralment”.*

**DÍDAC:** *“No, de fet ha disminuït. La gent es mou a un altre país per feina i per viure millor. Com actualment aquí no hi ha tanta feina i hi ha crisi no venen tant. Als anys 90 va ser quan més immigració hi va haver de fora d’Espanya. Ara, el que passa en moltes famílies és que aquests alumnes de per exemple de llengua àrab materna són de segona generació; són els pares els que van venir i els seus fills han nascut aquí. A Mataró trobem una comunitat xinesa molt important però hi ha molts alumnes que ens venen. Fa anys al Thos i Codina l’aula d’acollida no era l’actual; era l’aula 3 ja que hi havia molta més immigració, molts més alumnes d’altres països al centre, i havien d’estar en aules*

---

més grans. Jo vaig estar a l'aula d'acollida del Puig i Cadafalch en una classe sencera amb quinze alumnes. Cada vegada arriba menys gruix d'alumnes nouvinguts al centre i per tant els grups són molt més reduïts comparant-los amb anys enrere. El 90% de l'alumnat àrab del centre està totalment integrat”.

## **6. De quina manera ajudes als nouvinguts?**

**LOLI:** “Als nouvinguts, en els centres ajudem des de l'aula d'acollida assessorant als tutors de les aules d'acollida, acompanyar-los en aquesta acollida inicial, perquè sàpiguen quines proves poden passar, els assessorem a nivell de proves inicials, de recursos, etc. Portem un grup de treball de tutors d'aules d'acollida de tot Mataró on se'ls anima a que vinguin perquè és vital que estiguin en xarxa, perquè sinó un professor d'aula d'acollida en un centre es pot sentir molt sol, sense cap recolzament ja que és una realitat molt diferent perquè un alumne que acaba d'arribar de la Xina o del Pakistà o de Paraguai viuen una realitat totalment diferent i aquí necessiten molt el referent de tutor d'aula d'acollida per sentir-se acompanyat, integrat, acollit, etc. I llavors el tutor de l'aula d'acollida fa aquest pont. És molt important la seva formació i preparació i que hi hagi aquest treball de xarxa amb altres tutors d'aules d'acollida per poder fer un treball molt més complert. També, a part de treballar el dia de la llengua materna amb els alumnes nouvinguts es treballa amb els professors de les aules d'acollida per donar aquesta visibilitat de les llengües maternes a nivell de ciutat. I el reforç del taller de català, sobretot són una mica els pilars”.

**DÍDAC:** “Sobretot amb l'aula d'acollida, el primordial és l'acompanyament al centre, la benvinguda per part de direcció i l'acompanyament. Això es realitza el primer dia amb una tutoria personalitzada. La tutora de l'aula d'acollida de l'institut Thos i Codina és l'Anna. L'aula d'acollida és un instrument importantíssim i això és molt important perquè l'alumne estigui integrat i, l'objectiu és que estigui en aquesta aula en les assignatures que necessita una atenció més personalitzada. Per exemple, si és un alumne sud-Americà l'assignatura de llengua catalana sí que l'haurà de fer a l'aula d'acollida, però la llengua castellana, educació física, música, etc. pot fer-la a l'aula ordinària perfectament amb el seu grup-classe. Els alumnes no estan totes les hores en aquesta aula sinó que també hi ha moltes estones que estan compartint classe amb els companys de grup”.

---

## 7. Què és el Pla per la llengua i la cohesió social? Què vol dir cohesió social?

**LOLI:** *“El pla per la llengua i la cohesió social és el pla d’acollida, però són tots els projectes a nivell de ciutat que es porten, ajudar a tots aquells alumnes que tenen menys recursos a que puguin accedir al currículum i perquè puguin accedir a activitats extraescolars com per exemple al pla català educatiu de l’esport, que és un altre projecte que es fa des de fa una anys aquí a Mataró que ho porta el LIC i el tècnic d’ensenyament de l’ajuntament on l’objectiu és que tots aquells alumnes, sobretot de secundària, que no poden accedir a aquestes activitats esportives fora de l’horari lectiu puguin participar-hi. La secundària és una etapa difícil pels adolescents en tots els sentits i la majoria d’alumnes deixen l’esport de banda i aquesta és una alternativa que es fa amb el propòsit de fomentar les habilitats esportives i perquè tothom pugui fer activitat física. perquè això funcioni, els coordinadors LIC intenten donar recursos als centres perquè puguin pagar a aquests alumnes extraescolar, desplaçaments amb autocar, etc. i això és una manera de treballar la cohesió social facilitant aquests recursos. També des dels AMPES dels instituts de Mataró s’ha engegat un grup de treball on tots els pares i mares implicats en aquesta associació diguin què és el que els hi preocupa i què volen millorar de la ciutat a través del seu propi centre educatiu”.*

**DÍDAC:** *“El pla per la llengua i la cohesió social és bàsicament la llengua”.*

## 8. Com s’arriba a consolidar la llengua vehicular (el català) en els alumnes nouvinguts?

**LOLI:** *“És molt complicat, perquè es va fer un estudi on deia que per aprendre bé una llengua, per un alumne nouvingut d’una cultura llunyana que no sigui de parla romànica pot trigar fins i tot de 7 a 9 anys en consolidar-la del tot. Llavors, clar, és un procés bastant llarg. Sí que és veritat que poden arribar a adquirir unes habilitats bàsiques i poden arribar a entendre, i fer-se entendre, la llengua però el problema és que necessiten més anys per adaptar-se perquè hi ha un procés emocional que l’han d’anar assumint; això no ho podem separar de la llengua. Però quan es tracta d’un alumne de llengua romànica aquest procés d’adquirir una nova llengua és més ràpid”.*

**DÍDAC:** *“Amb el temps. També depèn molt de l’alumnat perquè hi ha alumnes que tiren molt. Per exemple, hi ha una alumna marroquina aquest curs que té un nivell de català molt bo, fins i tot en sap més que alguns alumnes que estan a l’aula ordinària.*

---

Cada alumne té el seu camí i a alguns els hi costarà més i a altres que menys en consolidar la llengua. Sobretot a fora de l'institut també s'ha de continuar aprenent i practicant el català, perquè per exemple, la comunitat xinesa tenen un nucli molt tancat i no surten: veuen la televisió en xinès, parlen en xinès a casa, etc. Però en canvi hi ha comunitats molt més obertes com la comunitat àrab.

El problema principal que hi ha amb l'alumnat nouvingut el tenim amb l'alumne que arriba amb 15 o 16 anys ja que saps que d'aquí a un any i mig ja no hi serà al centre i s'ha de buscar altres alternatives com per exemple l'escola d'adults. S'ha de donar-li eines a les famílies per guiar als fills. En canvi, si arriba un alumne nouvingut al començament de l'etapa educativa secundària (a 1r d'ESO), podrà aprendre el català molt millor perquè tindrà quatre anys per davant per adquirir la llengua; a aquests alumnes se'ls ha de donar temps, calma i tenir-los sempre acompanyats. L'entorn és importantíssim i si no hi ha ningú que fora de l'institut parli amb ells en català els hi costarà més temps en assolir la llengua”.

## **9. Quines metodologies, estratègies i recursos utilitzes per l'aprenentatge d'aquests alumnes?**

**LOLI:** “Nosaltres fem formacions i assessorament al professorat, nosaltres no tenim atenció directe amb aquest alumnat; nosaltres som el pont entre el departament i els centres, estem al mig. Sí que hi ha excepcions, és a dir, nosaltres sí que fem una atenció directa als alumnes nouvinguts, quan ha arribat d'un país llunyà i no sabem en quin curs ubicar-lo, perquè hi ha vegades que depenent del país d'on venen, el sistema educatiu és molt diferent al nostre, cal que abans d'inscriure a aquest alumne en el curs que per edat li tocava, si hi ha dubtes de que tingui un nivell més baix, per exemple si venen de tot el nord d'Àfrica allà és molt comú que només hagin fet l'aprenentatge oral i no tenen la base ben assentada. Llavors, si es considera que ha d'anar a un curs més baix és preferible que se'l ubiqui en un curs inferior des de el principi perquè sinó encara estaran més distanciats”.

**DÍDAC:** “Poc memorístic, visual, l'oral, escoltar, la conversa... Tot el material que ha de tenir l'alumne ha de ser molt visual i molt clar perquè ho puguin entendre. A l'aula d'acollida es fa servir molt el projector per mostrar continguts educatius diferents. També és essencial que els alumnes portin auriculars per escoltar àudios en català. L'objectiu és adquirir el català a través d'estar escoltant molt la llengua. L'avaluació ha de ser contínua,

---

*i se'ls avalua a través de petits treballs i projectes. Per començar s'ha de treballar molt l'oral abans de l'escrit. El que fa falta és que tinguin un bon domini de vocabulari”.*

## **10. Has sentit parlar del “plurilingüisme”? saps què és?**

**LOLI:** *“Sí, cada vegada he sentit parlar més del plurilingüisme. Actualment se li dona molta importància a l'anglès com a llengua exponent; però sense deixar de banda les altres llengües que són molt importants. Aquí nosaltres tenim molta feina a fer perquè hi ha continents com per exemple Austràlia on els alumnes tenen moltíssima diversitat lingüística per triar. Poden arribar a triar fins a 40 idiomes en un centre educatiu, mentre que aquí no és possible (no es disposa de tanta varietat lingüística perquè els alumnes puguin triar un idioma). Se li dona molta importància a l'anglès perquè és una llengua que obra moltes portes, però entendre el plurilingüisme com una riquesa on cal respectar tota la diversitat lingüística que hi ha en un centre aquí ens falta molt de camí per aconseguir-ho. I entendre que viatjar a un país que només parli una llengua minoritària també és una riquesa voler intentar aprendre aquella llengua , no només cal pensar en l'anglès sinó pensar en tot el ventall d'idiomes, en tot el plurilingüisme que englobi totes les llengües fins i tot les que no tenen tant de nom i que s'estan perdent, extingint”.*

**DÍDAC:** *“Si, hi ha molts alumnes a l'aula d'acollida que saben més de dues llengües; el plurilingüisme és una habilitat extraordinària per anar pel món, la gent que sap molts idiomes se'ls ha de potenciar”.*

## **11. Amb quines dificultats t'has trobat davant/amb els alumnes nouvinguts?**

**LOLI:** *“Hi ha dificultats per acollir a aquests alumnes perquè cada cultura és una visió del món totalment diferent, llavors, no és només la part acadèmica sinó aquesta part emocional d'aquest procés de dol migratori; perquè els alumnes, encara que no parlin l'idioma, tenen els mateixos problemes que nosaltres, són persones igual, però no poden expressar-se de la manera que voldrien; llavors el dol migratori és molt dur. Fins que emocionalment no poden avançar i no s'acomoden en aquesta nova realitat, nova cultura, nous costums, no avancen acadèmicament. Llavors el principal problema, sens dubte és el procés del dol migratori. No és només l'idioma sinó que és buscar altres maneres que aquest alumne se senti segur de sí mateix, que agafi autoestima i sobretot que se senti que no està sol”.*



---

**DÍDAC:** *“M’he trobat amb alumnes amb dificultats lingüístiques, que hi ha alumnes que arriben aquí amb la mare i deixen tota la família al seu país d’origen, pocs recursos en general”.*

## **12. Estàs vinculat/da amb les aules d’acollida? En què intervens?**

**LOLI:** *“Sobretot està vinculada amb els tutors d’aules d’acollida; sempre ens comuniquem amb ells per parlar del tema de les avaluacions inicials, les avaluacions finals,... perquè tots els alumnes nous no és que quan arriba un alumne nou tu decideixes que és nou, des de el departament ja està el registrat com un alumne nou; llavors pel fet de ser nou cal que tingui un mínim d’atenció d’hores personalitzades en l’aula d’acollida però no tots els centres tenen aules d’acollida, han d’arribar a un mínim de 6 o 8 alumnes nous per poder posar en funcionament aquesta aula. Llavors amb 6 o 8 alumnes ja tenen mitja dotació d’aula d’acollida. I amb 12 - 14 alumnes ja es consideraria un grup normal d’alumnes en aquesta aula. Això canvia cada any perquè tenim uns recursos limitats i en funció dels alumnes d’acollida que hi ha a nivell de ciutat es fa aquest repartiment, o sigui que no sempre ha de ser el mateix nombre d’alumnes per aula, sinó que depèn dels alumnes que tinguem perquè els recursos sempre són els mateixos, no és que hi hagin més professors o menys, sinó que els recursos es reparteixen en funció del nombre d’alumnes. Si es consideren que són nous aquests alumnes, nosaltres assessorem al professorat perquè faci l’avaluació inicial quan toca i tot queda registrat en el departament ja que són avaluacions que envien per via online i queden totalment enregistrades. Quan han passat dos anys d’atenció d’aquests alumnes nous ja no se’ls consideren nous passen a ser alumnes de suport lingüístic (tot i que encara no tinguin assolits tots els aspectes treballats com per exemple la llegua, que és el que s’ha de treballar més anys per arribar a tenir-la per la mà.) I quan són alumnes de cultures llunyanes com per exemple alumnes xinesos s’amplia la seva atenció adaptada un any més, que en total són 36 mesos (la consideració d’alumne nou s’amplia un any més). Hi ha vegades que alumnes sud-americans es diu: és nou? es que ja porta dos anys però encara necessita aquesta ajuda, aquesta atenció adaptada i personalitzada; doncs no, sempre s’ha de prioritzar als alumnes nous. Llavors aquests alumnes que ja han estat a l’aula d’acollida dos anys els que es fa és que dins de l’aula ordinària se’ls fa un suport lingüístic, fer un acompanyament, però ja no se li ha de dedicar més hores encara que necessités, prioritàriament s’ha de donar pas als alumnes nous acabats d’arribar”.*

---

**DÍDAC:** *“En aquest any no hi intervinc a l’aula d’acollida, l’Anna és l’encarregada de portar l’aula. L’assessor LIC no té a veure amb l’aula d’acollida, és un element més”.*

### **13. Els hi costa aprendre el català (als nouvinguts)?**

**LOLI:** *“El català es parla a les aules però a l’hora del pati no, llavors on aprenen realment els alumnes és a les zones lúdiques. Això fa que dificulti l’adquisició del català. De vegades l’aprenen abans a escriure perquè a l’aula és quan es treballa l’escriptura i a nivell oral aprenen abans els castellà que no pas el català ja que quan passes estones lliures amb els companys l’idioma que utilitzen per comunicar-se és el castellà i a mesura que ells van escoltant parlar als amics la llengua castellana els hi resulta menys complicat que no pas aprendre el català ja que nomès el practiquen a l’aula. A més a més, quan estan en el seu entorn, a casa seva juntament amb la família, conviuen amb la televisió castellana, no acostumen a veure programes de televisió com ara TV3 o Super3, que aquestes són unes plataformes que ajuden molt en el procés d’aprenentatge de l’adquisició de la llengua vehicular. També costa molt que es deixin anar, són molt vergonyosos. Posant l’exemple dels alumnes xinesos, són persones que els hi fa pànic equivocar-se i a dir les respostes incorrectament perquè venen d’un sistema educatiu més rígid. Llavors depenent de quin país vinguin encara dificulta més; no perquè no tinguin la capacitat sinó perquè culturalment estan, potser, com més continguts o tenen més por a equivocar-se i aleshores el procés de l’adquisició de la llengua encara és més llarg”.*

**DÍDAC:** *“Depèn, cada alumne és un món, no es pot generalitzar. Al final és entendre el camí de cada alumne. Si l’alumne té una llengua de parla romànica li costarà molt menys aprendre la llengua que si ve d’una llengua més oriental. Cada alumne té les seves mancances, però tot el que se’ls hi dona bé ho fan sense dificultats”.*

### **14. En què milloren els alumnes nouvinguts amb la teva ajuda?**

**LOLI:** *“Els tallers de català ajuden molt a que es deixin anar, a que estiguin en contacte amb altres alumnes nouvinguts i que vegin que no són els únics que cometten errors, tothom s’equivoca. Ajuda molt a distensionar, a relaxar-se. Així veuen que tots tenen les mateixes dificultats i s’animen mútuament a avançar, llavors els tallers de català ajuden molt en aquest sentit. El casal lingüístic, que es fa a l’estiu, també ajuda molt; es tracta*



---

*d'un mes intensiu on es fan activitats acadèmiques, però a més a més, fan sortides i van a conèixer l'entorn. Per exemple aquest estiu van anar al parc forestal, pel centre de Mataró visitant l'ajuntament i van tenir l'oportunitat de conèixer al regidor d'ensenyament, també van anar a veure i a escoltar l'orquestra que es va fer per la festa major de Mataró, "Les Santes". En definitiva van poder conèixer la cultura catalana, que és una manera d'ajudar-los a arrelar-se i és molt important no separar mai la part acadèmica de l'emocional. El casal lingüístic és molt útil per ells, l'aprofiten molt i aquí si que els professionals que hi treballen es poden permetre fer activitats més lúdiques i més relacionades amb els interessos dels alumnes que és el que realment necessiten. Aquest any, també ho volien fer en el taller de català, és a dir, no centrar-se tant en els aspectes acadèmics sinó també dedicar estones a conèixer l'entorn on estan vivint actualment ja que això és bàsic".*

**DÍDAC:** *"Amb l'acompanyament; en donar-los eines i recursos . Sobretot milloren amb els recursos que li proporcionem. No només amb mi en l'assessorament LIC sinó també amb l'aula d'acollida, de tutoria".*

#### **15. Ajudes a que els alumnes s'integrin bé al centre? T'has trobat en casos d'exclusió social?**

**LOLI:** *"El pla d'acollida fa que normalment els centres ja tenen molt clar quin és el protocol d'acollida quan ve un alumne nouvingut, normalment no passa totes les hores a dintre de la classe. Hi ha estones que està amb el tutor de l'aula d'acollida perquè pugui establir un vincle amb ell i perquè l'ajudi en tot el que pugui necessitar: des de omplir papers fins a trobar on està el seu metge, per exemple. Les coses molt properes que li provoquen inseguretats, el tutor de l'aula d'acollida li ajuda en tots aquests aspectes i tot queda recollit en el pla d'acollida que no només és a acollida a nouvinguts, serveix per l'acollida de qualsevol persona nova al centre, inclòs el professorat nou, i en aquest document està tot recollit, llavors tots els professors hauríem de conèixer molt bé aquest pla d'acollida perquè els ajuda a saber què fer i a on trobar els documents que puguin necessitar. El que fem és assessorar als centres a tenir actualitzat aquest pla d'acollida perquè a vegades s'ha donat el cas que no l'ha actualitzat des de fa uns anys i no està al dia i en canvi estan fent coses noves; llavors el que fem es recordar als centres que l'actualitzin.*

---

*Sí, hi ha exclusió social de col·lectius. Hi ha col·lectius que ja arrossegueu uns prejudicis per ser d'un determinat origen. A part, també hi ha exclusió acadèmica perquè hi ha molts prejudicis amb els que hem de lluitar. De vegades, fins i tot els propis alumnes s'exclouen a sí mateixos, com la seva cultura és minoritària la consideren amb menys valor. Per exemple, el dia de la llengua materna volíem que els alumnes fessin una explicació a la societat curiositats sobre altres cultures i altres idiomes i ens vam trobar amb un alumne de parla amaziga (amazic) que s'avergonyia de parlar aquesta llengua i va decidir no presentar-se a exposar el que es va preparar; ell mateix es va excloure i per això s'ha de fer una feina important a nivell de ciutat per donar aquest valor, perquè les persones de cultures minoritàries no se sentin diferents. Al no tenir una atenció directa amb els alumnes no puc explicar coses concretes, però sí que he vist a nivell social aquests problemes”.*

**DÍDAC:** *“Més que exclusió social no, són dificultats d'integració. S'ha d'acompanyar a aquests alumnes perquè sentin que no estan sols, que senti que vagi entenent les coses al seu ritme, etc. Si un alumne no entén l'idioma sentirà que no pot parlar amb ningú, o només amb aquells alumnes que entenguin la seva llengua”.*

## **16. Tens contacte amb famílies d'alumnes nous?**

**LOLI:** *“NO, només en aquells casos d'aquests alumnes nous que hem d'avaluar; llavors sí que parlem amb les famílies perquè els expliquem.*

*Vaig tenir quatre casos l'any passat d'alumnes que venien amb una edat, però havien d'inscriure's a un curs per sota, llavors aquí sí que parlem amb les famílies i els hi expliquem perquè hem posat al seu fill en un altre curs; però de seguida ho comprenen i fins i tot t'ho agraeixen perquè tenen molta por que els seus fills fracassin i si els hi dones més temps, s'ho prenen com una oportunitat per tenir un any més per aprendre la llengua”.*

**DÍDAC:** *“S'encarrega principalment el tutor personal més que l'assessor LIC. També, en alguns casos es contacta amb un traductor, un intèrpret, per poder-li comunicar tot el que li faci falta en les reunions”.*

---

## 17. Coneixes a alumnes nouvinguts que han arribat a tenir un bon nivell de català? I han acabat l'ESO amb èxit?

**LOLI:** *“Sí. Cada any ens trobem amb alumnes que acaben l'ESO molt bé. Són alumnes que ja venen normalment amb un bon rendiment escolar i aprenen de seguida l'idioma, no tenen dificultats per aprendre aquesta nova llengua.*

*L'any passat vam tenir dos alumnes marroquins que van començar amb el taller de català i van acabar el curs molt bé ja que venien amb moltes ganes, amb molta preparació, amb bon idioma, i els francès ho dominaven.*

*Aquests casos es donen on l'entorn acompanya, és a dir, la família està molt a sobre dels fills, pendents dels seus estudis, i el més important és que tenen interès i superen tots els handicaps sense dificultats”.*

**DÍDAC:** *“Si, i tant. Hi ha alumnes que ja saps que tindran èxit. L'important és el temps i eines. Si que és veritat que també depèn molt de l'edat de l'alumne ja que va haver una alumna que tenia quinze anys i quan va fer els setze, a l'endemà va deixar els estudis perquè l'educació obligatòria és fins als setze anys i la família xinesa va dir que ja no calia que estigués més temps al centre”.*

## 18. Què és el que més t'agrada del teu treball?

**LOLI:** *“De la feina LIC, el que més m'agrada, sens dubte és treballar per la cohesió social, poder treballar a nivell de ciutat, de xarxa, poder relacionar-me amb totes les entitats haver treballat colze a colze amb l'ajuntament, i haver vist quantes entitats hi ha implicades en tot això que sembla molt senzill però és molt complexe. Hem de donar una visió espectacular en general de tot el que s'està fent i de com es preocupa tothom per donar resposta a aquests alumnes que arriben i estan desubicats. Sobretot és donar aquesta visió de treball en xarxa i a nivell de serveis educatius també es treballa com un únic cos”.*

**DÍDAC:** *“El que més m'agrada de ser LIC, al igual de ser professor de català, és que m'apassiona la llengua. Quan ets professor t'agrada treballar la llengua i la integració. En el fons t'adones que tots en el fons tenen un vincle en comú, que tots són nous, estan en un espai nou i amb una llengua nova per aprendre i això és maco. La feina aquí és molt agraïda ja que no hi haurà cap alumne nouvingut que tingui problemes d'actituds o de no voler treballar, ja que l'objectiu de tots és voler aprendre. Els hi agrada anar a l'aula d'acollida perquè saben que estarán més pendents d'ells i s'assabentaran de les coses; i a més a més veuen que els hi donen recursos per aprendre”.*

---

## 13.2. Entrevista al professorat de l'aula d'acollida

A continuació us presentaré les entrevistes que he fet al professorat de l'aula d'acollida dels instituts públics de Mataró. He tingut l'oportunitat de contactar amb els responsables de les aules d'acollida dels diferents centres públics d'educació secundària de Mataró i m'han ajudat molt a resoldre algunes qüestions. Primerament vaig parlar amb l'Arantxa, professora de l'aula d'acollida de l'institut Laia l'Arquera; després vaig contactar amb una ex-professora d'aula d'acollida de l'institut Thos i Codina: la Montse Xiquès, una persona amb experiència en aquesta aula tot i que actualment no es dedica a donar classes a l'alumnat nouvingut. I, també he tingut l'oportunitat de parlar amb en David Caldeira, el professor de l'aula d'acollida del Puig i Cadafalch. En David és un expert en les aules d'acollida ja que hi treballa des de l'any 1993 en aquesta classe, tot i que ahora és professor de llengua catalana al centre. També vaig contactar amb la Marta i la Cristina que són les professores de l'aula d'acollida de l'institut Alexandre Satorras, amb l'Inma que és la professora de l'aula d'acollida de l'institut Miquel Biada, i, finalment, vaig parlar amb la Mercè, la professora de l'aula d'acollida de l'institut Damià Campeny.

Tot seguit podreu llegir les intervencions dels diferents professors; però ahora podreu escoltar les tres últimes entrevistes que vaig fer al bloc que he creat. En el meu treball podreu comprovar que la majoria de les entrevistes estan per escrit, però també he volgut que sigui, ahora, una recerca interactiva i en aquesta pàgina que he creat podeu escoltar-les. Per accedir molt més ràpidament i més còmodament al meu bloc podeu escanejar el codi QR<sup>13</sup> que teniu a continuació amb el vostre telèfon mòbil i us adreçarà directament a la pàgina web.



Si no podeu accedir al bloc a través d'aquest codi, simplement escriviu aquest link:

<https://entrevistestdr.blogspot.com>

---

<sup>13</sup> Codi QR: "El codi QR és un sistema per emmagatzemar informació en una matriu quadrada de punts dissenyada per ser llegida amb la càmera d'un telèfon intel·ligent o tauleta tàctil entre d'altres. Es tracta d'un codi de barres bidimensional". (Definició extreta de Vikipèdia). Si la càmera del vostre dispositiu mòbil no llegeix aquest codi, us podeu descarregar des de "Play Store" o "App Store" l'aplicació "Código QR" per escanejar-lo. D'aquesta manera podreu accedir (sense la necessitat d'escriure el link de la web al navegador) molt més fàcilment al bloc.

---

## **ENTREVISTA:**

### **1. Es requereix tenir una prèvia formació per donar classes a alumnes nouvinguts que requereixen una educació més adaptada?**

**ARANTXA:** *“Si, idealment hauríem de tenir una formació. Com que no sempre quan t’adjudiquen la vacant o la plaça d’aula d’acollida la tens, doncs la vas fent a mida que t’hi trobes.”*

**MONTSE:** *“Depèn del nivell dels alumnes, perquè per exemple si l’alumne sap escriure tenim molt de guanyat ja que això vol dir que sap el nostre alfabet, però el problema ve quan hi ha alumnes que no coneixen el nostre alfabet; que en la majoria dels casos aquestes dificultats les trobem en alumnes xinesos o en alumnes que no han estat escolaritzats. Si; per exemple un alumne àrab que no coneix l’idioma suposa un repte pel professorat ensenyar-li perquè jo no ensenyo als alumnes a escriure; llavors si que trobes a faltar una mica de formació en aquest sentit”.*

**DAVID:** *“Per ser professor, qualsevol professor ja requereix tenir una formació. A l’hora de treballar amb alumnat nouvingut, no es treballa com es fa habitualment a l’aula ordinària i per tant moltes informacions que requeriria tenir el professor no les té perquè no li han explicat. Sí que es requereix tenir una certa formació, però també és veritat que gran part dels professors que estem en aules d’acollida no l’hem tinguda i si l’hem tinguda és perquè l’hem buscada”.*

### **2. Per començar, realitzes alguna prova per veure els seus coneixements?**

**ARANTXA:** *“Si, hi ha unes proves inicials per alumnat nouvingut que les dona el departament. Aquestes proves només es poden fer quan són nouvinguts, quan venen d’un altre centre el que faig es fer-los una prova de comprensió lectora, d’expressió escrita, oral... per situar-lo jo dins nivell corresponent. Les proves del departament només és per aquells alumnes que acaben d’arribar d’un altre país”.*

**MONTSE:** *“Hi ha un protocol d’acollida en cada centre, o en tot cas hi hauria de ser. Per començar es fa una entrevista amb les famílies i després els psicopedagogs tenen la funció de fer unes proves de nivell als alumnes. Quan arriben se’ls hi fan fer unes proves de comprensió escrita i lectora en la seva llengua d’origen per veure si són capaços de fer-la. A més a més, de competència matemàtica també en fan una prova. D’aquesta manera podem més o menys determinar si aquell alumne només té problemes de llengua*

---

o si es pot preveure que té un altre tipus de dificultat com per exemple que no és capaç d'entendre un text en la seva pròpia llengua”.

**DAVID:** “Si, hi ha una prova escrita en la seva llengua perquè l'alumne nouvingut el principal problema que té és que no parla la nostra llengua, però això no vol dir que no sàpiga coses i que no sàpiga explicar-les. Fem una prova de llengua i de matemàtiques en la seva llengua i alhora, jo, durant un parell de setmanes els hi faig activitats orals”.

### 3. Quines dificultats t'enfrontes (et trobes) quan estàs fent classe a alumnes nouvinguts?

**ARANTXA:** “Moltes, bàsicament, la primera és poder-te comunicar amb els que acaben d'arribar. Ja no només el fet d'ensenyar la llengua si no poder-te comunicar, que els hi puguis dir: -“com estàs?”, si els hi passa alguna cosa, que t'ho puguin explicar i tu puguis entendre'l. Aquesta comunicació, que a més a més permet establir vincle és un problema”.

**MONTSE:** “Si hi ha un nen que necessita lectoescriptura, no tenim la suficient formació en ensenyar als alumnes a escriure, en fer el traç. A més a més, quan un alumne necessita iniciar-se amb la llengua els materials que et trobes per treballar són molt infantils. Hi ha mancança de materials que no s'adiuen amb l'edat dels alumnes. També, a l'aula et trobes amb diferents nivells; amb diferents ritmes d'aprenentatge i no és el mateix trobar-te amb alumnes que ja han assolit una llengua o un altre que acaba d'arribar i no sap res. Llavors, potser a la mateixa hora hi ha alumnes que ja dominen més l'idioma en comparació d'altres i has de fer diferents tasques per cadascú”.

**DAVID:** “La primera dificultat és que a diferència normalment del que era la immersió lingüística en el qual el professor coneixia la llengua de l'alumne (la immersió lingüística era un model pensat per quan teníem alumnat castellanoparlant). no ens podem entendre. Hi ha dificultats que tenen a veure amb la llengua i d'altres que estan relacionats amb aspectes emocionals perquè aquestes persones no només són adolescents, que ja de per si és una alteració emocional, si no que a més han marxat del seu país sense cap voluntat de part seva per marxar”.

---

#### 4. Als alumnes nouvinguts els hi costa adaptar-se al nou sistema educatiu?

**ARANTXA:** *La meva experiència és que no els hi costa, és a dir, és més el fet d'estar en un lloc nou, conèixer gent nova, no parlar l'idioma... que no pas la organització del sistema educatiu que tenim aquí. De fet jo crec que pel que ells m'han explicat, hi han assignatures que potser les troben més difícils (aquí potser el nivell és una mica més alt depenent de la procedència) però si que agraeixen el tracte que donem aquí els professors cap a ells perquè allà, en el seu país d'origen, són com molt més severs. Per exemple, a mi una de les coses que més em va sobtar va ser que uns alumnes xinesos em van dir que aquí els professors rèiem i que ells allà no estaven acostumats a això.*

**MONTSE:** *"Depèn del sistema educatiu de procedència. Els xinesos per exemple venen d'un sistema educatiu molt rigorós, venen super aplicats i ens trobem que quan són aquí com veuen que el nostre sistema d'ensenyament no és tan exigent en comparació amb el seu sistema educatiu que tenien en el seu país s'encomanen del tarannà<sup>14</sup> d'aquí. O un nen que acaba d'arribar d'una escola rural del Senegal o que mai ha estat escolaritzat té uns comportaments poc habituals; perquè per exemple, recordo a algun alumne que no estava acostumat a anar en sabates i no sabia que havia d'anar a fer "pipí" al vàter i anava darrere d'un arbre".*

**DAVID:** *"En general sí, una part dels alumnes provenen de models educatius molt diferents i una altra part dels alumnes provenen o no provenen de cap model educatiu. O sigui, normalment es fa la pregunta de si anaven a escola en el seu país. Aquesta pregunta té una mica de trampa perquè et poden dir que sí però la segona pregunta hauria de ser que cada quant anaves a l'escola. Molts d'aquests alumnes no anaven o anaven molt poc".*

#### 5. Els hi costa seguir el ritme de la classe?

**ARANTXA:** *"De la classe ordinària evidentment sí. A l'aula d'acollida la qüestió està en adaptar el ritme al seu nivell. A l'aula ordinària això no sempre passa i llavors sí que els hi costa".*

---

<sup>14</sup> Tarannà: Adquirir un comportament, un caràcter, manera de ser o de fer per part d'una persona. Relacionant-ho amb el context de la frase, el tarannà de l'alumne varia en funció del lloc on està.



---

**MONTSE:** “Clar; una cosa porta a l’altre. Qui no ha estat mai escolaritzat hi ha hagut vegades que hem hagut de fer adaptacions curriculars adaptant-li l’horari perquè no poden estar sis hores seguides asseguts a l’aula perquè no estan acostumats. Les necessitats s’han de mirar molt en funció de les necessitats de l’alumne perquè a més a més no tenen un nivell d’atenció i de treball constant i per aquest motiu fan activitats més lúdiques que a la vegada els ajuda a aprendre i a estar concentrats, com per exemple pintar mandales, fer sèries, jocs didàctics (fer paraules amb fitxes imantades). Això fa que puguin manipular objectes; i totes aquestes coses són diferents estratègies que es busquen per mantenir l’alumne concentrat en una tasca”.

**DAVID:** “A l’aula d’acollida tenen dificultats, és evident, perquè a l’aula d’acollida fem la classe en català i ells no en saben i han de fer un esforç per aprendre-la; i aprendre una altra llengua requereix un esforç que esgota i cansa. També aquesta dificultat es multiplica quan pugen a l’aula ordinària a fer alguna assignatura perquè un alumne de tretze o catorze anys al costat té una persona que porta tota la seva vida rebent llengua catalana; per tant es veu clarament endarreriment de l’alumnat nouvingut”.

#### **6. Aquests alumnes treballen els mateixos continguts que els alumnes de l’aula ordinària?**

**ARANTXA:** “No. Per ser alumnes nouvinguts tenen un PI (Pla Individualitzat) i llavors se’ls hi adapta al seu nivell de llenguatge, als seus coneixements... que és el que els permet poder anar avançant i anar adquirint coneixements”.

**MONTSE:** “No, no poden. Mai farán el mateix que els alumnes de l’aula ordinària perquè si fossin capaços de fer-ho no estarien a l’aula d’acollida; estarien a l’aula ordinària. Segurament que un alumne que parli castellà estarà menys hores a l’aula d’acollida. La barrera lingüística és prou important pels alumnes d’altres procedències que no siguin castellanoparlants”.

**DAVID:** “A l’aula d’acollida no perquè a nosaltres ens interessa que l’alumne aprengui llengua. Aquesta llengua que aprèn, la pot aprendre parlant de futbol o d’una altra cosa. Posant un exemple, el que passa és que segurament per l’alumne és molt més significatiu i el motivarà més parlant de futbol que d’una altra cosa que no li agradi ni l’interessi. L’important és que l’alumne aprengui a parlar la llengua i per tant, els continguts que es



---

treballen a l'aula ordinària aquest alumne en aquests moments no està preparat però intel·lectualment segurament sí però lingüísticament no”.

### **7. De quina manera comencen a aprendre la llengua vehicular: el català? Com l'aprenen?**

**ARANTXA:** “De manera oral. El primer que s’ha de fer és introduir la llengua de manera oral. És a dir, jo faig una mica el símil a com quan nosaltres aprenem la llengua, que l’aprenem d’una manera natural parlant-la i després passem a l’escriptura. Doncs amb aquests alumnes intentem, tot hi que has d’anar una mica més ràpid perquè evidentment tenen menys temps, que aprenguin la part oral”.

**MONTSE:** “A vegades és divertit veure com un xinès, un àrab, etc. només es puguin comunicar-se a través de la llengua vehicular: el català perquè és l’única via que tenen per entendre’s entre ells. Si saben escriure i són capaços de llegir unint síl·labes el que es fa primerament és que adquireixin més vocabulari temàtic. Es comença ensenyant vocabulari de l’institut (com es diu cadira, taula, goma, etc. material en general) perquè és el primer que ha de saber l’alumne per demanar les coses i és l’entorn on passen més estona. També s’estudia el cos perquè l’alumne si no es troba bé que sigui capaç de dir-te què li fa mal, per exemple. es parteix d’estructures super bàsiques i vocabulari temàtic. Després de tot això ve el procés de saber construir correctament la frase; l’ortografia, evidentment, és l’últim quan ja tenen un mínim de coneixements per poder-se comunicar”.

**DAVID:** “En general, l’aprenentatge d’una segona llengua sempre té una sèrie de fases i primer l’alumne rep molta llengua i la processa i hi ha un moment que la comença a parlar. Això, en funció de l’alumne passa més aviat o passa més tard però normalment es comença a parlar abans que s’escriu. Aquest és el mateix procediment que utilitzen els nens petits, Un nen petit està una etapa de la seva vida en què primer escolta i després parla, i finalment acaba escrivint i llegint. En aquest cas també passa el mateix en els alumnes nous”.

### **8. Quina base acadèmica ha de tenir l’alumne? Com és l’aprenentatge inicial d’aquests alumnes? Què és el primer que se’ls hi explica?**

**ARANTXA:** “Això és un problema perquè els alumnes xinesos, que és el que més tenim nosaltres al centre, tenen un altre tipus d’escriptura llavors ens trobem amb els alumnes

---

que a la xina tenien un bon nivell acadèmic i a més a més havien fet anglès, i per tant és fàcil que comencin a aprendre el català escrit però també m'he trobat amb altres que no reconeixen l'alfabet llatí. per tant, s'ha de començar per l'alfabetització. Fins que això no es dona, no pots començar amb el català escrit, ha d'haver aquesta fase d'alfabetització. I amb els alumnes marroquins, que també tenen un altre tipus d'escriptura, a vegades també ens trobem amb aquest problema. Si han fet francès no, però si no l'han fet i només han estudiat en una escola alcorànica doncs ens trobem amb el mateix”.

**MONTSE:** “L’ideal seria que pogués escriure i que conegués el nostre alfabet, però això no ho podem triar. Els alumnes venen d’on venen i amb unes condicions determinades. El primer que s’ha de fer és ubicar a l’alumne i ensenyar-li vocabulari perquè pugui cobrir les primeres necessitats”.

**DAVID:** “L’alumne no se li requereix cap base acadèmica, té la que té en funció del lloc d’on ve i de la seva pròpia vida. Tenim alumnes que tenen una formació molt alta però estan a l’aula d’acollida perquè han de resoldre la dificultat lingüística i tenim alumnes que no han anat mai a escola i poden ser molt vius però a nivell acadèmic tenen una base molt baixa. L’aula d’acollida és un lloc on s’aprèn a parlar, escriure i llegir en català però també és un lloc on l’alumne se l’atén a nivell emocional i és un lloc on aprenen moltes coses que no sabien. El primer que s’explica és a fer les presentacions. La informació més bàsica per poder-se defensar ell mateix. A partir d’aquí es comença a tractar moltes altres coses”.

### **9. Quins recursos/materials utilitzes per ensenyar a l’aula d’acollida?**

**ARANTXA:** “Doncs sobretot recursos molt visuals: imatges, jocs... Amb els alumnes sud-americans això no passa tant perquè nosaltres també parlem el castellà i si hi ha alguna cosa que no entenen tu pots traduir-lis però en el cas dels alumnes que parlen rus, xinès... llavors necessito molt suport visual perquè ells entenguin què és. En les primeres setmanes, les presentacions, el bon dia, saludar, acomiadar-se... ho has de fer sempre amb un suport visual i amb molta repetició”.

**MONTSE:** “A la xarxa xtec hi ha un apartat per alumnat nouvingut on es pot trobar material en diferents idiomes, llibrets amb vocabulari bàsic molt visual, etc”.

---

**DAVID:** “Jo treballo molt l’oral i això vol dir que els hi faig parlar molt. Jo utilitzo molt làmines, per exemple, del cavall fort, sobretot els petits còmic de l’Ot el Bruixot, que són tres vinyetes sense paraules. Això serveix perquè els alumnes expliquen què és el que passa allà. Llibres per treballar a l’aula d’acollida n’hi ha pocs i els que hi ha tampoc acaben de ser bons perquè a l’aula d’acollida hi ha una diversitat molt alta i no els comprenen. A internet també hi ha molts recursos que els utilitzem”.

#### **10. Aquests alumnes requereixen tenir llibres/dossiers adaptats a les seves capacitats i coneixements?**

**ARANTXA:** “Sí, clar. En el moment que ja introdueixes la part escrita han de tenir un material que ells puguin ser capaços de fer. Igual que si tenen les adaptacions a l’aula ordinària doncs han de tenir uns dossiers que el professor de la matèria els hi hagi preparat però que ells puguin entendre. La frustració és molt alta perquè clar, es troben davant d’un llibre que no poden entendre res”.

**MONTSE:** “Sí, a l’aula d’acollida els hi facilitem nosaltres, però clar, a les hores que passa a l’aula ordinària es trobarà amb llibres amb un vocabulari molt específic (hi ha un llenguatge molt més tècnic per a cada assignatura) que li resultarà complicat entendre les explicacions i aquí haurà d’intervenir el professor d’aula o de l’àrea (assignatura) que es trobi; que és la persona que mirarà de fer-li unes adaptacions. Això és molt més complicat i al professor li requerirà molta més feina per explicar-li els conceptes i més temps per atendre’l, però hem de saber que a l’aula ordinària hi ha molts més alumnes i no sempre podrà estar per ell en el moment que ho necessiti. A vegades a l’aula d’acollida se li pot explicar algun vocabulari, que han donat a l’aula ordinària, puntualment”.

**DAVID:** “A l’aula ordinària sí. Si van a l’aula ordinària se’ls adapta segons les seves capacitats però els llibres pensats per nous n’hi ha gaire ja que ens hem de basar molt més en l’aprenentatge de la parla de la llengua. El llibre és un complement que pot anar bé però ens interessa molt més que l’alumne parli”.

#### **11. S’utilitzen les noves tecnologies a l’aula d’acollida per aprendre? (llibres digitals, jocs interactius...)**

**ARANTXA:** “Sí. De fet hi ha molts recursos: hi ha coses que són específicament per l’aula d’acollida però també hi ha altres recursos d’uns nivells inferiors a l’ESO però que també els aprofito com per exemple el Jcllic, Edu365... Són recursos que podem fer servir i que

---

de fet jo els utilitzo perquè els hi permet una aprenentatge d'una manera més autònoma i hi ha el suport visual i el suport auditiu. Llavors, com que en una classe et pots trobar amb diferents nivells, en un moment determinat tu li pots donar a un alumne aquest tipus de feina perquè ho faci”.

**MONTSE:** “Sí. hi ha molts recursos a la xarxa. Amb els llibres digitals tornen a tenir les mateixes dificultats que amb un llibre de text perquè no deixa de ser el mateix, tenen els mateixos continguts i en aquest cas no resol el problema. Llavors fem ús de traductors en línia, tot i que no són molt fiables, però per consultar alguna paraula puntualment és efectiu. També depèn molt de l'alumne perquè hi ha que tenen manca d'hàbits”.

**DAVID:** “Sí. A més els hem utilitzat no des de l'origen, però sí que penso que a l'aula d'acollida va arribar molt més abans els recursos digitals que no pas a l'aula ordinària. També utilitzem auriculars amb micròfon per reproduir àudios...”.

## **12. Feu treballs/projectes per fomentar el treball en grup amb la resta d'alumnes de l'aula d'acollida?**

**ARANTXA:** “Sí, però en el meu cas, com que no sempre coincideixen els mateixos alumnes en les mateixes hores això es fa una mica difícil perquè llavors només ho poden fer per exemple un dia a la setmana o així. El que sí que intento fomentar és que entre ells col·laborin i s'ajudin, per exemple ara acabem de fer un treball sobre les rutines, que faig cada dia. Doncs els que ja tenien un nivell més alt han intentat ajudar als que els hi costa més”.

**MONTSE:** “Sí, es procura fer perquè sinó es fomenta molt l'individualisme. Però no es fan projectes com ara els que fan a l'ESO a l'aula ordinària, sinó que són molt més adaptats. Per exemple es llegeix una lectura i es fa una petita activitat. Però clar, també s'ha de mirar que no tots els alumnes que estan a l'aula en aquella mateixa hora poden llegir i aquest és el principal problema que tenim a l'hora de treballar en equip i no fem tants treballs en grup com voldríem.”

**DAVID:** “Sí. Jo faig aprenentatge cooperatiu i alhora faig projectes. Els projectes van molt bé per fer una tasca final, per tant fem tot un recorregut per arribar a un producte, a un final (conclusions). No sempre treballem amb projectes, però sí que en fem de tant en tant”.

---

### **13. Com és el clima a l'aula d'acollida?**

**ARANTXA:** “És bo. Principalment per dos motius: perquè hi ha menys alumnes que a l'aula ordinària i després perquè allà ells se senten més segurs: no els hi fa tanta vergonya parlar, saben que el ritme és molt més lent, que poden preguntar lliurement i no passa res perquè repetim les coses les vegades que faci falta... Llavors, crec que ells se senten bé i més còmodes allà. Però això s'ha de regular perquè si no voldrien estar tot el dia allà i no pot ser”.

**MONTSE:** “Sol haver-hi bon ambient, perquè tots estan a l'aula d'acollida pel mateix motiu. Sempre ens podem trobar amb problemes de diverses personalitats en els alumnes però també veiem que una vegada estan al pati es relacionen amb els companys de la mateix aula. Llavors la convivència entre els companys és bona”.

**DAVID:** “És un bon clima. Hi ha alumnes que venen de llocs diferents i comparteixen moltes coses i que els diferencien, en aquests moments, de molts altres nens que són els que viuen aquí des de fa molts anys i per tant, en general l'ambient és bo. És evident que a vegades hi ha conflictes perquè l'alumne quan arriba pateix el dol migratori. Aquell alumne segurament que no volia marxar del lloc on vivia i encara que volgués marxar ha deixat moltes coses enrere. Normalment no emigren totes les famílies senceres, només ha vingut amb el pare o la mare o no ha vingut amb ningú. Com que tenen una alteració emocional tan potent, això tard o d'hora surt provocant algun conflicte”.

### **14. Cada alumne requereix una atenció individualitzada i personalitzada?**

**ARANTXA:** “Sí, això seria l'ideal. No sempre és possible perquè malgrat siguin menys que a l'aula ordinària; nosaltres som un centre amb un nombre molt alt d'alumnat nouvingut i intentes arribar a tots però a vegades és complicat. Tenim també una hora a la setmana de tutoria individualitzada i llavors intento que duran aquella hora setmanal anar-los agafant poc a poc per saber què és el que més els hi costa, si tenen algun problema dins de l'aula, que jo normalment me n'adono, o a l'aula ordinària... Però clar, és una hora per 37 alumnes i a vegades es fa complicat”.

**MONTSE:** “Sí, cada alumne arriba amb el nivell de competència lingüística de grau d'escolarització i has de mirar des de quin nivell parteixes. Poden haver alumnes nouvinguts que hagin arribat a la vegada però un pot ser sud-americà i és més fàcil

---

comunicar-te amb ell perquè en un moment donat li pots parlar en castellà, però l'altre potser és de Gàmbia i només han estat escolaritzats en àrab i per tant com jo no sé la seva llengua jo no puc comunicar-me amb ells. Cadascú parteix d'un punt de sortida diferent”.

**DAVID:** “Sí. Tot i que per exemple quan jo treballo l'oral aquell que fa menys temps que ha arribat parla menys; però el simple fet d'escoltar-me a mi o escoltar a la resta de companys fa que tard o d'hora acabi evolucionant. Però sí que és cert que l'aula d'acollida ha estat un gran laboratori per demostrar que es pot treballar i atendre a nivell individualitzat”.

### **15. Què és el que s'avalua dels alumnes nous?**

**ARANTXA:** “Per mi és bàsic avaluar l'evolució d'aquests alumnes, és a dir mirar quin era el nivell en el que van arribat i què han aconseguit aprendre. Evidentment, tu marques uns objectius però aquests objectius són revisables perquè tu penses aquest alumne podrà arribar fins a un punt però no, i al revès també passa i que veus que pot anar molt més enllà. Llavors per mi el que més s'avalua és l'evolució dels alumnes”.

**MONTSE:** “La seva evolució en competència lingüística. Evidentment també la seva actitud, la feina que fa, etc. però sobretot la seva evolució en competència lingüística catalana. Aquest alumnes porten al darrera una motxilla emocional molt forta que cal tenir en compte i que de vegades les emocions d'haver abandonat el seu país els bloqueja i no els deixa seguir endavant; d'això en diem dol migratori”.

**DAVID:** “El que penso que s'ha d'avaluar és la seva evolució, el seu estat emocional, i com aquest madura i el fet de parlar. A final de curs fem mínim un examen que ve reglat, ve donat pel departament d'ensenyament i que nosaltres després hem d'entrar els resultats a la web perquè és el mateix examen a tot el país. Aquest examen ens dona moltes coses que ens permeten avaluar-lo”.

### **16. De quina manera s'avalua a aquests alumnes?**

**ARANTXA:** “No. Precisament quan fas el pla individualitzat allà marques els objectius d'aprenentatge i la manera com avaluarás. Jo a l'aula d'acollida el que avaluo és la feina diària, la participació, si fan alguna activitat correctament o que hagin intentat fer-la, si la



---

tornem a repetir que vegi que ha hagut aquest aprenentatge... Jo no faig un examen d'aula d'acollida perquè per mi el dia a dia és el més important”.

**MONTSE:** “Hi ha uns criteris propis, una programació pròpia només d'aula d'acollida; però en definitiva vindria a ser la mateixa però adaptada. Es tenen en compte els dossiers que fan, els exàmens...”

L'avaluació vindria a ser la mateixa l'únic que en el expedient consta que és una adaptació curricular específica. Si un nen de l'aula d'acollida està a 3r o 4t d'ESO s'ha de posar que a l'assignatura de llengua catalana no està fent el que hauria de fer segons el currículum. És una nota adaptada a la programació de l'aula d'acollida”.

**DAVID:** “De l'oral podem avaluar si poden construir frases, de quina manera les construeix, si pot participar en una conversa o no, etc. Quan jo parlo amb ell m'entén tot i que no em pot respondre ja es un pas més però si alhora em pot respondre llavors és un nivell més alt. Intentem seguir uns criteris”.

#### **17. Quantes hores passa un alumne nouvingut a l'aula d'acollida?**

**ARANTXA:** “Això és depèn; la normativa t'explica que hi ha un màxim d'hores perquè precisament la socialització és important i per tant també han d'estar a l'aula ordinària i llavors depèn de els anys que portin aquí, del nivell que tinguin i la facilitat d'aprenentatge. Per exemple, aquest any ha arribat una noia del Marroc, sí que és veritat que ella ja havia fet P3, P4 i P5 aquí però després va marxar i ha tornat a segon d'ESO però la seva evolució està sent molt bona, llavors jo just quan arriben els li dono moltes hores d'aula d'acollida i si veig que l'evolució és bona i que poden anar més hores a l'aula ordinària anem reduint. Jo ho reviso cada trimestre quines adaptacions podem fer d'horari”.

**MONTSE:** “Depenent de les seves necessitats. No passarà les mateixes hores un que conegui el nostre alfabet, aquells alumnes que tenen una llengua molt semblant a la nostra que no pas aquells no la coneixen”.

**DAVID:** “Al nostre institut el màxim que pot passar són deu hores setmanals. Abans estaven fins i tot vint-i-cinc hores setmanals a l'aula d'acollida. S'intenta que aquests alumnes estiguin el màxim de temps a l'aula d'acollida perquè com més temps passin a l'aula d'acollida més ràpid anirem i més aviat marxarà”.

---

## **18. Quant de temps es recomana que estiguin a l'aula d'acollida?**

**ARANTXA:** *“Els que són de cultures molt llunyanes estan a l'aula d'acollida fins a tres anys i la resta dos anys. De totes maneres és poc això perquè per exemple per un alumne xinès fins que no té un domini de la llengua prou bo passen cinc anys i nosaltres només li estem donant tres anys, per tant és un temps limitat i s'hauria d'ampliar. El problema és que abans, en els centres hi havia la figura de suport lingüístic i social que s'encarregava d'aquests alumnes quan ja no podien anar a l'aula d'acollida. Ara no tots els centres disposen d'aquest recurs i això, també, és una dificultat afegida pel seu aprenentatge”.*

**MONTSE:** *“La normativa diu que més de dos anys no. Els alumnes que tenen llengües no romàniques evidentment que en dos anys no acabaran d'assolir la llengua. Es recomana que facin activitats fora de l'horari lectiu. Per exemple a l'estiu es fan tallers específics pels alumnes de llengües no romàniques per reforçar els continguts que han anat aprenent al llarg del curs perquè quan arribi un altre cop el mes de setembre no hagin perdut tot el que han fet. Una vegada han passat aquests dos anys es passen a l'aula ordinària, tot i que en algun cas molt concret, per exemple a l'hora de català, es manté a l'aula d'acollida perquè és molt difícil que aquest alumne ja tingui un domini de la llengua”.*

**DAVID:** *“Va molt en funció de l'origen lingüístic de l'alumne. Hi ha alumnes que poden estar-hi tres, quatre, sis mesos (que seria un cas excepcional) i després marxen marxen però normalment aquests alumnes passen més d'un curs a l'aula d'acollida i progressivament van deixant de venir fins que en marxa definitivament. Hi ha alumnes que se'ls acaba el temps i no han assolit el nivell que haurien de tenir. Això passa molt sovint amb l'alumnat xinès perquè hi ha una gran distància a nivell cultural i lingüístic respecte el nostre”.*

## **19. Es pot tenir el títol de l'ESO amb un nivell de la llengua catalana baix?**

**ARANTXA:** *“Es pot tenir. Estem parlant d'alumnes que han tingut una adaptació llavors ell haurà aprovat segons el seu pla individualitzat. Això no serveix per tots els alumnes, estem parlant d'alumnes nouvinguts i per tant ja som conscients d'aquestes mancances que poden tenir”.*



---

**MONTSE:** *“Tenint un nivell de llengua catalana baix farà que també li dificulti entendre les altres assignatures perquè també es donen en català i llavors si no graduen és perquè el nivell lingüístic és insuficient perquè no li permet assolir-ho ja que ha arribat tard al sistema educatiu. Sap greu que arribin quan ja tenen quinze anys perquè estan obligats a estar escolaritzats a l’ESO però potser si volem que aprenguin la llengua el que estaria bé és que l’ajuntament, per exemple, posés en marxa una aula on puguin estar més hores reforçant l’idioma; aquesta seria una bona proposta i millorarien molt en els resultats”.*

**DAVID:** *“No, però això no té res a veure amb l’alumnat nouvingut perquè jo també sóc professor de català a 4t d’ESO i hi ha alumnes que suspelen el català i tenen el títol. De la mateixa manera que hi ha alumnes de l’aula d’acollida que acabaran tenint el 4t i que després aniran a fer un cicle o un PFI, etc”.*

## **20. Aquests alumnes poden superar l’ESO amb èxit?**

**ARANTXA:** *“Sí. De fet hi ha casos. Per exemple ara hi ha una noia que està fent el batxillerat artístic, perquè ha estat tres anys a l’aula d’acollida i després se l’ha ajudat i ella tenia ganes d’aprendre i com que també anava a reforç fora d’horari escolar ha obtingut el títol de l’ESO”.*

**MONTSE:** *“Sí, n’hi ha que sí. Tot depèn del moment d’arribada de cada alumne. Si arriben amb una certa edat tindran menys possibilitats d’acreditar. Intervenien molts factors: no només és la voluntat de l’alumne ja que ell no ha triat venir en aquell precís moment per tant aquest tindrà més problemes”.*

**DAVID:** *“Sí, jo he tingut alumnes a batxillerat que en algun moment de la seva vida van ser nouvinguts; el que passa és que aquests alumnes van fer un esforç evidentment immens. Pocs arriben a batxillerat però hem de veure si l’èxit és anar a batxillerat. Anar a batxillerat està molt bé, fer un cicle està igual de bé i si no pots anar a un cicle o a batxillerat perquè el nivell no és l’adequat i fa un PFI estarà igual de bé per aquella persona en concret”.*

---

**21. Es realitzen reunions amb l'equip docent per parlar sobre el seguiment de l'alumne?**

**ARANTXA:** "Sí. Quan hi ha equips docents, un cop cada quinze dies jo hi sóc en tots el equips docents i si hi ha alguna cosa que s'ha de tractar sobre algun alumne de l'aula d'acollida el tractem".

**MONTSE:** "Sí, cada dilluns es fa reunió amb l'equip docent per parlar de tots els alumnes, per tant, es parla dels alumnes que fa falta".

**DAVID:** "Sí, molt sovint".

**22. Quina és la teva actitud davant d'aquests alumnes? et mostres receptiu/iva?**

**ARANTXA:** "Sí, perquè si no em mostrés receptiva no podria fer aquesta feina. De fet és una feina que requereix molt de tu, molta energia i empatia; has d'entendre que per ells és un gran esforç i si tu no parteixes d'aquesta base és molt difícil que puguis estar 20 hores setmanals amb ells".

**MONTSE:** "Sí, em mostro receptiva. Els fruits es recullen molt a llarg termini però jo crec que el fruit que reculls és molt gratificant perquè vol dir que hi he contribuït. A la classe ordinària es fa més difícil fer classe perquè veus que hi ha alumnes que t'escolten, altres que no... I a l'aula d'acollida sí que sents que estàs ajudant, que estàs fent un servei per ajudar-los i després t'agraeixen la feina feta perquè senten que han après".

**DAVID:** "Jo molt. Dels meus alumnes he après moltes coses. Jo sóc molt receptiu i tinc molt clar el que hem d'aconseguir i quan entro a la classe ja sé què és el que farem i fins i tot a on vull arribar d'aquí a deu mesos (a final de curs). Sempre estem treballant".

**23. Ets tutor/a personal d'alumnes nous/noves?**

**ARANTXA:** "Els tenen els seu tutor d'aula ordinària, del grup i després jo sóc la tutora de l'aula d'acollida d'aquesta alumnes. Això vol dir que quan hem de fer entrevistes amb els pares jo també hi sóc, els plans individualitzats jo els reviso, sóc a l'equip docent per qualsevol tema que s'hagi de comentar sobre l'alumne, si ha tingut algun conflicte dins de l'aula ho intento parlar amb ell a l'hora de tutoria personal que tinc... Fem de cotutors entre el tutor de l'aula ordinària i jo".

---

**MONTSE:** “Sí, normalment procures ser tutor ja que passes moltes hores amb ells, ets un professor de referència per ells, t’agafen confiança en molts casos... Quan tenen un problema de qualsevol cosa acudeixen a tu, independentment si ets tutor personal d’ells o no. Es crea un vincle i es pregunta com estan emocionalment. Tampoc se’ls ha d’insistir i de forçar en fer les coses perquè tot porta el seu temps. Cadascú triga el que ha de trigar”.

**DAVID:** “No. A l’institut Puig i Cadafalch el professor d’aula d’acollida només és professor d’aula d’acollida. Al nostre institut cada professor té alumnes tutorats. Podria haver tingut algun alumne de l’aula d’acollida però no és el cas”.

**24. A part d’estar a l’aula d’acollida, estan algunes hores a l’aula ordinària amb el seu grup-classe?**

**ARANTXA:** “Sí, i tant. Jo intento sempre agafar als alumnes nous a l’hora de català i en alguna altra assignatura que tingui molt contingut lingüístic com per exemple socials. A vegades també els agafo una hora d’anglès, matemàtiques... per intentar el màxim d’hores possibles i això sí que t’ho has de combinar una mica segons els horaris perquè en el nostre centre hi ha cinc classes de primer, sis segons, cinc tercer i tres quarts. A cada grup, perquè no estan tots els alumnes d’aula d’acollida en una classe sinó que els reparteixen”.

**MONTSE:** “Sí, sobretot es procura que puguin fer educació física, tutoria perquè facin una mica de socialització amb el grup i no estiguin tant aïllats, etc. També els portem d’excursió”.

**DAVID:** “Sí, perquè l’aula d’acollida no els ha d’aïllar de la resta de companys, ha d’estar en contacte amb el grup classe. L’aula d’acollida és una mena de bombolla on els alumnes nous estan còmodes i tranquils i és un lloc on se’ls pot atendre de manera molt més directa i individualitzada; però l’aula d’acollida és un lloc de pas i prioritzem que estiguin també amb el grup classe”.

---

**25. Fan els mateixos exàmens que la resta? (si no són diferents, estan adaptats als seus coneixements? Com és el format de l'examen? (de tipus test o escrit) Quin tipus de preguntes es plantegen? Com és la puntuació de les preguntes? Han de desenvolupar molt la resposta o no cal? etc...)**

**ARANTXA:** “En el meu cas jo no faig uns exàmens com a tal però a les aules ordinàries no poden fer els mateixos exàmens que la resta, tenen una adaptació. Igual que marques quins seran els continguts d'aprenentatge, marques com els avaluaràs i en aquests criteris d'avaluació tu has de posar que els exàmens els faran adaptats. Per anar bé ells no haurien de fer una resposta argumentativa si no frases molt més senzilles, omplir buits... És a dir, avaluar-los d'alguna manera els seus coneixements però no de la mateixa forma que els altres. El que no pot ser és que la llengua els penalitzi perquè l'estan aprenent. S'han de buscar alternatives per avaluar-los sense que la llengua els penalitzi”.

**MONTSE:** “Els exàmens són un extracte dels seus dossiers. Normalment els faig fer exercicis de relacionar, omplir buits, escriure una paraula, etc. S'ha de preguntar uns continguts que els siguin familiars. No podran construir grans paràgrafs fins que no dominin la llengua ni sàpiguen construir frases. Fins que no sàpiguen fer una mínima descripció no se'ls demana que escriguin molt”.

**DAVID:** “En els exàmens acostumen a aparèixer preguntes que han de ser contestades breument, preguntes de relacionar, per haver algun text de comprensió lectora i una part oral on pot aparèixer una fotografia i l'han de descriure. No hi ha gaires exàmens, es fa l'avaluació continuada, l'evolució dia a dia de l'alumne”.

**- Informació extra que aportava:**

**ARANTXA:** “Jo he observat que tendim a algú que ve de fora a parlar-li automàticament el castellà i no li parlem en català. A part, també és cert que depèn de la zona on està ubicat l'institut perquè aquest és un centre on es parla molt en castellà entre els companys en les estones d'esbarjo, en els passadissos... Això també influeix i si és un entorn on només es parla català els costarà molt menys aprendre'l. Això a les escoles d'educació primària passa menys perquè el català s'utilitza molt més i als instituts costa més. Però evidentment com més la llengua s'utilitzi en el dia a dia i en l'entorn més proper més fàcil és d'aprendre. Si sempre utilitzéssim el català seria molt més fàcil. De fet, els meus deures d'estiu aquest curs passat eren que els alumnes vegin una sèrie en català perquè jo sabia que estarien tot l'estiu sense escolar la llengua, llavors a mi el que m'interessava era que no oblidessin tot el que havíem fet. Però també el problema que hi ha és que hi ha alumnes que no tenen sintonitzades les cadenes catalanes perquè veuen la televisió xinesa, marroquina... Si ells es van acostumant també a aquest ús quotidià del català milloraran molt”.

---

### 13.3. Anàlisi de l'entrevista dels assessors LIC

Els assessors LIC fan una feina fantàstica als instituts de Mataró. El seu objectiu principal és assessorar i fer un acompanyament a partir de la llengua catalana i la cultura de Catalunya. També ajuden als centres a crear nous projectes, entre els quals trobem un de convivència escolar, on els assessors LIC ajuden als centres intervenint en aquest procés. També impulsen molt la lectura i la comunicació en llengua catalana amb tothom. Tanmateix, quan es convoquen reunions de les comissions socials i a les comissions de diversitat han d'assistir-hi.

M'agrada molt que sigui una figura que es coordina amb els altres centres educatius de la ciutat perquè promoguin en tots els aspectes lingüístics. Alhora, també tenen molta feina per realitzar perquè han de traspasar tota la informació que els arriba, i que sigui d'interès, a persones dels centres de secundària.

És molt important que assessorin bé als professors de l'aula d'acollida ja que han d'estar informats sobre com han de fer la prova inicial als alumnes nous que s'acaben d'incorporar al curs escolar, de quina manera han d'impulsar la llengua catalana, com ha de ser l'acompanyament dels nous, etc. Perquè tot això sigui possible, l'assessor LIC i els tutors de les aules d'acollida han d'estar en xarxa, és a dir, en contacte continuu.

També és molt important l'ajuda que proporcionen als alumnes nous que no tenen prou recursos perquè puguin accedir al currículum, perquè puguin fer activitats lúdiques extraescolars, perquè facin esport, etc. Totes aquestes ajudes, que si no les tinguessin i les haguessin de pagar pel seu compte no ho podrien fer a causa de l'economia tan baixa d'algunes famílies, beneficien molt l'alumnat per poder-se relacionar amb altres joves i practicar activitats junts fent cohesió social.

Finalment, davant els grans problemes que porten carregant aquests alumnes a les seves espatlles (dol migratori: enyorança a la seva família, al seu país d'origen...), el més important per ells és que els acullin el millor possible i que no els excloguin de la societat; necessiten ajuda i, els assessors LIC, estan fent una gran feina perquè aquests alumnes se sentin com a casa.

---

#### **13.4. Anàlisi de l'entrevista dels professors de l'aula d'acollida**

Per començar, és importantíssim que el professorat de l'aula d'acollida sigui una persona amb iniciativa i amb moltes ganes d'ensenyar a l'alumnat nouvingut molts aspectes com, per exemple, la llengua catalana, vocabulari nou, la convivència amb el grup, etc.

El professor de l'aula d'acollida ha de servir de referent per l'alumne d'origen estranger perquè si en algun moment aquell alumne té un problema, que tingui la confiança per explicar-li què li passa per poder-li solucionar el dubte. A més a més, l'alumne s'ha de mostrar autònom i participatiu ja que això a l'hora de fer l'avaluació ho valoren molt positivament.

Al principi, cal que el professorat de l'aula d'acollida li faci una prova inicial per veure de quin punt parteix l'alumne i quins coneixements té. A l'aula d'acollida, el que es fa principalment és l'aprenentatge de la llengua vehicular. També s'intenta que facin petits projectes i petites exposicions orals per practicar l'expressió oral. Els alumnes, en general, no els costa adaptar-se al sistema educatiu d'aquí i a la manera de treballar i com s'enfoquen els continguts.

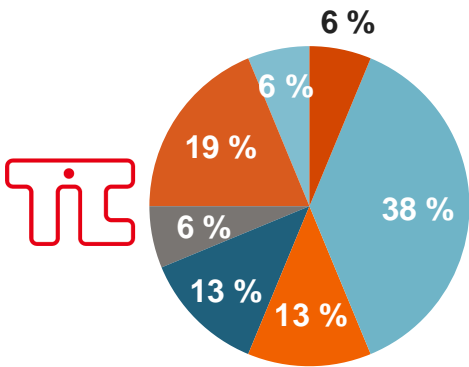
L'ideal seria que cada alumne nouvingut, quan està a l'aula ordinària pugui tenir una ajuda i un suport, per una persona que estigui amb ell/a ajudant-lo com a l'aula d'acollida. Com que aquest alumnat no pot treballar els continguts de la mateixa manera que la resta cal fer-li un Pla Individualitzat (PI) perquè puguin assolir la majoria del contingut del currículum que se'ls adapta.

En definitiva, l'alumnat nouvingut agraeix l'ajuda del professor de l'aula d'acollida i el més important és veure que aquestes persones van progressant, de mica en mica, fins que un dia et dirigeixen la paraula i el professor s'adona que tot el que ha fet per ells ha meregut la pena.

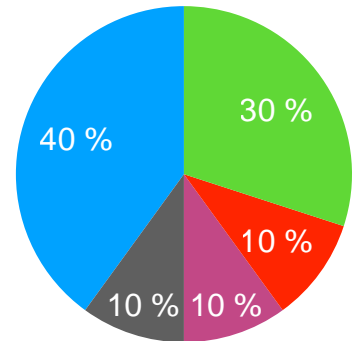
### 13.5. Enquestes a alumnat nouvingut: "L'IDIOMA"

#### 1. Quina llengua utilitzes a casa per parlar entre els teus familiars?

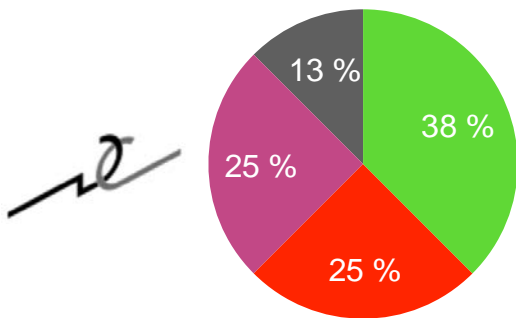
- CATALÀ    ● CASTELLÀ    ● AMBDUES
- MANDINGA    ● URDÚ    ● MARROQUÍ
- XINÈS    ● ANGLÈS



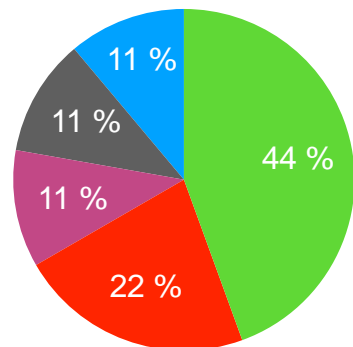
- CATALÀ    ● CASTELLÀ    ● AMBDUES
- RUMANÈS    ● PORTUGUÉS    ● AMAZIC
- XINÈS



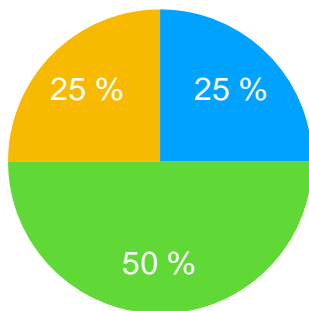
- CATALÀ    ● CASTELLÀ    ● AMBDUES
- URDÚ    ● ANGLÈS    ● WÓLOF



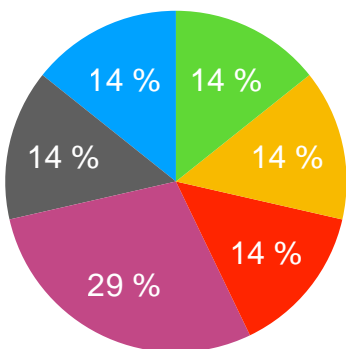
- CATALÀ    ● CASTELLÀ    ● AMBDUES
- ÀRAB    ● AMAZIC    ● RUS
- XINÈS



- URDÚ    ● XINÈS    ● MANDARÍ



- CATALÀ    ● CASTELLÀ    ● AMBDUES
- ÀRAB    ● XINÈS    ● SARAGULÉ
- MADIKA

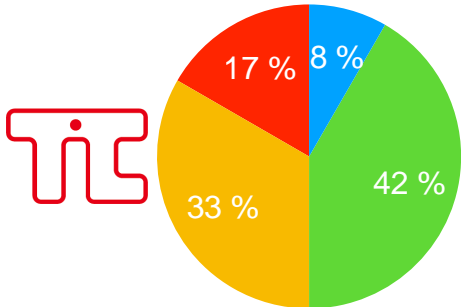


#### RESULTATS EN TAULA:

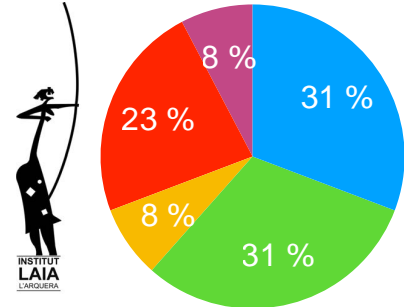
INSTITUT	CATALÀ	CASTELLÀ	AMBDUES	MANDINGA	URDÚ	MARROQUÍ	XINÈS	ANGLÈS	WÓLOF	MANDARÍ	RUMANÈS	PORTUGUÉS	AMAZIC	ÀRAB	RUS	SARAGULÉ	MADIKÀ
THOS I CODINA	1	6	0	2	2	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DAMÀ CAMPENY	0	3	0	0	2	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
MIGUEL BIADA	0	0	0	0	1	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
LAIA L'ARQUERA	0	3	0	0	0	0	4	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0
PUR I CADAFALCH	0	4	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0
SATORRAS	0	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
<b>TOTAL</b>	<b>1</b>	<b>17</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>12</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>

## 2. En quina llengua parles habitualment amb els teus amics/companys de l'institut?

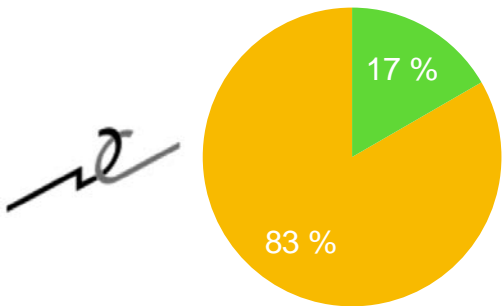
● CATALÀ ● CASTELLÀ  
● AMBDUES ● XINÈS



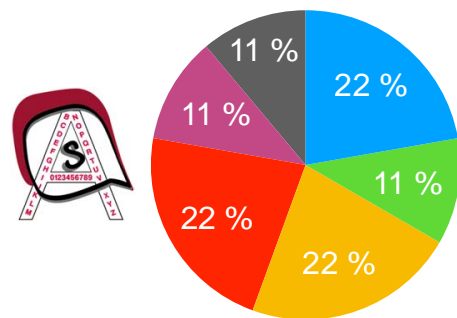
● CATALÀ ● CASTELLÀ ● AMBDUES  
● XINÈS ● AMAZIC



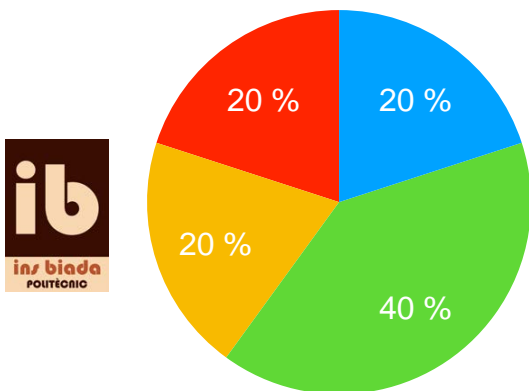
● CATALÀ ● CASTELLÀ  
● AMBDUES



● CATALÀ ● CASTELLÀ ● AMBDUES  
● XINÈS ● SARAGULÉ ● MADIKA

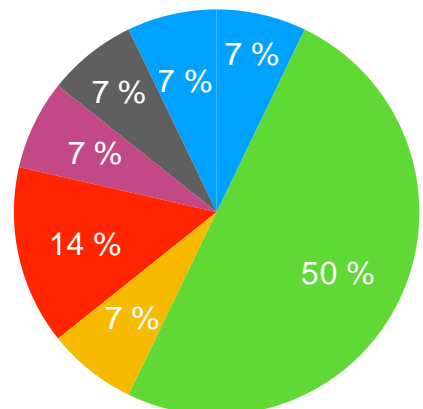


● CATALÀ ● CASTELLÀ  
● AMBDUES ● XINÈS



● CATALÀ ● CASTELLÀ ● AMBDUES  
● XINÈS ● ANGLÈS ● AMAZIC  
● ÀRAB

Institut Josep Puig i Cadafalch



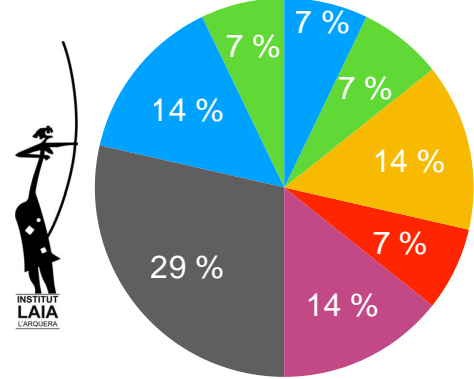
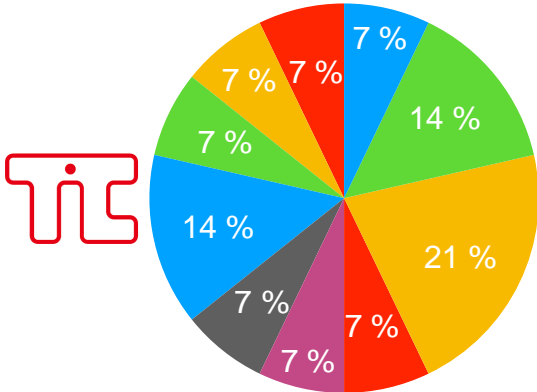
### RESULTATS EN TAULA:

	CATALÀ	CASTELLÀ	AMBDUES	XINÈS	AMAZIC	SARAGULÉ	MADIKÀ	ANGLÈS	ÀRAB
THOS I CODINA	1	5	4	2	0	0	0	0	0
DAMIÀ CAMPENY	0	1	5	0	0	0	0	0	0
MIQUEL BIADA	1	2	1	1	0	0	0	0	0
LAIA L'ARQUERA	4	4	1	3	1	0	0	0	0
SATORRAS	2	1	2	2	0	1	1	0	0
PUIG I CADAFALCH	1	7	1	2	1	0	0	1	1
<b>TOTAL</b>	<b>9</b>	<b>20</b>	<b>14</b>	<b>10</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>

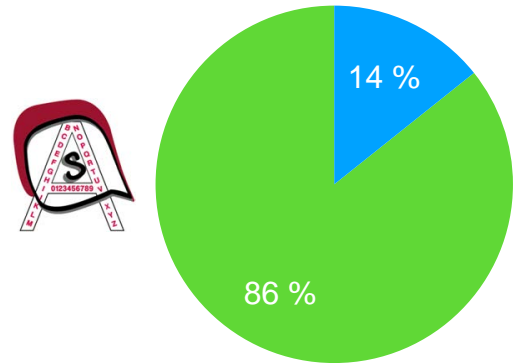
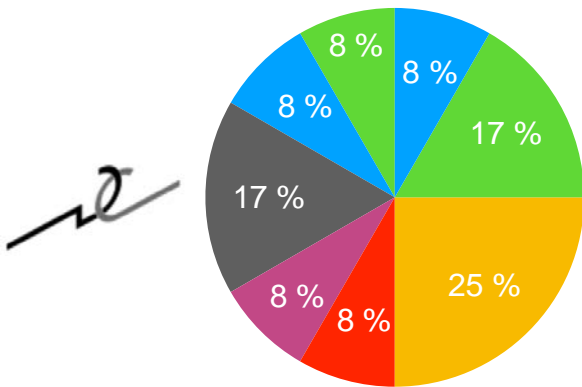


### 3. Quins són els dos canals de televisió que veus amb més freqüència?

- LA SEXTA
- YOUTUBE
- CUATRO
- LA SEXTA
- YOUTUBE
- FDF
- DISNEY CHANNEL
- TVE 1
- CUATRO
- TV3
- TV3
- TV AMERICANA
- CCTV-14
- ANTENA 3
- NO MIRA CAP CANAL
- BOING I NEOX
- TV AMERICANA
- CCTV-14
- TELECINCO
- 24H

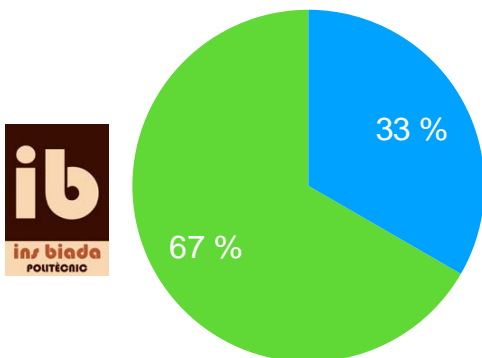


- LA SEXTA
- ANTENA TRES
- TV3
- 24H
- BARÇA TV
- CUATRO
- DISNEY CHANNEL
- PREGUNTA NO CONTESTADA
- MOVISTAR +
- NETFLIX

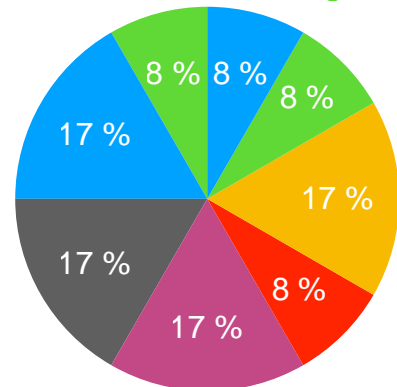


- BOING
- YOUTUBE

- LA SEXTA
- YOUTUBE
- CUATRO
- TV3
- NO MIRA CAP CANAL
- 24H
- DISNEY CHANNEL
- ATV



Institut Josep Puig i Cadafalch



	LA SEXTA	YOUTUBE	CUATRO	FDF	DISNEY CHANNEL	TVE 1	TVE 3	TV AMERICANA	CCTV-14	BOING I NEOX	ANTENA TRES	BARÇA TV	MOVISTAR +	NETFLIX	TELECINCO	24H	NO MIRA CAP CANAL	PREGUNTA NO CONTESTADA	ATV
THOS I CODINA	1	2	3	1		1	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DAMIA CAMPENY	1	0	1	0		2	0	3	0	0	2	1	1	1	1	0	0	0	0
MIQUEL BIADA	0	2	0	0		0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
LAIA L'ARQUERA	1	1	2	0		0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	4	0
SATORRAS	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6
PUIG I CADAFALCH	1	1	2	0		2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0
<b>TOTAL</b>	<b>4</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>1</b>		<b>5</b>	<b>1</b>	<b>7</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>7</b>	<b>6</b>	<b>1</b>

#### 4. En quina llengua reps les explicacions del professorat a l'aula segons l'assignatura?

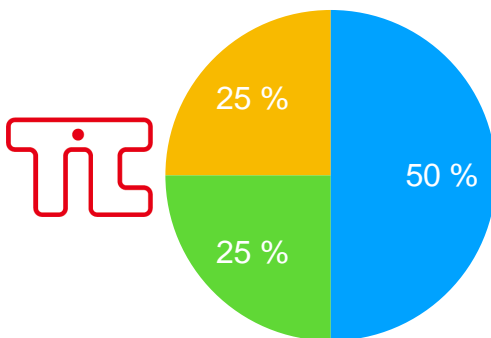
Analitzant les respostes que ha donat l'alumnat nouvingut dels diferents instituts públics de Mataró, he pogut comprovar que, en general, la majoria de les explicacions que reben per part del professorat és en llengua catalana.

#### 5. En quina llengua fas els apunts de cada assignatura?

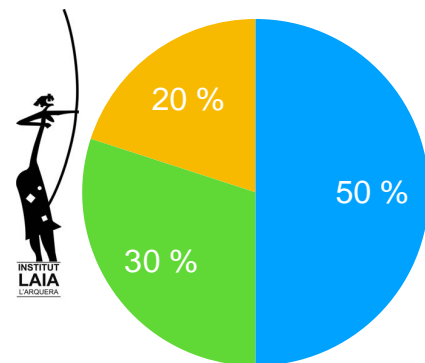
També, en relació amb la pregunta anterior, es pot comprovar que els alumnes nouvinguts fan els seus apunts en català, tot i que també hi ha una part d'ells que els escriuen en castellà perquè tenen certes dificultats en entendre el català. Tanmateix, en algunes assignatures molts alumnes fan els apunts en les dues llengües (fan apunts en català però fan anotacions en castellà, i tradueixen els seus apunts a l'idioma que dominen millor).

#### 6. En el teu temps lliure mires vídeos o llegeixes en català?

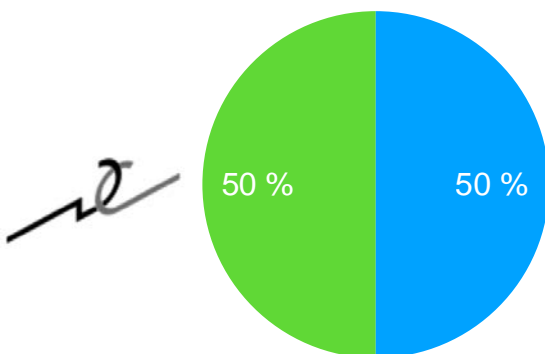
● SI ● NO ● NO CONTESTAT



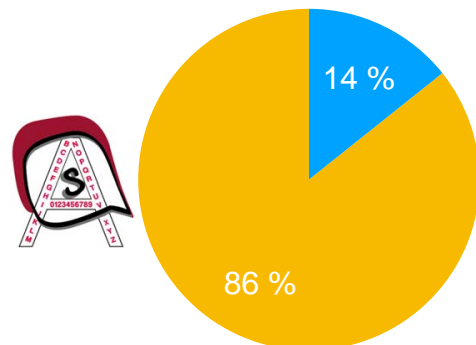
● SI ● NO ● NO CONTESTAT



● SI ● NO ● NO CONTESTAT

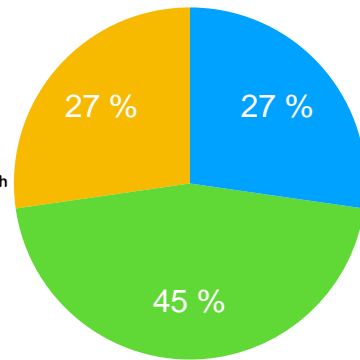
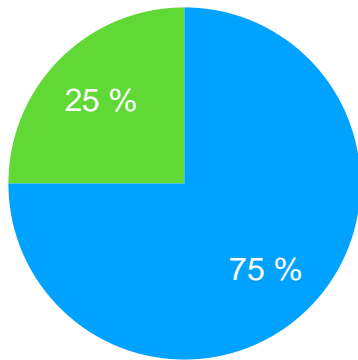


● SI ● NO ● NO CONTESTAT



● SI ● NO ● NO CONTESTAT

● SI ● NO ● NO CONTESTAT



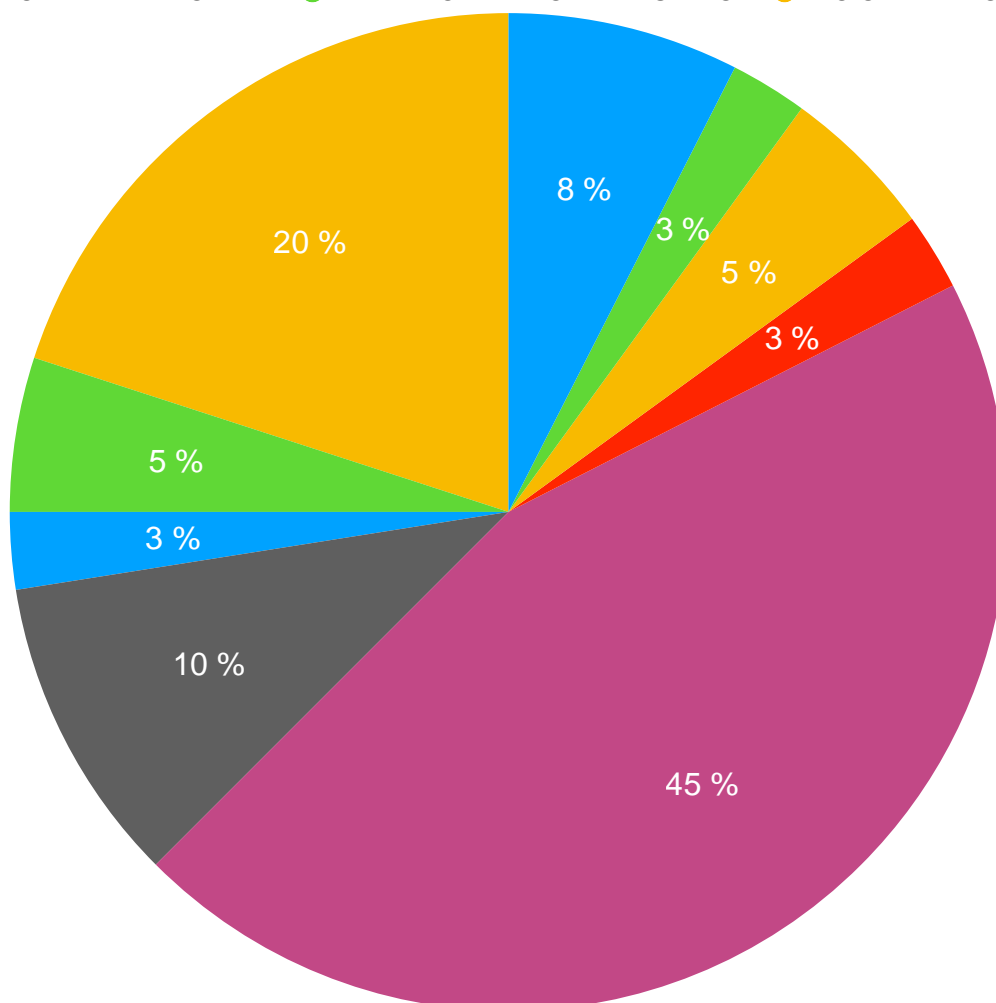
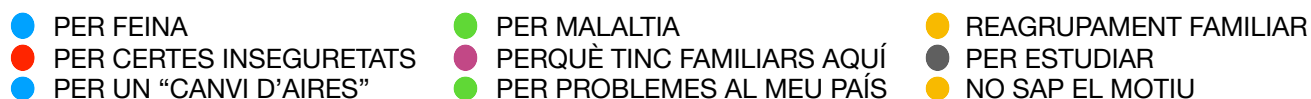
Si analitzem els resultats obtinguts d'aquesta pregunta observem que, sense tenir en compte els que no han contestat, gairebé la meitat dels alumnes nous entrevistats afirmen que sí que veuen vídeos o llegeixen en català, però hi ha una part important d'alumnes que no ho fan i que ho haurien de fer per millorar el seu domini del català.

Com que l'estada a l'aula d'acollida pels alumnes nous és limitada, han d'aprofitar els recursos que hi ha i, alhora, aprendre el màxim de vocabulari dins i fora de l'aula. Fora de l'institut, aquests alumnes haurien de fer l'esforç de practicar més el català. Hi ha moltes maneres per reforçar l'idioma, com per exemple mirar la televisió en català o llegir en català, entre d'altres.

#### TAULA DE RESULTATS GENERALS

	SI	NO	NO CONTESTAT
<b>THOS I CODINA</b>	6	3	3
<b>DAMIÀ CAMPENY</b>	3	3	0
<b>MIQUEL BIADA</b>	3	1	0
<b>LAIA L'ARQUERA</b>	5	3	2
<b>SATORRAS</b>	1	0	6
<b>PUIG I CADAFALCH</b>	3	5	3
<b>TOTAL</b>	21	15	14

## 13.6. Enquesta a l'alumnat nouvingut



### 1. Per què vas marxar del teu país d'origen?

Si us fixeu en els resultats obtinguts en aquesta pregunta, el 45% dels alumnes nouvinguts entrevistats diu que va haver de marxar del seu país d'origen perquè tenia familiars vivint aquí. També, un 20% d'aquests alumnes no sap el motiu pel qual va haver de deixar el seu país i, el 10% ha vingut per estudiar.

D'altra banda, el 8% ha vingut aquí, principalment, per feina (perquè volien trobar un treball millor en un altre lloc), i uns dels altres motius pel qual van deixar el seu país és perquè hi havia problemes al seu país d'origen i per reagrupament familiar (amb un 5%). Finalment, una petita part dels alumnes entrevistats, ha vingut a causa d'alguna malaltia, per certes inseguretats o simplement per fer un "canvi d'aires".

## 2. Quan vas arribar al nou centre quines van ser les teves primeres impressions?

En aquesta pregunta, com que és bastant oberta, cadascú ha contestat basant-se en la seva pròpia experiència.

D'una banda, alguns alumnes diuen que la seves primeres impressions que van tenir quan va arribar al centre no van ser gaire positives, però d'altres diuen que la gent és molt simpàtica i els van rebre molt bé.

D'altra banda, altres es van impressionar per les dimensions que té l'institut; els va semblar un edifici molt gran i els va sorprendre que hi hagués tantes aules.

Resposta que donava un alumne de l'institut Laia l'Arquera:

*“que era diferent, perquè l'escola on estudiava no era tan gran i no tenia tantes classes”*

Finalment, altres els va impressionar que estigués tot tan net, en comparació amb el lloc on vivien abans i, també, a un altre, li va semblar estrany l'idioma en què parlaven (perquè al principi no entenia el català).

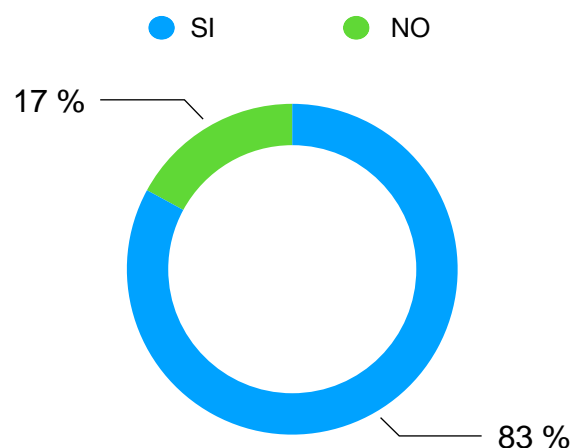
## 3. Et van rebre bé per part de tots els professionals del centre? (professors, orientadors, direcció...? Quan vas arribar? Et vas incorporar a principi de curs o quan ja estava començant?

Gairebé tots els alumnes diuen que els van rebre molt bé per part de tot l'equip de professionals del centre (professors, direcció, etc). Molts d'ells van arribar a inici de curs, però d'altres es van incorporar al nou curs escolar quan ja havia començat.

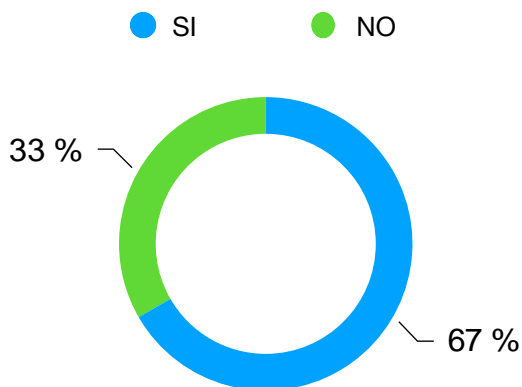
## 4. Et vas sentir acollit/da des del primer moment?

Com podeu veure al gràfic de la dreta, el 83% dels alumnes nouvinguts de tots els instituts públics de Mataró diu que es va sentir acollit des del primer moment que van arribar. Però, tot i això, hi ha un 17% de l'alumnat que no va tenir aquesta sensació; no es va sentir acollit.

En general els resultats d'aquesta pregunta són molt positius perquè la majoria d'ells han sigut rebuts molt bé per tothom.



### 5. Et va costar integrar-te a l'aula?



La gràfica de l'esquerre ens mostra molt clarament que la majoria dels alumnes nouvinguts dels instituts públics de la ciutat, tot i que van ser molt ben acollits, els va costar integrar-se a l'aula, principalment, perquè tothom ja tenia el seu grup d'amics format.

Una alumna de l'institut Puig i Cadafalch va dir:

“Un poco ya que todos tienen sus grupos de amigos”

### 6. Et vas sentir exclòs/a del grup?

En aquest cas, comprovem que la meitat dels alumnes nouvinguts sí que es va sentir exclòs del grup (perquè s'han incorporat al curs escolar quan ja estava començant o perquè no encaixaven amb els companys d'aula, entre altres). I l'altre meitat dels alumnes diu que no s'ha sentit exclòs per part dels seus companys.



### 7. Vas fer noves amistats fàcilment? O et va costar fer amics nous?

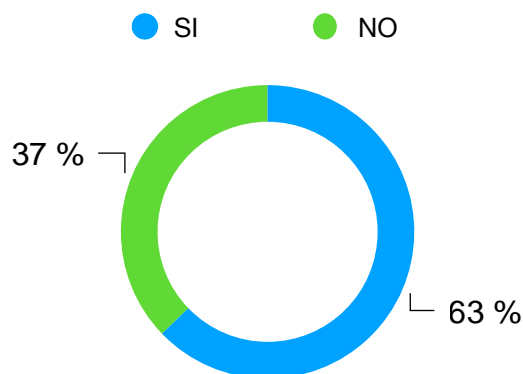


El 60% dels alumnes d'origen estranger no ha tingut dificultats en fer noves amistats ràpidament i va formar el seu grup d'amics sense cap inconvenient.

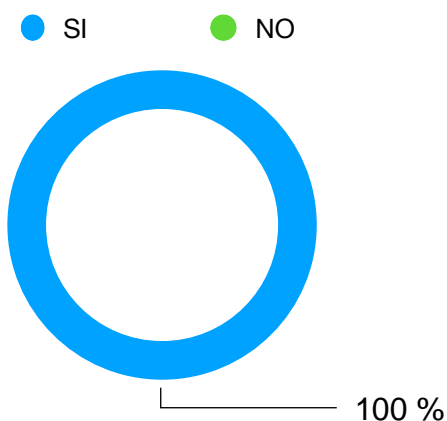
A part, un 40% dels alumnes va tenir dificultats en relacionar-se amb el grup i fer noves amistats; els va costar fer amics.

### 8. Coneixies algú que ja estava estudiant en aquest centre abans que arribessis?

Alguns nois i noies d'origen estranger quan van arribar al centre ja coneixien algun familiar o amic del barri que estudiava a l'institut, però un 37% d'alumnes va arribar al centre sense cap persona referent abans de matricular-se.



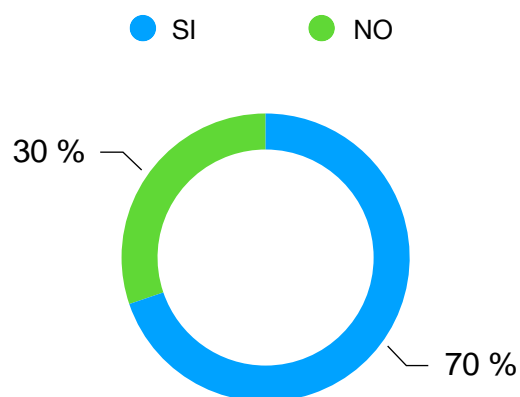
### 9. Passes algunes hores a l'aula d'acollida? T'ha servit de gran ajuda l'aula d'acollida?



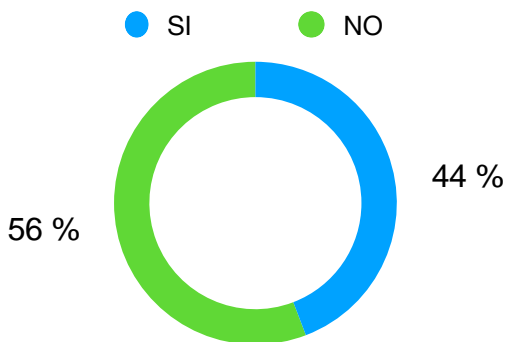
El 100% dels alumnes entrevistats passen moltes estones a l'aula d'acollida. Estudiar en aquestes aules els proporciona una atenció molt més personalitzada i tots els alumnes agraeixen al professorat el tracte que tenen cap a ells i diuen que els serveix de gran ajuda estar a l'aula d'acollida perquè perfeccionen molt la llengua vehicular: el català.

### 10. T'està costant aprendre el català? O ja el domines prou bé?

A la majoria dels alumnes nous, el 70% d'aquests alumnes d'instituts públics de Mataró, els costa aprendre el català. Això és completament normal perquè per aprendre bé una llengua han de passar, com a mínim, sis anys. Com que fa poc temps que han arribat, el seu nivell de català és molt baix i per això no el dominen prou bé.

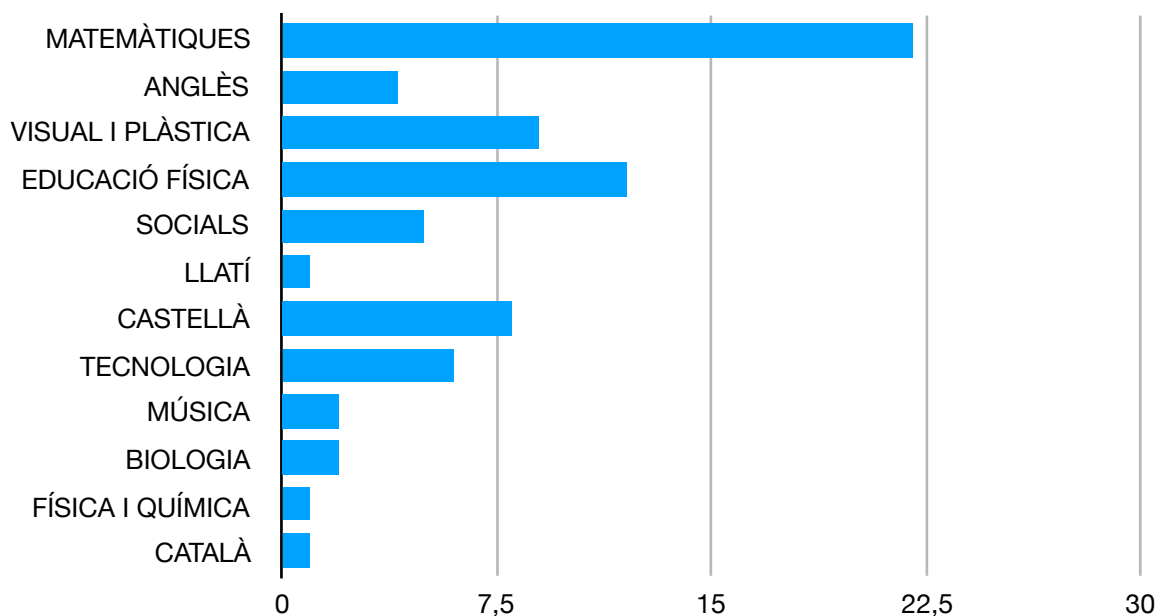


## 11. Has dedicat més hores fora del centre a estudiar aquesta nova llengua?



Un dels principals problemes que es detecta en els alumnes nouvinguts és que quan surten de l'institut deixen de practicar la llengua vehicular. Això es pot veure reflectit en el percentatge de l'esquerre; el 56% d'aquests alumnes només parla en català al centre i no dediquen més hores fora de l'institut a estudiar aquesta nova llengua per ells.

## 12. Quines són les assignatures en les que treus millors resultats?



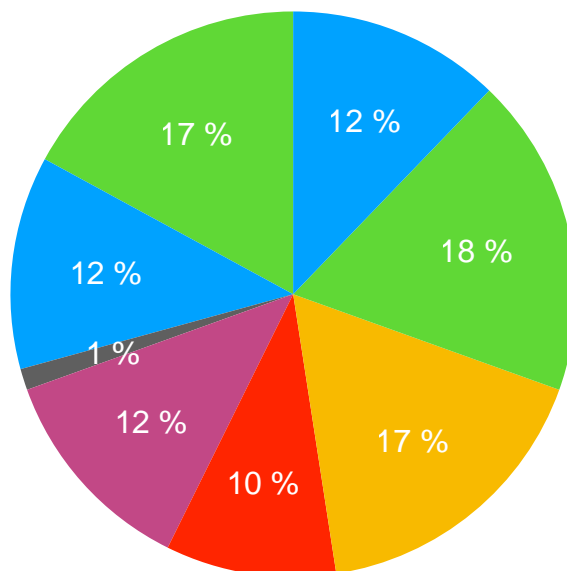
El gràfic mostra clarament que l'assignatura que més dominen els alumnes nouvinguts són les matemàtiques, seguit d'educació física.

Els alumnes xinesos són els que treuen millors resultats en matemàtiques; tenen la seva competència logicomatemàtica molt desenvolupada i tenen molta facilitat en resoldre les operacions i els problemes. També, els alumnes nouvinguts els agrada visual i plàstica perquè és una assignatura on poden demostrar les seves habilitats artístiques.



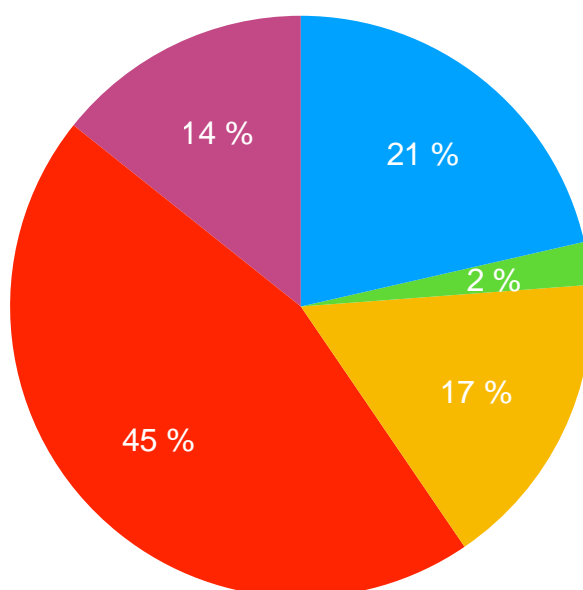
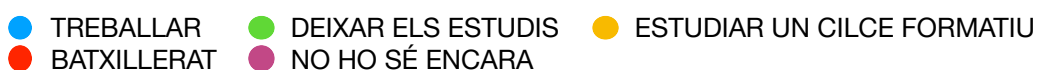
### 13. Quines assignatures et resulten més complicades? Tens alguna assignatura pendent?

L'assignatura que els costa més és l'anglès, seguit de socials i ciències. La llengua catalana, amb un 12%, també és una de les assignatures que més dificultats tenen per superar-la.

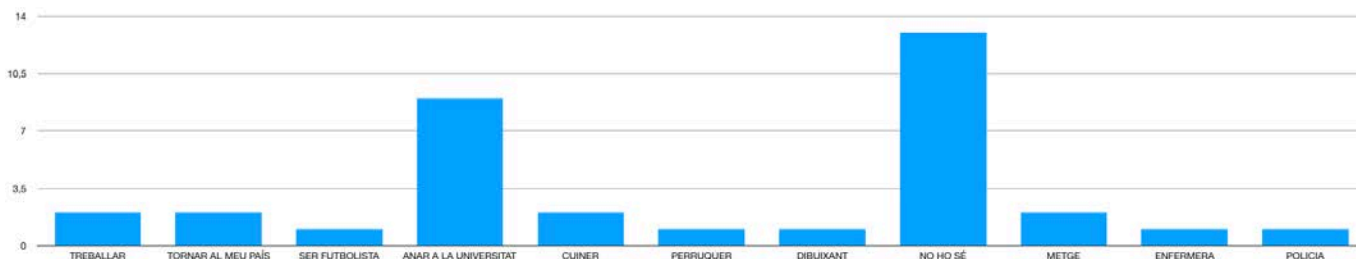


### 14. Després de l'ESO què vols fer? Voldries (i series capaç/a) fer Batxillerat o algun Cicle Formatiu? O prefereixes deixar els estudis i anar al món laboral?

Gairebé la meitat dels alumnes entrevistats després d'acreditar l'ESO els agradaria fer Batxillerat, i el 17% ha contestat que vol fer algun Cicle Formatiu. Però el 21% vol deixar d'estudiar i anar al món laboral per treballar.



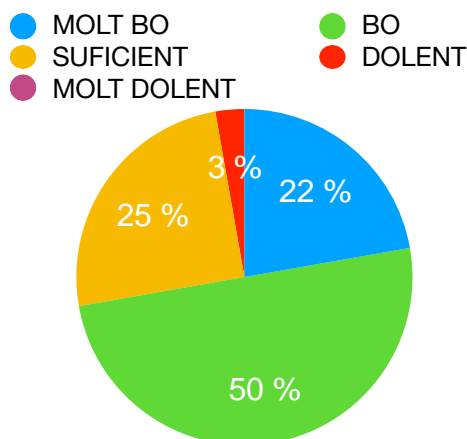
**15. A què et vols dedicar en un futur? Quins són els teus objectius? Aspires a anar a la universitat? Et quedaries a viure a Catalunya?**



Una part important dels alumnes nous encara no saben a què es volen dedicar en un futur, però, a molts d'ells els agradaria anar a la universitat (aspiren a anar-hi). Encara no tenen uns objectius fixos però a la majoria els agradaria continuar formant-se per tenir un treball digne.

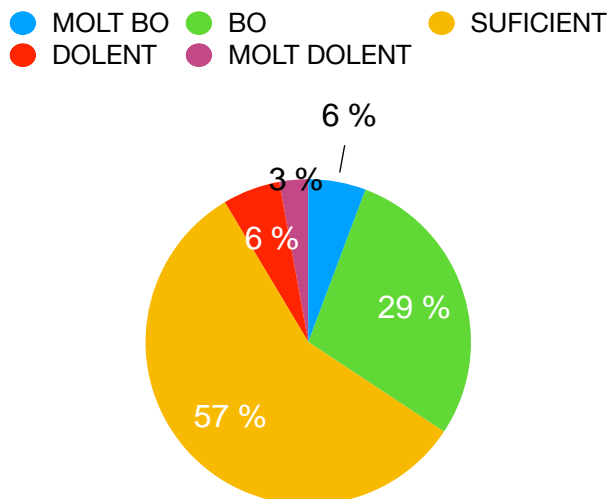
**VALORACIONS:**

**a) Integració a Catalunya**



El 50% d'alumnes nous valora que la seva integració a Catalunya ha sigut bona. Un 25% diu que ha sigut suficient (que podria haver estat millor), el 22% diu que ha sigut molt bona i només un 3% diu que no s'ha integrat bé, que ha tingut una integració dolenta.

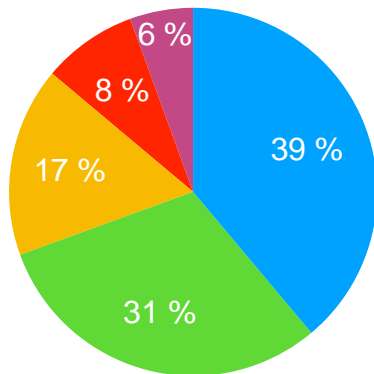
**b) Coneixement de la llengua catalana**



El coneixement de la llengua catalana per la majoria d'aquests alumnes (el 57%) és suficient i per tant, han de reforçar-lo a base de pràctica. En canvi, el 29% considera que té un bon nivell de català. I una petita part té un domini molt bo d'aquesta llengua.

### c) Coneixement de la llengua castellana

- MOLT BO
- BO
- SUFICIENT
- DOLENT
- MOLT DOLENT



Si ens fixem en el gràfic de l'esquerra, una gran part dels alumnes nouvinguts tenen un domini molt bo de la llengua castellana. Sobretot, els alumnes que parlen amb fluïdesa el castellà provenen d'Amèrica del Sud (són de Colòmbia, Veneçuela, Perú, etc.) o de llengües romàniques.

L'alumnat d'origen asiàtic mostra més dificultats en expressar-se en aquesta llengua. El 31% té un domini bo del castellà i el 17% té un coneixement de la llengua castellana suficient. Finalment, un 8% no el domina bé (és dolent) i per al 6% el coneixement d'aquesta llengua és molt dolent.



### 13.7. D'ON SÓN ELS ALUMNES NOUINGUTS ENTREVISTATS?

NACIONALITAT:	Argentina	Bèlgica	Venezuela	Marroc	Perú	Xina	Rússia	Senegal	Colòmbia	Brasil	Rumania	El Salvador	Espanya	Mali	Gàmbia	Hondures	Pakistà	Uruguay	Bolívia	Gàmbia	Paraguay
INS PUIG I CADAFALCH (11 alumnes)	2	1	1	1	2	1	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SATORRAS (7 alumnes)	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
THOS I CODINA (11 alumnes)	0	0	1	1	1	0	3	0	0	0	0	0	2	2	0	0	2	0	1	2	1
LAIA L'ARQUERA (10 alumnes)	0	0	1	1	1	0	4	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
M. BIADA (4 alumnes)	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
DAMIÀ CAMPENY (6 alumnes)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2	1	1	1	0
<b>Total</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>13</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>



Banderes dels països dels alumnes nouvinguts entrevistats dels diferents instituts públics de Mataró

---

### 13.8 Anàlisi del quadre de la nacionalitat dels alumnes nouvinguts

Al quadre de la pàgina anterior he volgut investigar d'on provenien els alumnes nouvinguts dels diferents instituts públics de Mataró que he entrevistat i veure, finalment, a quants alumnes de cada país li he fet l'enquesta.

Fent el quadre he vist que la majoria dels alumnes que he entrevistat són xinesos; han sigut un total de 13 alumnes xinesos. Amb això podem comprovar que als instituts d'Educació Secundària de Mataró, els alumnes nouvinguts que més abunden són xinesos (els alumnes de cultures asiàtiques).

També trobem un gran nombre d'alumnes pakistanesos i marroquins a les aules dels instituts de Mataró. En total vaig entrevistar a cinc marroquins i a cinc pakistanesos. Darrere d'aquests, trobem els alumnes que venen, principalment, d'Amèrica del Sud. Els colombians, els veneçolans i argentins també estan molt presents a gairebé tots els instituts.

En resum, amb aquestes enquestes hem pogut comprovar les situacions personals de cada alumne, d'on venen, per quins motius van marxar del seu país d'origen, quines llengües utilitzen per parlar amb els seus familiar i amics... i alhora, he pogut comprovar que als instituts de Mataró hi ha una gran diversitat d'alumnes que venen de moltes parts del món, i això fa que coneguem moltes persones amb cultures, religions, costums... molt diferents a nosaltres però amb un punt en comú molt important: que tots som persones i tenim els mateixos drets per tenir una educació en igual de condicions; sense menysprear sigui quin sigui el seu origen.

---

### 13.9 Què hi ha després de l'ESO? Quin és el seu futur?

Una vegada que els alumnes nouvinguts acrediten l'ESO o no, tenen molts camins i moltes portes obertes per escollir.

Per començar, si aquests alumnes no acaben acreditant l'ESO i tenen més de 18 anys poden anar a l'Escola d'Adults on poden fer programes de reforç de català, cursos intensius de llengua catalana, entre altres). A més a més poden assistir al Centre de Normalització lingüística del Maresme (CNL) per consolidar el català, fent per exemple, un voluntariat (on una persona assignada practicarà el català amb la persona que li costi més). *“L'objectiu general del programa Voluntariat per la llengua és facilitar a les persones que tenen coneixements bàsics de català la pràctica d'aquesta llengua en contextos reals de forma relaxada, per tal que es decideixin a parlar-la. A més es vol promoure entre el col·lectiu catalanoparlant la idea que no cal canviar de llengua per acollir millor les persones que arriben a casa nostra”<sup>15</sup>.*

També, l'altre camí és anar al món laboral, però això té un inconvenient i és que si la persona no té un mínim de nivell de català no podrà accedir a totes les feines i possiblement només podrà fer treballs precaris.

Si l'alumnat acaba acreditant l'ESO, l'altra opció que pot fer és cursar un PFI (Programes de Formació i d'Inserció), fer un Curs específic d'Accés als cicles de grau Mitjà (CAM), fer cursos (de monitor, per exemple) o entrar en el Dispositiu d'inserció laboral. *“Els Dispositius d'inserció laboral són programes específics per afavorir la inserció sociolaboral de les persones en situació d'atur que tenen especials dificultats en trobar feina. Es combinen accions d'orientació laboral individual i en grup, amb formació en recursos i tècniques de recerca activa de feina: cv, entrevista de selecció, autoocupació, canals de recerca activa de feina, recursos 2.0, etc. També formació bàsica en TIC”<sup>16</sup>.*

Finalment, hi ha una part d'alumnat nouvingut (principalment aquelles persones que han superat l'ESO amb bons resultats perquè han fet un gran esforç) que decideix continuar els seus estudis i cursa Batxillerat amb el propòsit d'anar a la Universitat.

---

<sup>15</sup> Extret de la pàgina web del CNL del Maresme (<https://www.cpnl.cat/xarxa/cnlmaresme/voluntaris/>)

<sup>16</sup> Extret de la pàgina web: <https://www.mascarandell.cat/?q=dispositius-dinsercio-laboral>

---

## 13. CONCLUSIONS

Partint dels meus objectius i interès d'aquest treball, observant i analitzant si els alumnes nouvinguts es saben adaptar al nou sistema educatiu i, si assoleixen la llengua vehicular juntament amb tots els coneixements bàsics per acabar acreditant l'ESO, com la resta d'alumnat nascut aquí, he arribat a diferents conclusions.

Quan un alumne nouvingut arriba per primera vegada a un centre públic d'Educació Secundària de Mataró, independentment de la seva edat, el centre rep aquest alumne i la seva família de la millor manera possible per afavorir una bona acollida inicial. Les persones implicades del centre els ofereixen un acompanyament agradable les primeres setmanes per tal que l'alumne conegui l'espai (com es distribueix el centre) i els seus companys d'aula. Com he pogut comprovar en les entrevistes, la majoria de l'alumnat d'origen estranger s'ha sabut adaptar molt bé al nou sistema educatiu i a més, el 83% de l'alumnat entrevistat, afirma que s'ha sentit acollit des del primer moment. Amb aquests resultats puc dir que la feina que fa tot el professorat és molt positiva perquè fan que aquests alumnes que d'alguna manera estan patint per haver deixat enrere part de la seva vida (el lloc d'origen, familiars, etc.), sentin que els volen ajudar i volen que estiguin bé emocionalment.

Pel que fa a l'aula d'acollida, les estratègies i metodologies que s'utilitzen per l'adquisició del català, es treballa a partir dels PI (Pla Individualitzat) amb els alumnes. Cadascú parteix d'un nivell diferent i l'objectiu és que tothom acabi assolint tots els continguts una vegada acaba l'últim curs de secundària, 4t d'ESO. He vist que, a l'aula d'acollida, l'adquisició de nous conceptes és més eficaç, és a dir, els alumnes en aquesta aula aprenen més vocabulari que a l'aula ordinària perquè són grups més reduïts, el professor els pot atendre més àgilment i, alhora, participen molt més perquè no estan tan cohibits. A partir d'aquí puc dir que l'aula d'acollida és l'espai ideal per l'adquisició de la llengua vehicular perquè és el lloc on aprenen més paraules i expressions que els servirà per conviure amb la gent que els envolta i per comunicar-se amb el món. També és ben cert que l'aprenentatge de la llengua catalana depèn de cadascú, és a dir, els alumnes que mostren més interès, ganes, il·lusió i, sobretot, esforç en aprendre català, adquiriran la llengua més ràpidament que els alumnes nouvinguts que només es queden amb les explicacions que es donen a l'aula.

---

D'altra banda, l'adquisició de la llengua catalana depèn molt de l'origen de cada alumne, és a dir, a un alumne d'origen asiàtic li costarà molt més aprendre la llengua perquè el seu alfabet és molt diferent del nostre i, en canvi, a un alumne de parla romànica li costarà menys. A més a més, l'arribada a l'institut també influeix perquè un alumne que arriba a primer d'ESO tindrà més temps per aprendre català que no pas un alumne que arriba a l'últim curs de secundària.

Perquè els alumnes dominin més el català, se'ls aconsella que reforcin la llengua mirant vídeos o jugant a jocs interactius de la xarxa. Els alumnes que s'esforcen i treballen diàriament per aconseguir els seus objectius de futur seran les persones que possiblement podran acreditar i podran seguir formant-se una vegada acaben la secundària. Personalment, no he pogut saber amb certesa si la majoria dels alumnes d'origen estranger acaben acreditant perquè molts d'ells encara estan cursant aquesta etapa educativa. El que sí que puc dir és que tots no acaben acreditant l'ESO, i quan alguns d'ells arriben als 18 anys i ja no poden repetir cap curs més han de deixar la secundària i escollir altres alternatives. Per tant, no puc afirmar que tots acabin l'ESO havent assolit la llengua vehicular i els coneixements mínims per superar aquesta etapa.

Per tant, què vol dir l'èxit en l'alumnat nouvingut? L'èxit va lligat amb aprovar i acreditar l'ESO o suspendre i anar per altres camins?

Havent fet aquest treball de recerca m'he adonat que l'èxit en l'alumnat nouvingut, no vol dir acreditar. Quan un alumne no assoleix els coneixements mínims i no acaba acreditant no vol dir que hagi fracassat perquè el seu aprenentatge no es tanca. Una vegada que l'alumne ha d'abandonar la secundària pot anar-se'n per altres camins i segurament que l'èxit per aquestes persones és anar al món laboral o cursar altres cursos per continuar aprenent, per exemple fent un PFI o assistir a classes per perfeccionar el català.

També és cert que pels alumnes nouvinguts que sí que acaben acreditant serà un èxit per ells perquè voldrà dir que tot l'esforç que han fet ha valgut la pena; ja que per ells és un doble esforç aprendre la llengua i assolir els continguts. A més, aquests alumnes que mostren un gran interès i dedicació en seguir estudiant, una vegada tenen el títol de l'ESO, decideixen fer un Batxillerat o Cicle Formatiu de Grau Mitjà.



---

Tot i que no he pogut demostrar una part de la hipòtesi, perquè cada alumne aprèn en funció del seu esforç realitzat, puc dir que he après moltíssim d'aquests alumnes. Els resultats obtinguts de la meua part pràctica de la recerca han servit per veure la seua visió personal, la seua adaptació en el centre, com ha sigut la seua relació amb els companys, quines han sigut les seues angoixes i quina valoració n'han donat en general, entre altres.

Abans d'acabar voldria esmentar que fer aquest treball ha significat molt per mi. Crec que ha sigut una gran elecció haver escollit aquest tema per aprofundir-hi al màxim que he pogut per molts motius. En primer lloc, m'he adonat que aquests alumnes, tot i que han patit un dol migratori molt gran, han sigut molt valents i valentes, han continuat endavant, adaptant-se molt bé en el nou entorn i coneixent gent nova enriquint-se de moltes experiències noves. Cal reconèixer el gran esforç que han fet i que estan fent; i, a vegades, ens hauríem de posar en la seua pell i veure que no és gens fàcil assumir-ho tot. Personalment crec que a aquests alumnes se'ls ha de donar temps; perquè amb el temps, segurament, hauran après el català i hauran aconseguit els seus objectius personals.

En segon lloc vull exposar la meua experiència personal fent aquesta recerca. Fer aquest treball ha sigut un gran privilegi perquè he pogut conèixer moltes persones fantàstiques que estimen molt la seua feina, que els agrada ensenyar i formar els alumnes. A través de les preguntes de les entrevistes que he formulat, he conegut 7 professors d'aules d'acollida d'instituts públics de Mataró. Aquest estudi m'ha donat l'oportunitat de poder parlar amb aquestes persones que no coneixia i he pogut descobrir la seua visió personal sobre l'educació de l'alumnat nouvingut. En certa manera em veig molt reflectit amb aquest professorat perquè jo, en un futur, també m'agradaria exercir de professor i estimar-me la meua feina com ho fan ells i elles; i veure que els alumnes et reconeixin la feina feta ha de ser molt emocionant perquè voldrà dir que hauré aportat el meu granet de sorra en la seua educació.

També he pogut contactar amb una gran part d'alumnes nouvinguts d'arreu de Mataró. En total han sigut 49 alumnes d'origen estranger els que han contestat les meues enquestes. A partir de les respostes que han donat he pogut veure la seua situació personal, el moment que van arribar a Catalunya, etc.

---

En definitiva, totes aquestes persones, que no són poques, m'han ajudat a aprendre que hem de viure, sobretot, amb el respecte i amb la tolerància entre cultures; ja que l'educació també es basa en saber conviure amb persones de diferents cultures.

Finalment, la diversitat de llengües, cultures, tradicions, etc. que podem trobar a tots els instituts, s'hauria de veure des de les semblances i des de les diferències. Això ens portarà a una educació basada en el respecte i en el coneixement de les diverses cultures dels alumnes.

***“L'educació ajuda la persona a aprendre, a ser el que és capaç de ser”***

***Hesíode.***

---

## 14. AGRAÏMENTS

Abans de tancar la meva recerca vull mencionar totes aquelles persones que han aportat el seu granet de sorra en el meu treball.

En primer lloc vull donar les gràcies al meu tutor, Aleix Banús, que ha sigut la persona que m'ha guiat, m'ha aconsellat i m'ha orientat al llarg d'aquests mesos que ha durat la meva investigació. He estat molt afortunat tenint-lo de tutor perquè en tot moment m'ha solucionat els dubtes i m'ha atès molt bé. M'ha mostrat molta confiança i ens hem entès perfectament.

En segon lloc m'agradaria donar les gràcies al professorat de les diferents aules d'acollida dels instituts públics de Mataró; que m'han atès molt amablement i m'han proporcionat molta informació per completar la meva recerca. Aquestes persones són: l'Arantxa (de l'institut Laia l'Arquera), la Cristina i la Marta (de l'institut Alexandre Satorras), en David (de l'institut Josep Puig i Cadafalch), la Mercè (de l'institut Damià Campeny), la Inma (de l'institut Miquel Biada) i la Montse (de l'institut Thos i Codina).

També m'agradaria agrair de manera molt especial a en Dídac i a la Loli, assessors LIC de Mataró, la seva col·laboració en la meva recerca perquè a través de les entrevistes que he tingut amb ells he pogut aprendre molt sobre la fantàstica feina que fan.

Moltes gràcies pel vostre temps i per la vostra amabilitat!

Finalment, i no menys important, agrair als familiars i amics que han estat al meu costat, donant-me suport i forces per dur a terme aquest treball; acompanyant-me en els moments més difícils i donant-me ànims per fer aquest treball de la millor manera possible.

---

## 15. Bibliografia i webgrafia

- <http://xtec.gencat.cat/ca/inici>
- <http://ensenyament.gencat.cat/ca/inici>
- <http://www.mataro.cat/web/portal/ca/educacio/>
- <http://www.iesthoscodina.cat>
- <http://idc.vservers.es/joomla/>
- <http://inspuig.org/wp/>
- <https://www.asatorras.cat>
- <https://biada.org>
- <https://www.cpnl.cat>
- <http://www.xtec.cat/~vmessegu/personal/educa/quees2.htm>
- [http://queestudiar.gencat.cat/ca/orientacio/joves/informo-ensenyaments/explora\\_mapa\\_destudis/](http://queestudiar.gencat.cat/ca/orientacio/joves/informo-ensenyaments/explora_mapa_destudis/)
- <https://ca.wikipedia.org/wiki/Edu365.cat>
- <https://www.cpnl.cat>
- <https://www.mascarandell.cat/?q=dispositius-dinsercio-laboral>
- <https://www.idescat.cat>
- <http://mdlc.iec.cat>

### Libres d'on he extret informació:

- Immigrants a les escoles, Blanca Deusdad Ayala
- Plan de atención a la diversidad, Josefina Lozano, M<sup>a</sup> del Carmen Cerezo, Salvador Alcaraz.
- Immigrants als instituts. L'acollida vista pels seus protagonistes. Miquel Àngel Alegre, Ricard Benito i Sheila González
- La segregació escolar a Catalunya ("Informe del Síndic de Greuges")